

Fremsat den 17. marts 2010 af justitsministeren (Lars Barboed)

Forslag

til

Lov om ændring af lov om hunde og dyreværnsloven¹⁾

(Forbud mod besiddelse m.v. af visse hunde, båndpligt, aflivning af hunde, der skambider, midlertidig frakendelse af retten til at have med dyr at gøre m.v.)

§ 1

I lov om hunde, jf. lovbekendtgørelse nr. 259 af 12. april 2005, som ændret ved § 4 i lov nr. 554 af 24. juni 2005 og § 17 i lov nr. 538 af 8. juni 2006, foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 1, affattes således:

»Besidderen af en hund skal sørge for, at hunden, inden den er 8 uger gammel, er mærket og registreret. Besidderen af en hund skal endvidere sørge for, at hunden, fra den er 4 måneder gammel, bærer halsbånd forsynet med et skilt, der angiver besidderens navn og adresse.«

2. I § 1, stk. 3, ændres »kan« til: »skal«.

3. Efter § 1 indsættes:

»§ 1 a. Besiddelse og avl af følgende hunde er forbudt:

- 1) Pitbull terrier.
- 2) Tosa inu.
- 3) Amerikansk staffordshire terrier.
- 4) Fila brasileiro.
- 5) Dogo argentino.
- 6) Amerikansk bulldog.
- 7) Boerboel.
- 8) Kangal.
- 9) Centralasiatisk ovtcharka.
- 10) Kaukasisk ovtcharka.
- 11) Sydrussisk ovtcharka.
- 12) Tornjak.
- 13) Sarplaninac.

Stk. 2. Forbuddet i stk. 1 finder tillige anvendelse for krydsninger, hvori de nævnte hunde indgår.

Stk. 3. Erhvervsmæssig indførsel af hunde, der er omfattet af stk. 1 eller 2, er forbudt.

§ 1 b. Hunde, der holdes eller indføres i strid med § 1 a, aflives ved politiets foranstaltning.

Stk. 2. Er der tvivl om, hvorvidt en hund tilhører en af de racer eller krydsninger heraf, som er omfattet af § 1 a, kan politiet stille krav om, at besidderen dokumenterer hundens race eller type.

Stk. 3. Hvis besidderen ikke straks kan fremlægge tilstrækkelig dokumentation, jf. stk. 2, træffer politiet foranstaltninger med henblik på midlertidigt at fjerne hunden fra besidderen.

Stk. 4. Har besidderen ikke inden for en frist, som politiet fastsætter, fremlagt tilstrækkelig dokumentation for, at hunden ikke tilhører en af de racer eller krydsninger heraf, som er omfattet af § 1 a, anses hunden for at være holdt i strid med § 1 a.«

4. § 3, stk. 2 og 3, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 2. Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at der i kommunen eller nærmere opregnede områder af kommunen skal gælde en pligt til i byer og områder med bymæssig bebyggelse altid at føre en hund i bånd på gader, veje, stier eller pladser m.v., der er åbne for almindelig færdsel. Båndet skal være så kort, at hunden holdes tæt ind til ledsageren.«

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 3-5.

5. § 3, stk. 6, der bliver stk. 5, affattes således:

»Stk. 5. Justitsministeren kan fastsætte regler om, at visse hunde ikke er omfattet af bestemmelser om båndpligt fastsat i medfør af stk. 2.«

6. § 6, stk. 2, affattes således:

»Stk. 2. Hvis en hund har forvoldt skade på et menneske eller anden væsentlig skade, hvis hundens eller besidderens adfærd er af en sådan karakter, at den er egnet til at skabe frygt i sine omgivelser, eller hvis der i øvrigt er grundlag for at antage, at den pågældende hund kan være farlig for sine omgivelser, kan politidirektøren

- 1) give besidderen pålæg om, at den ejendom, hvor hunden holdes, skal være indhegnet af et hegn på op til 1,8 meter i højden, der skal være forsynet med en sluselåge,

- 2) give besidderen pålæg om, at hunden kun må luftes af besidderen eller af andre navngivne personer over 18 år og ikke må luftes sammen med andre hunde,
- 3) give besidderen pålæg om, at hunden, når den ikke holdes indelukket, skal føres i bånd, herunder pålæg om at hunden skal føres i et bånd, der højst er 2 meter langt, skal være forsynet med forsvarlig, lukket mundkurv eller begge dele, eller
- 4) træffe afgørelse om at lade hunden aflive.«

7. I § 6, stk. 3 og 4, ændres »stk. 2, nr. 1« til: »stk. 2, nr. 1-3«.

8. § 6, stk. 5, ophæves, og i stedet indsættes:

»Stk. 5. Hvis en hund ved et overfald har skambidt et menneske eller en anden hund, skal politidirektøren lade hunden aflive.

Stk. 6. Politidirektøren afholder omkostningerne ved at lade en hund aflive efter stk. 2, nr. 4, eller stk. 4 eller 5, men kan kræve beløbet refunderet af besidderen.«

Stk. 6 bliver herefter stk. 7.

9. § 6, stk. 6, der bliver stk. 7, affattes således:

»Stk. 7. Overdrages hunden til en anden besidder, gælder et pålæg efter stk. 2, nr. 1-3, eller stk. 3, eller en afgørelse om aflivning efter stk. 2, nr. 4, eller stk. 4 eller 5, umiddelbart over for den nye besidder.«

10. I § 6 b, stk. 1 og § 6 c, stk. 1, ændres »efter § 6, stk. 2, nr. 2, eller stk. 4« til: »efter § 1 b, stk. 1, eller § 6, stk. 2, nr. 4, eller stk. 4 eller 5«.

11. I § 6 c, stk. 2, ændres »justitsministeren« til: »rigspoliti-
chefen«.

12. § 7 ophæves.

13. I § 8, stk. 3, ændres »Assurandør-Societetet« til: »Forsik-
ring & Pension«.

14. § 12 affattes således:

»§ 12. Med bøde straffes den, der

- 1) overtræder § 1, stk. 1, § 2, § 3, stk. 1, 1.-3. pkt., § 3, stk. 3 eller 4, § 5, § 6, stk. 1 eller 7, eller § 8, stk. 2,
- 2) overtræder bestemmelser fastsat af kommunalbestyrelsen i medfør af § 3, stk. 2, eller
- 3) overtræder et pålæg udstedt i medfør af § 4 eller § 6, stk. 2, nr. 1-3, eller stk. 3.

Stk. 2. Ved fastsættelse af bøder for overtrædelse af § 1, stk. 1, § 3, stk. 1, 1-3. pkt., § 3, stk. 4, § 6, stk. 1, § 8, stk. 2, bestemmelser fastsat af kommunalbestyrelsen i medfør af § 3, stk. 2, eller et pålæg udstedt i medfør af § 6, stk. 2, nr. 1-3, eller stk. 3, udmåles en skærpet bøde. På samme måde straffes den, der hidser en hund på nogen eller undlader at holde sin hund tilbage, når den pågældende bemærker, at den overfalder nogen.

Stk. 3. Med bøde eller fængsel indtil 1 år straffes den, der overtræder § 6 d.

Stk. 4. Med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, der beskæftiger sig personligt med hunde, uanset at vedkommende er frakendt retten hertil, jf. § 12 a, stk. 1.

Stk. 5. Med bøde eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 4 måneder straffes den, der med kendskab til, at en person er frakendt retten til at beskæftige sig personligt med hunde efter § 12 a, stk. 1, overlader en hund i den pågældendes varetægt.

Stk. 6. I forskrifter, der udstedes i henhold til § 1, stk. 2, kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af forskrifterne.«

15. I § 12 a, stk. 1, nr. 3, ændres »hundekamp eller« til: »hundekamp,«.

16. I § 12 a, stk. 1, nr. 4 ændres »hundekampe. « til: »hundekampe eller«.

17. I § 12 a, stk. 1, indsættes som nr. 5:

»5) i gentagne tilfælde er straffet for overtrædelse af § 3, stk. 1, 1.-3. pkt., § 3, stk. 4, § 6, stk. 1, bestemmelser fastsat af kommunalbestyrelsen i medfør af § 3, stk. 2, eller pålæg udstedt i medfør af § 6, stk. 2, nr. 1-3, eller stk. 3, jf. § 12, stk. 1.«

18. I § 12 c ændres »§ 6, stk. 5« til: »§ 6, stk. 6«.

§ 2

I dyreværnsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1343 af 4. december 2007, som ændret ved lov nr. 499 af 12. juni 2009 og § 1 i lov nr. 500 af 12. juni 2009, foretages følgende ændringer:

1. I § 10 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse på hold af hunde.«

2. I § 29 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»Stk. 3. Retten kan under behandlingen af de sager, som er nævnt i stk. 1, ved kendelse udelukke den pågældende fra at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr, indtil sagen er endeligt afgjort. Forbuddet kan begrænses til at angå bestemte arter og antal af dyr. Det kan i kendelsen bestemmes, at kære ikke har opsættende virkning. Afsiges der med hensyn til rettighedsfrakendelse frifindende dom i sagen, bortfalder forbuddet, selv om dommen ankes. Overtrædelse af forbuddet straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

3. I § 29, stk. 3, der bliver stk. 4, indsættes efter »stk. 1«: »eller stk. 3«.

4. Efter § 30 indsættes:

»§ 30 a. Regler om transport af dyr udstedt i medfør af dyreværnsloven finder også anvendelse på handlinger foretaget i udlandet.«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2010.

Stk. 2. Ved lovens ikrafttræden ophæves bekendtgørelse nr. 748 af 14. november 1991 om forbud mod hold af særligt farlige hunde.

Stk. 3. Bestemmelsen i § 1, stk. 1, 1. pkt., i lov om hunde, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, omfatter hunde, der er født efter lovens ikrafttræden.

Stk. 4. Personer, som den 17. marts 2010 besidder hunde omfattet af § 1 a, stk. 1, nr. 3-13, i lov om hunde, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3, eller krydsninger, hvori de nævnte hunde indgår, kan fortsat besidde disse. Sådanne hunde må dog ikke overdrages. På gader, veje, stier, pladser m.v., der er

åbne for almindelig færdsel, skal hundene føres i bånd og være forsynet med forsvarlig, lukket mundkurv. Båndet skal være en fast line med en maksimal længde på 2 meter.

Stk. 5. Med bøde straffes den, der overtræder stk. 4.

Stk. 6. Personer, der den 17. marts 2010 har etableret selvstændig virksomhed med opdræt af hunde omfattet af § 1 a, stk. 1, nr. 3-13, i lov om hunde, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, eller krydsninger, hvori de nævnte hunde indgår, kan fortsætte denne virksomhed indtil den 30. juni 2015.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Almindelige bemærkninger

Indholdsfortegnelse

1. Indledning
 - 1.1. Lovforslagets baggrund
 - 1.2. Lovforslagets indhold
 - 1.2.1. Ændringer på baggrund af delbetænkningen om farlige hunde
 - 1.2.2. Øvrige ændringer af hundeloven
 - 1.2.3. Ændringer af dyreværnsloven
 - 1.3. Notifikation af lovforslaget til EU-Kommissionen
2. Forbud mod hold af særligt farlige hunde
 - 2.1. Gældende ret
 - 2.2. anbefalinger fra Udvalget om hunde
 - 2.3. Justitsministeriets overvejelser
 - 2.3.1. Forbud mod besiddelse og avl af visse hunderacer mv.
 - 2.3.2. Forbud mod erhvervsmæssig indførsel af visse hunderacer mv.
 - 2.3.3. Erhvervsmæssig avl af hunderacer omfattet af forbuddet
3. Indgreb over for farlige hunde
 - 3.1. Gældende ret
 - 3.2. anbefalinger fra Udvalget om hunde
 - 3.2.1. Præcisering af betingelserne for at give pålæg
 - 3.2.2. Pålæg om indhegning, luftning og bånd
 - 3.3. Justitsministeriets overvejelser
 - 3.3.1. Præcisering af betingelserne for at give pålæg
 - 3.3.2. Pålæg om indhegning, luftning og bånd
 - 3.3.3. Aflivning ved skambidning
4. Regler om, at pålæg følger hunden
 - 4.1. Gældende ret
 - 4.2. anbefalinger fra Udvalget om hunde
 - 4.3. Justitsministeriets overvejelser
5. Pligt til at føre hunde i bånd
 - 5.1. Gældende ret
 - 5.2. Justitsministeriets overvejelser
6. Mærkning og registrering af hunde
 - 6.1. Gældende ret
 - 6.2. anbefalinger fra Udvalget om hunde
 - 6.3. Justitsministeriets overvejelser
7. Forhøjet sanktionsniveau mv.
 - 7.1. Gældende ret
 - 7.2. anbefalinger fra Udvalget om hunde
 - 7.3. Justitsministeriets overvejelser
8. Midlertidig frakendelse af retten til at have med dyr at gøre
 - 8.1. Gældende ret
 - 8.2. Justitsministeriets overvejelser
9. Den eksterritoriale gyldighed af reglerne om transport af dyr
 - 9.1. Gældende ret
 - 9.2. Justitsministeriets overvejelser
10. Øvrige forslag
11. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige
12. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet
13. Administrative konsekvenser for borgere
14. Miljømæssige konsekvenser
15. Forholdet til EU-retten

16. Hørte myndigheder og organisationer mv.
17. Sammenfattende skema

1. Indledning

1.1. Lovforslagets baggrund

I de senere år er det blevet stadig mere udbredt at holde typer af hunde, der ofte bliver betegnet som farlige hunde eller kamp- eller muskelhunde.

Ifølge en opgørelse fra Dansk Kennel Klub findes der ca. 20.000 af disse hunde i Danmark. Dansk Hunderegister har i den forbindelse gennem de seneste 5 år registreret en stigning i antallet af nogle af de hunderacer, der fra naturens hånd siges at have en lidt ”kortere lunte” end andre hunde, og hvor måden hunden avles og opdrættes på, og måden den efterfølgende håndteres på af besidderen, er afgørende for, om hunden bliver aggressiv og virker truende eller måske ender med at gå til angreb på andre dyr eller mennesker.

Folketinget ændrede i 2003 hundeloven med bl.a. det formål at udvide politiets muligheder for at gribe ind over for hunde, der – uanset race – har vist sig at være farlige for deres omgivelser, eller som har vist tegn på at kunne være farlige eller skræmmende, men som endnu ikke har forvoldt skade, jf. herved lov nr. 385 af 28. maj 2003 om ændring af lov om hunde (Indgreb over for farlige hunde, forbud mod hundekampe m.v.).

Der har imidlertid i den senere tid – navnlig med udgangspunkt i konkrete sager – på ny været debat om de farlige hunde. Fra flere sider er der blevet stillet spørgsmålstegn ved, om den gældende lovgivning på området er tilstrækkelig.

I februar 2009 besluttede regeringen derfor at nedsætte et udvalg om hunde. Udvalget blev i det kommissorium, der dannede grundlag for udvalgets arbejde, bl.a. anmodet om at overveje, om der er behov for yderligere tiltag i forhold til hunde, der kan være farlige for omgivelserne, og i givet fald overveje hvilke tiltag der vil kunne være egnede. Justitsministeriet anmodede i maj 2009 udvalget om at afgive en delbetænkning om farlige hunde, således at der kunne tages et eventuelt lovgivningsinitiativ i begyndelsen af 2010.

Udvalget afgav sin delbetænkning om farlige hunde til justitsministeren den 20. januar 2010. Det fremgår af betænkningen, at udvalget har overvejet muligheden for at indføre et forbud mod visse hunderacer og krydsninger, hvori disse racer indgår. Herudover har udvalget overvejet forslag om særregler for hold af bestemte hunderacer. Udvalget har endelig overvejet, om der generelt – dvs. for alle hunde uanset race – er anledning til at skærpe reglerne for hold af hunde.

Herudover sendte justitsministeren den 11. september 2009 et udkast til ændring af hundeloven og dyreværnsloven i høring. Lovudkastet indeholdt bl.a. følgende elementer:

- Nedsættelse af mærknings- og registreringsalderen fra 4 måneder til 8 uger
- Regler om båndpligt i byer og bymæssig bebyggelse
- Regler om aflivning af hunde i tilfælde af skambidning

Udkastet indeholdt endvidere to ændringer af dyreværnsloven om henholdsvis midlertidig frakendelse af retten til at have med dyr at gøre og den territoriale gylldighed af de danske regler om transport af dyr.

1.2. Lovforslagets indhold

1.2.1. Ændringer på baggrund af delbetænkningen om farlige hunde

1.2.1.1. Det fremgår af betænkningen fra Justitsministeriets Udvalg om hunde, at udvalget har overvejet muligheden for at indføre et forbud mod hold af visse hunderacer og krydsninger, hvori disse racer indgår.

Der er enighed i udvalget om, at et eventuelt raceforbud – for at kunne håndhæves effektivt i praksis – må bygge på en model, hvor det er hundens besidder, der i tvivlstilfælde skal dokumentere hundens race eller type. Udvalget finder, at et sådant forbud ville kunne omfatte 13 eller 14 nærmere angivne hunderacer og krydsninger, hvori disse racer indgår. Hvis der gennemføres et forbud mod besiddelse og avl af de pågældende hunde, bør det efter udvalgets opfattelse suppleres med et forbud mod indførsel af disse hunderacer og krydsninger, hvori de pågældende racer indgår.

Et flertal af udvalgets medlemmer (udvalgets formand og medlemmerne udpeget efter indstilling fra Dansk Kennel Klub, Danmarks civile Hundeførerforening, Dyrenes Beskyttelse, Dyreværnsrådet og Den Danske Dyr-lægeforening) kan ikke anbefale, at der gennemføres et forbud mod visse hunderacer. Disse medlemmer peger bl.a. på, at der ikke er noget sikkert statistisk grundlag for at udpege bestemte hunderacer som mere farlige end andre, og at der ikke er nogen sikkerhed for, at et raceforbud mærkbart vil mindske problemet med farlige hunde. Disse medlemmer finder endvidere, at det vil være vanskeligt for borgerne at tilbagevise politiets påstand om, at man er indehaver af en forbudt hund, ligesom forbuddet også vil ramme velfungerende hunde af de nævnte racer.

Et mindretal af udvalgets medlemmer (Justitsministeriets medlem og medlemmerne udpeget efter indstilling fra Rigsadvokaten og Rigspolitiet) finder, at det er et væsentligt problem, når der i befolkningen skabes frygt for at blive angrebet af hunde på offentlige gader og veje. Selv om forbudsmodellen muligvis ikke vil kunne håndhæves fuldt ud effektivt, vil den kunne have den effekt, at antallet af hunde omfattet af ordningen gradvist reduceres. Mindretallet finder således, at spørgsmålet om indførelse af en forbudsordning i sidste ende må bero på en politisk afvejning af de forskellige hensyn, som gør sig gældende på området.

Det foreslås i lovforslaget, at der indføres et forbud mod besiddelse og avl af de 13 hunderacer, som Udvalget om hunde har oplyst i sin betænkning. Forbuddet vil endvidere omfatte krydsninger, hvori disse racer indgår. Hvis der er tvivl om, hvorvidt en hund tilhører en af de forbudte racer eller krydsninger heraf, er det hundens besidder, der skal dokumentere hundens race eller type. Kan besidderen ikke dokumentere, at hunden ikke tilhører en af de forbudte racer, aflives hunden ved politiets foranstaltning. Der etableres en overgangsordning, som indebærer, at personer, der ved lovforslagets fremsættelse besidder en eller flere af de forbudte hunde, fortsat kan besidde de pågældende hunde. Disse hunde må ikke overdrages og skal på steder, hvortil der er offentlig adgang, altid føres i bånd og være iført forsvarlig lukket mundkurv. Det foreslås endvidere, at der indføres et forbud mod erhvervsmæssig indførsel af hunde, som er omfattet af forbuddet mod besiddelse og avl. Endelig foreslås det, at der etableres en udfasningsordning, således at personer, der før lovforslagets fremsættelse har etableret selvstændig virksomhed med opdræt af hunde, som er omfattet af forbuddet, kan fortsætte denne virksomhed indtil den 30. juni 2015.

Justitsministeriet finder, at der efter en periode bør foretages en evaluering af forbuddet mod visse hunderacer, herunder af om der er behov for justeringer på baggrund af de praktiske erfaringer med ordningen. Evalueringen skal bl.a. omfatte afgrænsningen af, hvilke hunderacer der omfattes af forbuddet. Justitsministeriet vil på baggrund af evalueringen udarbejde en redegørelse om forbudsordningen, når ordningen har været i kraft i tre år, og sende denne redegørelse til Folketingets Retsudvalg.

1.2.1.2. Et samlet udvalg har endvidere foreslået, at der indføres en række skærpelser af reglerne for hold af hunde – uanset race.

Udvalget har i den forbindelse foreslået, at der sker en præcisering i hundeloven af, at et pålæg kan udstedes, hvis en hund eller dennes besidder udviser en adfærd,

der er af en sådan karakter, at den er egnet til at skabe frygt hos omgivelserne.

Udvalget har endvidere foreslået, at der sker en udvidelse af politiets reaktionsmidler, således at politiet fremover skal kunne give pålæg om indhegning af haven omkring den ejendom, hvor hunden holdes, pålæg om at hunden kun må luftes af ejeren eller andre myndige personer, og pålæg om, at hunden ikke må luftes sammen med andre hunde. Herudover anbefaler udvalget, at et pålæg om bånd efter den gældende bestemmelse i hundeloven i almindelighed bør indebære, at hunden skal føres i en fast line, der højst er 2 meter lang.

Udvalget har herudover foreslået, at et pålæg udstedt i medfør af hundeloven skal følge hunden. Det vil indebære, at et meddelt pålæg gælder umiddelbart over for en ny besidder, hvis hunden overdrages ved salg, gave, bytte og lignende.

Endvidere har udvalget stillet forslag om, at politiet fremover skal have pligt til at lade en hund mærke og registrere for besidderens regning, hvis hunden ikke er mærket og registreret.

Udvalget har også foreslået, at der indføres en ordning, som sikrer, at Dansk Hunderegister indeholder opdaterede forsikringsoplysninger vedrørende hundene. Udvalget har således foreslået, at besidderen ved anmeldelse af en hund til Dansk Hunderegister skal oplyse navnet på det forsikringsselskab, hvor hunden er ansvarsforsikret, og at forsikringsselskaberne skal sende en meddelelse til Dansk Hunderegister, hvis en hundeanvarsforsikring ophører af anden grund end skift af forsikringsselskab.

Endelig har udvalget foreslået, at bødestraffene for en række overtrædelser af hundeloven og af pålæg udstedt i medfør heraf forhøjes mærkbart, og at der etableres mulighed for, at en person, der gentagne gange er dømt for overtrædelse af hundeloven eller for pålæg udstedt i medfør heraf, kan frakendes retten til at holde hund.

På den baggrund foreslås i lovforslaget en række ændringer af hundeloven, som gennemfører de ovennævnte anbefalinger fra udvalget.

Enkelte af udvalgets forslag vil ikke kræve lovændringer. Således vil forslaget om, at Dansk Hunderegister skal indeholde forsikringsoplysninger kunne gennemføres ved ændringer af bekendtgørelsen om mærkning og registrering af hunde og bekendtgørelsen om ansvarsforsikring af hunde.

1.2.2. Øvrige ændringer af hundeloven

Som reaktion på en række tilfælde af overfald begået af hunde over for andre hunde eller mennesker foreslås det, at der indføres en pligt for politiet til – uden nærmere

hundesagkyndig undersøgelse – at træffe afgørelse om aflivning af en hund, der ved et overfald skambider et menneske eller en anden hund.

Det foreslås endvidere, at der indsættes en bestemmelse, hvorefter kommunalbestyrelsen kan bestemme, at der i kommunen eller nærmere opregnede områder af kommunen skal gælde en pligt til i byer og områder med bymæssig bebyggelse altid at føre en hund i bånd på gader, veje, stier eller pladser m.v., der er åbne for almindelig færdsel. Båndet skal være så kort, at hunden holdes tæt ind til ledsageren.

Endelig indeholder lovforslaget et forslag om nedsættelse af mærknings- og registreringsalderen for hunde, således at hunde skal være mærket og registreret i Dansk Hunderegister, inden de er 8 uger gamle, og ikke – som i dag – først, når de er 4 måneder gamle.

Lovforslaget indeholder herudover enkelte ændringer af hundeloven af mere teknisk karakter.

1.2.3. Ændringer af dyreværnsloven

Den gældende lovgivning giver allerede politiet mulighed for at gribe ind over for dyremishandling eller uforsvarlig behandling af dyr, mens en sag herom verserer. Det kan dog ikke ganske udelukkes, at det i visse tilfælde vil kunne være hensigtsmæssigt, at der ved siden af de eksisterende muligheder for at gribe ind bliver åbnet mulighed for, at retten kan træffe afgørelse om midlertidig frakendelse under en sag, som kan resultere i en dom om frakendelse af retten til at have med dyr at gøre. Det foreslås derfor, at der i dyreværnsloven indsættes en bestemmelse, som giver retten mulighed for – under en verserende sag, der kan resultere i frakendelse – at forbyde en person at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele taget beskæftige sig personligt med dyr.

Der har været rejst spørgsmål om de danske myndigheders mulighed for at retsforfølge overtrædelser af de danske regler om transport af dyr, hvis overtrædelserne har fundet sted i udlandet. For at der ikke fremover må kunne opstå tvivl om, hvorvidt de danske regler om beskyttelse af dyr under transport også gælder i udlandet, indebærer lovforslaget, at der indsættes en bestemmelse, der præciserer, at regler om transport af dyr, der er udstedt med hjemmel i dyreværnsloven, også finder anvendelse på handlinger foretaget i udlandet.

1.3. Notifikation af lovforslaget til EU-Kommissionen

Som anført ovenfor under pkt. 1.2.1.1. foreslås det, at der indføres forbud mod besiddelse, avl og erhvervs-mæssig indførsel af 13 nærmere angivne hunderacer samt krydsninger, hvori de pågældende racer indgår.

Disse bestemmelser må anses for omfattet af definitionen af såkaldte tekniske forskrifter efter informations-proceduredirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF af 22. juni 1998, som ændret ved direktiv 98/48/EF). Lovforslaget skal derfor notificeres til EU-Kommissionen, og notifikationsperioden, der som udgangspunkt er 3 måneder, skal være udløbet, før lovforslaget kan vedtages. Hvis Kommissionen eller et medlemsland inden udløbet af de 3 måneder kommer med en såkaldt udførlig udtalelse, forlænges notifikationsperioden med yderligere 3 måneder. Et udkast til lovforslaget er fremsendt til Kommissionen den 24. februar 2010.

Justitsministeriet skal i den forbindelse bemærke, at lovforslaget – herunder særligt de bestemmelser, der omhandler forbuddet mod besiddelse, avl og erhvervs-mæssig indførsel – er udarbejdet på baggrund af hundevalgets betænkning, som blev afgivet den 20. januar 2010. Det har derfor ikke været muligt at sende et udkast til lovforslag til Kommissionen på et tidligere tidspunkt.

Justitsministeriet har overvejet, om fremsættelsen af lovforslaget burde afvente udløbet af notifikationsperioden. Den seneste tids alvorlige hundeeoverfald, som i en række tilfælde også er gået ud over mennesker, skaber imidlertid efter Justitsministeriets opfattelse behov for en ændring af lovgivningen så hurtigt som muligt. Justitsministeriet har derfor fundet det nødvendigt at fremsætte lovforslaget inden udløbet af notifikationsperioden, således at lovforslaget – såfremt Kommissionen eller de øvrige EU-medlemslande ikke kommer med en udførlig udtalelse – kan vedtages i indeværende folketings-samling.

2. Forbud mod hold af særligt farlige hunde

2.1. Gældende ret

Foranlediget af flere konkrete tilfælde i bl.a. slutningen af 1980'erne, hvor pitbull terriere havde overfaldet mennesker, bad Justitsministeriet i september 1991 Dyreværnsrådet om at vurdere behovet for et forbud mod hold af bl.a. pitbull terriere. Dyreværnsrådet afgav en udtalelse i november 1991, hvori rådet – efter drøftelse med sagkyndige fra henholdsvis Dansk Kennel Klub og Dyrenes Beskyttelse – fastslog, at der var behov for regler på området. Dyreværnsrådet foreslog en række elementer, der kunne indgå i et sådant regelsæt, herunder følgende:

»Ved kamphunde skal forstås hunde i alle aldre af den type, der er kendt under betegnelsen pit bull terrier og tosa samt andre typer, som er af lignende farlighed for men-

nesker og dyr, og som er avlet og opdrættet til kamp.

Særligt sagkyndige kan udpege sådanne hunde på grundlag af deres udseende og adfærd.

«

På baggrund af Dyreværnsrådets udtalelse udstedte justitsministeren med hjemmel i dyreværnslovens § 10 bekendtgørelse nr. 748 af 14. november 1991 om forbud mod hold af særligt farlige hunde. Bekendtgørelsen, der trådte i kraft den 1. december 1991, er fortsat gældende.

Efter bekendtgørelsens § 1, stk. 1, er det forbudt at besidde og avle hunderacerne pitbull terrier og tosa. Forbuddet gælder tillige krydsninger, hvori de nævnte hunde indgår, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2. Overtrædelse af bekendtgørelsen straffes med bøde, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 1. Endvidere vil hunde, der holdes i strid med bekendtgørelsen, blive aflivet ved politiets foranstaltning, jf. bekendtgørelsens § 4, stk. 2.

Bekendtgørelsen indeholder i §§ 2 og 3 en særlig overgangsordning, som indebar, at personer, som inden den 1. december 1991 ejede en hund omfattet af bekendtgørelsen, fortsat kunne besidde den, hvis det blev anmeldt til politiet med dokumentation for, at hunden var øretoveret og steriliseret. Overgangsordningen er ikke længere relevant.

Efter udstedelsen af bekendtgørelsen udsendte Justitsministeriet i juli 1992 en cirkulæreskrivelse til politiet, hvori ministeriet efter indstilling fra Dyreværnsrådet udpegede 16 konsulenter fra Danmarks civile Hundeførerforening (DcH), som i tvivltilfælde kunne bistå politiet ved afgørelsen af, om en hund var omfattet af forbuddet i bekendtgørelsen. Cirkulæreskrivelsen indeholdt endvidere retningslinjer for, hvordan og under hvilke omstændigheder testningen af en formodet pitbull terrier eller tosa skulle foretages. Retningslinjerne var udarbejdet af Dyreværnsrådet i samarbejde med konsulenterne.

I november 1997 opsagde DcH imidlertid aftalen vedrørende test af særligt farlige hunde. DcH begrundede opsigelsen med, at foreningen – bl.a. på baggrund af en konkret sag – nu fandt, at testen hvilede på et forkert grundlag. Efter DcH's opfattelse kunne man ikke alene ud fra en test af en hunds reaktionsmønster fastlægge hundens racemæssige tilhørsforhold.

Justitsministeriet kontaktede på den baggrund i begyndelsen af december 1997 Den Danske Dyrlægeforening og spurgte, om foreningen var i stand til at udpege en eller to dyrlæger, der var villige og kompetente til ud fra en test af hundens adfærd og en bedømmelse af dens udseende at afgøre, om en hund er omfattet af bekendtgørelsen. Den Danske Dyrlægeforening orienterede i april 1998 Justitsministeriet om, at Dansk Selskab for

Klinisk Veterinær Etologi havde udpeget to dyrlæger, som har den nødvendige faglige indsigt og interesse i at bistå politiet med bedømmelse af farlige hunde.

2.2. anbefalinger fra Udvalget om hunde

Justitsministeriets Udvalg om hunde har overvejet muligheden for at indføre et forbud mod hold af visse hunderacer og krydsninger, hvori disse racer indgår.

Der er enighed i udvalget om, at de hidtidige erfaringer i Danmark og i udlandet fører til, at et eventuelt raceforbud – for at kunne håndhæves effektivt i praksis – må bygge på en model med omvendt bevisbyrde, som er inspireret af den regulering, der findes i Norge. Den omvendte bevisbyrde indebærer, at det er hundeejeren, der i tvivltilfælde skal dokumentere hundens race eller type.

Udvalget bemærker, at man ikke har noget sikkert statistisk eller erfaringsmæssigt grundlag for, hvilke racer der bør omfattes af et eventuelt forbud. Hvis forbuddet skal omfatte de hunde, som i almindelighed anses som kamp- eller muskelhunde, og som findes i Danmark, samt de hunde, der tilhører gruppen af hyrde- og vagthunde fra Syd- og Østeuropa samt Asien, og som kan forventes at blive næste generation af farlige hunde i Danmark, finder udvalget, at forbuddet ville kunne omfatte følgende 14 hunderacer og krydsninger, hvori disse racer indgår:

- Pitbull terrier
- Tosa inu
- Fila brasileiro
- Dogo argentino
- Amerikansk staffordshire terrier (amstaff)
- Boerboel
- Staffordshire bull terrier
- Amerikansk bulldog
- Kangal
- Centralasiatisk ovtcharka
- Kaukasiske ovtcharka
- Sydrussiske ovtcharka
- Tornjak
- Sarplaninac

Fotografier af de nævnte hunderacer fremgår af bilag 3 til udvalgets delbetænkning.

Seks af udvalgets medlemmer finder dog ikke, at det er nødvendigt at medtage hunde af racen staffordshire bull terrier på listen over hunde, der omfattes af et eventuelt forbud. Det skyldes dels, at racen i mange år er blevet avlet til familiehund, således at dens egenskaber i dag ikke er meget anderledes end andre terrieres, dels at den ikke bliver ret stor.

Hvis der indføres et forbud mod de nævnte 13 eller 14 hunderacer, finder udvalget, at ejere af disse hunde bør

omfattes af en overgangsordning, således at de under nærmere fastsatte betingelser kan beholde en hund af en forbudt race, der er erhvervet før forbuddets ikrafttræden. Efter udvalgets opfattelse vil det være nærliggende at lade hundene omfatte af en overgangsordning, som den der gælder i Norge, hvorefter sådanne hunde skal registreres/anmeldes og føres i bånd, ligesom de ikke må overdrages eller indgå i avl. Udvalget finder endvidere, at et nationalt forbud mod hold af visse hunderacer bør suppleres af et forbud mod import af de pågældende racer.

Et flertal af udvalgets medlemmer (udvalgets formand og medlemmer udpeget efter indstilling fra Dansk Kennel Klub, Danmarks civile Hundeførerforening, Dyrenes Beskyttelse, Dyreværnsrådet og Den Danske Dyrlægeforening) kan dog ikke anbefale, at der gennemføres et forbud mod visse hunderacer. Disse medlemmer peger på, at der ikke er noget sikkert statistisk grundlag for at udpege bestemte hunderacer som mere farlige end andre, og at der ikke er nogen sikkerhed for, at et raceforbud mærkbart vil mindske problemet med farlige hunde. Disse medlemmer finder endvidere, at et forbud vil ramme for bredt, idet det vil være vanskeligt for borgerne at tilbagevise politiets påstand om, at man er indehaver af en forbudt hund, ligesom forbuddet også vil ramme vel fungerende hunde af de nævnte racer. Samtidig finder disse medlemmer, at forbuddet vil ramme for snævert og ikke løse problemet med farlige hunde, idet der også findes farlige hunde inden for andre racer.

Et mindretal af udvalgets medlemmer (medlemmer udpeget efter indstilling fra Rigsadvokaten, Rigspolitiet og Justitsministeriet) er enig i, at en række forhold – isoleret set – kan anføres imod et forbud mod visse hunderacer. Der kan imidlertid også efter mindretallets opfattelse anføres stærke grunde til at foreslå en forbudsordning. Mindretallet finder, at det er et væsentligt problem, når der i den brede befolkning skabes frygt for at blive angrebet af hunde, som man møder på offentlige gader og veje, uanset om denne frygt statistisk set er velbegrunderet. Mindretallet bemærker endvidere, at selv om den foreslåede forbudsmodel muligvis ikke vil kunne håndhæves fuldt ud effektivt, vil ordningen kunne have den effekt, at antallet af hunde omfattet af ordningen gradvist reduceres. Mindretallet finder således, at spørgsmålet om indførelse af en forbudsordning i sidste ende må bero på en politisk afvejning af de forskellige – til dels modsatrettede – hensyn, som gør sig gældende på området.

2.3. Justitsministeriets overvejelser

2.3.1. Forbud mod besiddelse og avl af visse hunderacer mv.

Som anført er der enighed i udvalget om, at en eventuel forbudsordning må bygge på den såkaldte norske model, hvor det er besidderen, der i tilfælde af tvivl skal dokumentere, at vedkommendes hund ikke tilhører en af de forbudte racer eller krydsninger heraf.

Justitsministeriet er enig i, at en række forhold – isoleret set – kan anføres imod at indføre en sådan forbudsordning. Ordningen vil således ikke kunne afgrænses så præcist, at den i alle situationer rammer eller kun rammer hunde, der kan udgøre en konkret fare for omgivelserne. Hertil kommer bl.a., at også en ordning, der bygger på en model med omvendt bevisbyrde, kan være vanskelig at håndhæve på en måde, der er fuldt ud effektiv.

Der kan imidlertid efter Justitsministeriets opfattelse også anføres stærke grunde til at foreslå en forbudsordning. Som anført i udvalgets delbetænkning er det således et væsentligt problem, når der i den brede befolkning skabes frygt for at blive angrebet af hunde, som man møder på offentlige gader og veje, uanset om denne frygt statistisk set er velbegrunderet. Det må i den forbindelse efter Justitsministeriets opfattelse fremhæves, at der – både tidligere, men i høj grad i de allerseneste år – har været fokus på, at nogle hundeejere ligefrem tilstræber at have en hund, der af omgivelserne bliver opfattet som »farlig« og dermed efter omstændighederne egnet til at skabe frygt hos omgivelserne.

Hertil kommer, at der er almindelig enighed om, at der findes visse racer eller typer af hunde, som stiller særlige krav til ejerens håndtering og opdragelse, og det gælder, hvad enten man vælger at betegne disse hunde som »farlige« eller »krævende« hunde.

I lyset af det anførte – og de seneste års offentlige debat på området – er det Justitsministeriets opfattelse, at udviklingen af forskellige racer og typer af hunde har udviklet sig på en sådan måde, at der bør indføres yderligere grænser for, hvilke hunde der lovligt kan besiddes.

Det bemærkes i den forbindelse, at selv om den omtalte model for en forbudsordning næppe vil kunne håndhæves fuldt ud effektivt i praksis, vil en sådan ordning under alle omstændigheder kunne have den effekt, at antallet af farlige hunde gradvist vil kunne blive reduceret i de kommende år.

Formålet med en forbudsordning skal således være at varetage hensynet til borgernes sikkerhed og tryghed. Samtidig er det vigtigt at understrege, at politiet bør håndhæve en forbudsordning på en smidig måde, således

at der ikke bliver tale om en form for forfølgelse af hundeejere.

På den anførte baggrund foreslår Justitsministeriet, at der indføres et forbud mod besiddelse og avl af følgende hunderacer og krydsninger, hvori disse racer indgår:

- Pitbull terrier
- Tosa inu
- Fila brasileiro
- Dogo argentino
- Amerikansk staffordshire terrier (amstaff)
- Boerboel
- Amerikansk bulldog
- Kangal
- Centralasiatisk ovtcharka
- Kaukasisk ovtcharka
- Sydrussisk ovtcharka
- Tornjak
- Sarplaninac

Denne liste over hunderacer svarer til den liste, som er opstillet af Udvalget om hunde. Listen omfatter ikke staffordshire bull terrier, som seks af udvalgets medlemmer som anført ovenfor ikke finder, at det er nødvendigt at medtage på listen over hunde, der omfattes af et forbud. Disse medlemmer har peget på, at racen i mange år er blevet avlet til familiehund, således at dens egenskaber i dag ikke er meget anderledes end andre terrieres, og at den ikke bliver ret stor. På den baggrund finder Justitsministeriet det rigtigst ikke på nuværende tidspunkt at indføre et forbud mod denne hunderace.

De førstnævnte syv hunde på listen, er hunde, der i almindelighed anses som kamp- og muskelhunde, og som findes i Danmark i dag.

Muskelhunde betegner racer, der er avlet som brugshunde til storvildtsjagt eller bevogtning af beboelse. F.eks. er hunde af racen dogo argentino avlet til at opspore vildsvin og bide sig fast, indtil jægeren når frem. Det er karakteristisk for en muskelhund, at den bider og holder fast i sit bytte. Den er meget hårdfør og selvstændig, og den reagerer let aggressivt i forhold til fremmede hunde.

Kamphunde er primært avlet til kamp mod artsfæller og andre dyr, f.eks. tyre. En kamphund angriber ved at bide og slippe sit bytte gentagne gange. Den er typisk menneskevenlig, men aggressiv over for andre hunde ved den mindste provokation. Den har en høj smertetærskel, hvilket bevirker, at den fortsætter med at kæmpe, selv om den er skadet.

De sidstnævnte seks hunde på listen tilhører gruppen hyrde- og vagthunde fra Syd- og Østeuropa samt Asien, som kan blive næste generation af farlige hunde i Danmark. Disse hunde er avlet til at passe på andre dyr og

bevogte beboelse mod fremmed indtrængen. Hundene er ifølge udvalget avlet til at skambide eller slå indtrængende ihjel – uanset om det er mennesker eller dyr – således at truslen ikke vender tilbage.

Fotografier af de nævnte hunderacer fremgår af bilag 2 til lovforslaget.

Som beskrevet ovenfor under pkt. 2.1. er det gældende forbud mod besiddelse og avl af pittbull terrier og tosa fastsat ved bekendtgørelse nr. 748 af 14. november 1991 om forbud mod hold af særligt farlige hunde. Bekendtgørelsen er udstedt med hjemmel i dyreværnslovens § 10, stk. 1, hvorefter justitsministeren kan fastsætte regler om forbud mod hold af dyr, der kan frembyde fare eller skabe frygt. Denne bestemmelse opretholdes, men vil, som følge af at spørgsmålet om forbud mod farlige hunde nu reguleres i hundeloven, ikke fremover kunne anvendes til at fastsætte regler om forbud mod farlige hunde. Der henvises i øvrigt til pkt. 10 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Den foreslåede forbudsordning bygger på et princip om, at det er besidderen, der i tilfælde af tvivl om, hvorvidt en hund tilhører én af de racer eller krydsninger heraf, som er omfattet af forbuddet i § 1 a, skal dokumentere hundens race eller type.

Hvis besidderen ikke inden for den frist, som politiet fastsætter, har fremlagt tilstrækkelig dokumentation for, at hunden ikke tilhører én af de forbudte racer eller krydsninger heraf, anses hunden for at være holdt i strid med forbuddet i § 1 a. Konsekvensen heraf er, at hunden skal aflives ved politiets foranstaltning.

Som anført ovenfor lægger Justitsministeriet vægt på, at forbudsordningen må håndhæves på en smidig måde, således at der ikke bliver tale om en form for forfølgelse af hundeejere.

Det forudsættes i den forbindelse, at besidderens forpligtelse til at dokumentere, at hunden ikke tilhører en af de forbudte racer, først vil blive aktualiseret, hvis politiet f.eks. på baggrund af hundens udseende eller oplysninger fra besidderen eller andre har rimelig grund til at formode, at der kan være tale om en hund, der er omfattet af forbuddet. I praksis vil bestemmelsen i sådanne tilfælde indebære, at besiddere af hunde skal kunne skaffe den nødvendige dokumentation for, at deres hund ikke er omfattet af forbuddet. Forbudsordningen forudsættes derimod ikke at indebære, at politiet kan forlange en sådan dokumentation fra en besidder af en hund i tilfælde, hvor der ikke er nogen nærmere anledning til det.

Justitsministeriet finder ikke, at der i lovteksten bør stilles nærmere krav til, hvordan besidderen dokumenterer, at der ikke er tale om en forbudt hund. Besidderen kan f.eks. fremlægge en stambog eller dna-attest vedrø-

rende hunden og dens forældre, eller besidderen kan fremlægge erklæringer fra personer, der kan redegøre for hundens afstamning.

Kravet om dokumentation indebærer, at der stilles højere krav til agtpågivenheden hos personer, der fremover køber en hund, idet de må sikre sig, at der ikke er tale om en hund omfattet af forbudsordningen, og at de kan dokumentere dette, hvis der opstår tvivl om, hvorvidt hunden er omfattet af forbuddet.

Det bemærkes, at der i forbindelse med forbuddets ikrafttræden vil blive udarbejdet en vejledning til hundeloven. Vejledningen vil bl.a. indeholde en positivliste over hunderacer, der lovligt kan holdes, men hvor der er risiko for forveksling med hunderacer, der er omfattet af forbuddet. Positivlisten kan således tjene som en vejledning til personer, der vil være sikre på, at den hund, de køber, ikke er omfattet af forbuddet. Vejledningens positivliste vil blive opdateret løbende, således at der bl.a. tages hensyn til eventuelle nye, lovlige hunderacer, der vil kunne forveksles med racer, der er omfattet af forbuddet.

Indførelsen af en forbudsordning vil naturligvis indebære, at politiet fremover i en række sammenhænge skal have væsentligt øget fokus på sager om farlige hunde. Det indebærer bl.a., at politiets håndhævelse af forbudsordningen ikke udelukkende vil være relevant i tilfælde, hvor politiet på grundlag af f.eks. en anmeldelse eller andre udefrakommende oplysninger har rimelig grund til at formode, at der er tale om en hund, der er omfattet af forbuddet. Politiet forudsættes således også efter omstændighederne at tage sådanne sager op af egen drift, hvis politiet f.eks. i forbindelse med andre politiforretninger bliver opmærksom på en hund, der umiddelbart ser ud som en af de forbudte racer.

Justitsministeriet kan tilslutte sig udvalgets forslag om, at der ved indførelsen af et forbud mod besiddelse af visse hunderacer bør gælde en overgangsordning for de personer, der på tidspunktet for lovforslagets fremsættelse allerede er i besiddelse af hunde tilhørende de forbudte racer.

Det foreslås på den baggrund, at personer, der på tidspunktet for lovforslagets fremsættelse besidder hunde, der er omfattet af forbuddet, kan beholde disse hunde. Dette gælder dog ikke for hunde af racerne pitbull terrier og tosa inu eller krydsninger, hvori disse hunde indgår, idet besiddelse og avl af disse hunde allerede har været forbudt siden 1991.

Endvidere foreslås det, at overgangsordningen skal indebære, at de omfattede hunde ikke må overdrages til andre, og at de altid skal føres i bånd og være forsynet med en forsvarlig, lukket mundkurv, når de opholder sig

på gader, veje, stier eller pladser mv., der er åbne for almindelig færdsel. Kravene om bånd og mundkurv skal også gælde på såkaldte fritløbsområder, hvor hunde, som er omfattet af overgangsordningen, således ikke må løbe frit.

Det foreslås endvidere, at overtrædelse af reglerne om at hunde omfattet af den beskrevne overgangsordning ikke må overdrages og skal være forsynet med bånd og mundkurv på steder, der er åbne for almindelig færdsel, skal kunne straffes med bøder.

Justitsministeriet har overvejet, om der også i forhold til overgangsordningen burde gælde en form for omvendt bevisbyrde, hvor det er op til besidderen at dokumentere, at hunden ikke tilhører en af de forbudte racer eller krydsninger. Justitsministeriet finder imidlertid ikke, at det vil være rimeligt at pålægge personer, der har erhvervet en hund før lovforslagets fremsættelse, en sådan forpligtelse. Justitsministeriet lægger herved vægt på, at disse personer ikke ved erhvervelsen har haft anledning til at undersøge, om hunden tilhører en af de forbudte racer, eller til at skaffe sig dokumentation for, at dette ikke er tilfældet. I forhold til hunde omfattet af overgangsordningen vil det derfor være politiet, der i fornødent omfang skal godtgøre, at hunden tilhører en af de racer eller krydsninger heraf, der er omfattet af forbuddet i § 1 a. Det indebærer i praksis, at politiet i almindelighed alene vil have anledning til at tage sager omfattet af overgangsordningen op til nærmere behandling, hvis der umiddelbart foreligger meget klare indikationer på, at den pågældende hund tilhører en af de forbudte racer eller krydsninger heraf.

Som nævnt ovenfor under pkt. 1.2.1.1 finder Justitsministeriet, at der efter en periode bør foretages en evaluering af forbuddet mod visse hunderacer, herunder af om der er behov for justeringer på baggrund af de praktiske erfaringer med ordningen. Evalueringen skal bl.a. omfatte afgrænsningen af hvilke hunderacer, der omfattes af forbuddet. Justitsministeriet vil på baggrund af evalueringen udarbejde en redegørelse om forbudsordningen, når ordningen har været i kraft i tre år, og sende denne redegørelse til Folketingets Retsudvalg.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3 (hundelovens §§ 1 a og 1 b) og lovforslagets § 3, stk. 4-5.

2.3.2. *Forbud mod erhvervmæssig indførsel af visse hunderacer mv.*

Som anført ovenfor finder Udvalget om hunde, at et nationalt forbud mod hold af visse hunderacer bør suppleres af et forbud mod import af de pågældende racer.

Det bemærkes i den forbindelse, at et forbud mod erhvervmæssig indførsel af visse hunde vil omfatte såvel

hunde, der indføres i Danmark fra tredjelande, som hunde, der indføres fra andre EU-medlemslande, og som derfor omfattes af EU-rettens regler om fri bevægelighed. Et sådant forbud vil derfor udgøre en handelshindring, jf. EUF-Traktatens artikel 34, der forbyder indførselshindringer mv. i samhandelen mellem medlemslandene. Forbuddet vil således kun kunne indføres, hvis det kan begrundes i et af de hensyn, som er nævnt i EUF-Traktatens artikel 36, og hvis det i øvrigt overholder betingelserne i EUF-Traktatens artikel 36 samt opfylder proportionalitetskravet.

Det er Justitsministeriets vurdering, at et forbud mod erhvervmæssig indførsel af de farlige hunde, som omfattes af forbuddet mod besiddelse og avl, vil kunne begrundes i hensynet til menneskers og dyrs liv og sundhed og hensynet til den offentlige orden og sikkerhed. Disse hensyn er omfattet af EUF-Traktatens artikel 36. Da indførselsforbuddet supplerer et nationalt forbud mod besiddelse og avl af de pågældende hunde, udgør det ikke et middel til vilkårlig forskelsbehandling af udenlandske hundepodrættere, ligesom det heller ikke udgør en skjult begrænsning af samhandelen mellem medlemslandene. Endelig er det Justitsministeriets vurdering, at forbuddet er egnet til og nødvendigt for at nå formålet, som er at begrænse antallet af farlige hunde i Danmark, og at forbuddet derfor er proportionalt.

Justitsministeriet har i øvrigt noteret sig, at der i Tyskland gælder et forbud mod indførsel af en række nærmere angivne hunde, der ifølge forbundslovgivningen anses som farlige. Endvidere gælder der i visse delstater et forbud mod indførsel af hunde, der i henhold til den pågældende delstats lovgivning anses for farlige. Det tyske indførselsforbud blev indført i 2001 på baggrund af flere sager, hvor farlige hunde havde angrebet mennesker, herunder især børn. Det fremgår af bemærkningerne til lovforslaget, at det vurderes, at indførselsforbuddet er i overensstemmelse med EF-Traktatens artikel 30 (svarende til den nugældende EUF-Traktats artikel 36), og der henvises i den forbindelse til, at bestemmelsen tillader indførselsbegrænsninger, der er begrundet i hensynet til den offentlige orden og sikkerhed samt til beskyttelse af menneskers liv og sundhed.

Forud for indførelsen af forbuddet mod indførsel af visse hunde notificerede Tyskland forbuddet over for EU-Kommissionen i overensstemmelse med reglerne om tekniske forskrifter i informationsproceduredirektivet (Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 98/34/EF som ændret ved Rådets direktiv 98/48/EF).

Justitsministeriet foreslår på den anførte baggrund, at et dansk forbud mod hold af farlige hunde suppleres af et forbud mod erhvervmæssig indførsel af disse hunde.

Justitsministeriet har overvejet, om også privatpersoners indførsel af de forbudte hunderacer og krydsninger, hvori de pågældende racer indgår, bør være omfattet. Justitsministeriet har dog fundet, at flere forhold taler for at begrænse forbuddet til erhvervmæssig indførsel.

For det første vil private personers indførsel af de nævnte hunde allerede være forbudt, idet der samtidig vil være tale om en overtrædelse af forbuddet mod besiddelse af de pågældende hunde. Forbuddet mod indførsel bør derfor tage sigte på situationer, hvor det kan give anledning til tvivl, om der er tale om besiddelse af hundene, f.eks. hvor en person transporterer forbudte hunde for en importør eller lignende.

For det andet vil det være vanskeligt at etablere hensigtsmæssige overgangsregler, som f.eks. gør det muligt for personer, der lovligt besidder de nævnte hunde, fordi de er erhvervet før lovforslagets fremsættelse, at medtage deres hunde på ferie i udlandet og herefter genindføre dem i Danmark.

Justitsministeriet foreslår på den baggrund, at forbuddet begrænses til erhvervmæssig indførsel.

Justitsministeriet bemærker, at forbuddet mod erhvervmæssig indførsel ikke skal omfatte hunde, der alene er i transit her i landet. Transport af hunde tilhørende de forbudte racer eller krydsninger, hvori disse hunde indgår, er således fortsat muligt, forudsat at hundene ikke forlader transportmidlet, og transporten foregår uden unødige ophold her i landet.

Det foreslås endvidere, at forbuddet mod erhvervmæssig indførsel af hunde – ligesom forbuddet mod besiddelse og avl – skal bygge på et princip om, at det er besidderen, der i tilfælde af tvivl om, hvorvidt en hund tilhører én af de racer eller krydsninger heraf, som er omfattet af forbuddet i § 1 a, skal dokumentere hundens race eller type.

Hvis besidderen ikke inden for den frist, som politiet fastsætter, har fremlagt tilstrækkelig dokumentation for, at hunden ikke tilhører én af de forbudte racer eller krydsninger heraf, anses hunden for at være indført i strid med forbuddet i § 1 a. Konsekvensen heraf er, at hunden skal aflives ved politiets foranstaltning.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 3 (hundelovens §§ 1 a og 1 b).

2.3.3. Erhvervmæssig avl af hunderacer omfattet af forbuddet

Det foreslås, at personer, der har etableret selvstændig virksomhed med opdræt af hunde, der er omfattet af § 1 a, stk. 1 eller 2, kan fortsætte denne virksomhed indtil den 30. juni 2015.

Indførelsen af et forbud mod avl af hunde rejser for så vidt angår eksisterende erhvervsmæssig avl spørgsmål med hensyn til den grundlovssikrede beskyttelse af ejendomsretten, jf. grundlovens § 73.

Det følger af grundlovens § 73, at ejendomsretten er ukrænkelig. Ingen kan tilpligtes at afstå sin ejendom, uden hvor almenvellet kræver det, og det kan kun ske ifølge lov og mod fuldstændig erstatning.

Der er tale om ekspropriation i grundlovens forstand, hvis der gøres indgreb i en rettighed, der er beskyttet af grundlovens § 73 (et indgreb i "ejendom"), og indgrebet må karakteriseres som ekspropriativt.

Det må antages, at udøvelse af virksomhed med opdræt af hunde udgør en rettighed, der er beskyttet af grundlovens § 73, og et forbud mod avl af hunde vil derfor kunne indebære et indgreb i en rettighed, der er omfattet af grundlovens ejendomsbegreb.

Hvorvidt dette indgreb må anses for ekspropriativt, beror herefter på et samlet skøn over indgrebets beskaffenhed. Som momenter, der må tillægges betydning ved udøvelsen af dette skøn, kan navnlig peges på indgrebets formål og begrundelse, i hvilken grad indgrebet er generelt eller konkret, herunder om det rammer mange eller få personer, indgrebets intensitet, om indgrebet angår en fremtidig eller aktuel rettighed, og om indgrebet går ud på at overføre rettigheden fra den hidtidige ejer til en ny eller på en tiltetgørelse af denne råden.

Selv om det foreslåede forbud mod besiddelse og avl af de nævnte hunderacer er generelt og har til formål at reducere antallet af farlige hunde i Danmark, kan det imidlertid ikke udelukkes, at forbuddet mod avl efter omstændighederne vil kunne ramme allerede etablerede opdrættere – herunder navnlig opdrættere, der har opdræt af en eller flere af de forbudte hunderacer som deres hovederhverv – så økonomisk intensivt, at indgrebet må anses for ekspropriativt. Dette skal også ses i lyset af, at Justitsministeriet ikke har et præcist kendskab til det nærmere omfang af det eksisterende opdræt af de nævnte hunderacer.

Med henblik på at begrænse indgrebets intensitet foreslås det, at personer, der ved lovforslagets fremsættelse har etableret selvstændig virksomhed med opdræt af en eller flere af de forbudte hunderacer, kan fortsætte denne virksomhed indtil den 30. juni 2015. Dette gælder dog ikke for opdræt af hunde af racerne pittbull terrier og tosa inu, idet avl af disse hunde har været forbudt siden 1991.

Det foreslåede forbud mod besiddelse af hunde af de nævnte racer vil indebære, at opdrætterne ikke lovligt vil kunne afsætte deres hunde til købere, der bor i Danmark. Opdrættere, der fortsætter deres virksomhed med opdræt

af de pågældende hunde i udfasningsperioden, vil således skulle afsætte deres hunde til købere i udlandet.

Det må bero på en konkret vurdering, om der i det enkelte tilfælde foreligger ekspropriation. I vurderingen vil bl.a. indgå den økonomiske betydning af avlsforbuddet, herunder avlerens mulighed for at afsætte hundene til købere i udlandet.

Er indgrebet ekspropriativt, vil den pågældende have krav på erstatning efter grundlovens § 73. Kravet på erstatning må i tilfælde af manglende enighed rejses ved domstolene.

Der henvises til lovforslagets § 3, stk. 6.

3. Indgreb over for farlige hunde

3.1. Gældende ret

Efter den gældende bestemmelse i hundelovens § 6, stk. 1, påhviler det besidderen af en hund at træffe de foranstaltninger, der efter forholdene må anses for påkrævet for at forebygge, at hunden volder andre skade. Overtrædelse af bestemmelsen straffes med bøde, jf. lovens § 12, stk. 1.

Hvis en hund har forvoldt skade på et menneske eller anden væsentlig skade, eller der i øvrigt er grundlag for at antage, at den pågældende hund kan være farlig for sine omgivelser, kan politidirektøren efter hundelovens § 6, stk. 2, nr. 1, enten give besidderen pålæg om, at hunden, når den ikke holdes indelukket, skal føres i bånd eller være forsynet med forsvarlig mundkurv eller begge dele. Efterkommes pålægget ikke, straffes besidderen med bøde, jf. lovens § 12, stk. 1.

Politidirektøren kan endvidere træffe afgørelse om at lade hunden aflive, jf. hundelovens § 6, stk. 2, nr. 2.

Det fremgår af forarbejderne til hundelovens § 6, stk. 2, nr. 1 og 2, at den første tilfældegruppe – hvor en hund har forvoldt fysisk skade på et menneske – for det første omfatter den situation, hvor en hund har skambidt et menneske. Herudover dækker bestemmelsen også alle andre tilfælde, hvor en hund har bidt et menneske med skade til følge, uden at der kan siges at være tale om skambid.

Den anden tilfældegruppe – hvor en hund har forvoldt anden væsentlig skade – omfatter dels situationer, hvor en hund har bidt en anden hund eller andre dyr med væsentlig skade til følge, dels situationer, hvor en hund har forårsaget væsentlig materiel skade.

Den tredje tilfældegruppe – hvor der er grundlag for at antage, at en hund kan være farlig for sine omgivelser – er efter sin ordlyd den mest omfattende. Bestemmelsen forudsætter, at hunden har udvist en adfærd, der er kendetegnende for farlige hunde. Tilfælde, hvor en hund

faktisk har vist sig farlig, men der ikke er sket skade på mennesker, dyr eller ejendom, vil således være omfattet af denne kategori. Som eksempel kan nævnes den situation, hvor et overhængende angreb fra en hund mod et menneske eller et andet dyr afværges ved besidderens eller tredjemands mellemkomst. Der kan også i andre situationer, hvor en hund ikke har vist konkrete tegn på farlighed, være grund til at overveje, om den pågældende hund kan være farlig for sine omgivelser.

Som eksempler, der kan indgå i vurderingen af, om en hund er farlig, er der i forarbejderne til den gældende hundelov nævnt følgende:

- En person truer eller har truet med at pudse sin hund på andre personer eller dyr.
- En hund skaber frygt i sine omgivelser, f.eks. ved på en truende eller aggressiv måde at fare mod eller forfølge folk.
- En person kan på grund af manglende dressur ikke tøjle hundens farlige egenskaber.
- Besidderen har tidligere fået aflivet en hund som farlig, og der er en begrundet formodning for, at også den nuværende hund er farlig.

Vurderingen af, om en hund har forvoldt skade på et menneske eller anden væsentlig skade, eller der i øvrigt er grundlag for at antage, at en hund er farlig for sine omgivelser, bygger på et samlet skøn over sagens omstændigheder.

Politiet er ved behandlingen af en sag efter hundeloven underlagt det almindelige forvaltningsretlige proportionalitetsprincip, hvilket indebærer, at der ikke må træffes mere indgribende afgørelser end nødvendigt. Politiet kan således ikke efter den gældende hundelov lade en hund aflive, hvis der er grund til at antage, at risikoen for, at en aggressiv hund forvolder skader, på forsvarlig vis kan afhjælpes ved f.eks. at give besidderen et pålæg om, at hunden skal være forsynet med forsvarlig mundkurv og føres i snor, når den færdes offentligt.

Efter hundelovens § 6, stk. 3, kan politidirektøren endvidere give besidderen af en hund pålæg om, at hunden, når den ikke holdes indelukket, skal føres i snor eller være forsynet med forsvarlig mundkurv eller begge dele, hvis hunden har for vane at forulempe mennesker eller dyr ved på gader, veje, stier eller pladser mv., der er åbne for almindelig færdsel, at fare imod dem eller forfølge dem, eller har for vane at forulempe husdyr i ejendom eller på mark. Efterkommes pålægget ikke, straffes besidderen med bøde, jf. lovens § 12, stk. 1. Bestemmelsen finder anvendelse i de tilfælde, hvor en hund uden samtidig at skabe egentlig frygt til stadighed forulemper mennesker eller dyr.

Har politiet givet besidderen et pålæg om, at hunden, når den ikke holdes indelukket, skal føres i snor eller være forsynet med forsvarlig mundkurv eller begge dele, og efterkommes pålægget ikke, kan politiet – ud over at give besidderen en bøde – beslutte at lade hunden aflive, jf. hundelovens § 6, stk. 4.

Det er uden betydning for anvendelsen af hundelovens § 6, stk. 4, om hunden har forvoldt skade på mennesker eller på anden måde har forvoldt skade på dyr eller forårsaget væsentlig materiel skade.

I tilfælde af, at der træffes afgørelse om aflivning efter hundelovens § 6, stk. 2, nr. 2, eller stk. 4, afholder politiet omkostningerne ved hundens aflivning. Beløbet kan imidlertid kræves refunderet af besidderen, jf. hundelovens § 6, stk. 5. Refusionskravet er tillagt udpantningsret, jf. hundelovens § 12 c.

Inden politiet træffer afgørelse efter lovens § 6, stk. 2, nr. 2, om aflivning af en hund, kan politiet kræve, at hundens besidder medvirker ved en hundesagkyndig undersøgelse af hundens adfærd, jf. lovens § 6 a, stk. 1. Undersøgelsen vil særligt skulle afdække, om hunden er velafbalanceret eller har en så lav tærskelværdi for aggression, at den er eller kan være farlig for sine omgivelser, herunder om besidderen har den nødvendige kontrol over hunden.

Om en sagkyndig vurdering bør indhentes, afhænger ifølge forarbejderne til bestemmelsen af en konkret vurdering af sagens omstændigheder. Det bemærkes i den forbindelse, at det i overensstemmelse med det almindelige forvaltningsretlige undersøgelsesprincip påhviler politiet at sikre sig, at en afgørelse om f.eks. aflivning træffes på et forsvarligt grundlag, herunder at sagen er tilstrækkeligt oplyst.

Hvis en hund ikke har forvoldt skade, men den ved sin adfærd har virket truende og skabt frygt, vil en sagkyndig vurdering normalt skulle foretages, inden politiet træffer afgørelse om eventuel aflivning af hunden.

Hvis en hund allerede har forvoldt en ikke ubetydelig skade – f.eks. hvor en hund har angrebet, herunder bidt eller skambidt, sagesløse mennesker eller dyr – der viser, at hunden reagerer mere aggressivt end sædvanligt for hunde, vil politiet ifølge lovens forarbejder kunne træffe afgørelse om aflivning uden undersøgelse. I så fald kan hundens besidder dog anmode om en undersøgelse, inden politiet træffer afgørelse, jf. hundelovens § 6 a, stk. 2, der er omtalt nærmere nedenfor.

Hvis besidderen nægter at medvirke til en hundesagkyndig undersøgelse, kan politiet træffe afgørelse på det foreliggende grundlag. Det forhold, at besidderen har nægtet at medvirke, kan ikke i sig selv danne grundlag for en afgørelse om aflivning, men oplysningen vil dog

indgå i afgørelsesgrundlaget som ét af flere momenter. Dette er ifølge forarbejderne til bestemmelsen baggrunden for, at Justitsministeriet ved udformningen af bestemmelsen ikke fandt grundlag for at fastsætte bestemmelser om yderligere sanktioner som følge af besidderens undladelse af at medvirke til undersøgelsen.

Efter hundelovens § 6 a, stk. 2, kan besidderen forlange, at der foretages en sagkyndig undersøgelse af hundens adfærd, inden politiet træffer afgørelse om aflivning i medfør af § 6, stk. 2, nr. 2. Det forudsættes, at politiet underretter hundens besidder om, at politiet overvejer at træffe afgørelse om aflivning af hunden på det foreliggende grundlag, og om besidderens mulighed for at anmode om en sagkyndig undersøgelse af hundens adfærd. Besidderen skal i den forbindelse have en frist til at meddele, om den pågældende ønsker en sådan undersøgelse, men det er ifølge forarbejderne til bestemmelsen forudsat, at denne frist kan være meget kort.

Hvis hundens besidder allerede har medvirket til en undersøgelse på politiets anmodning, giver bestemmelsen ikke mulighed for at anmode om en ny undersøgelse. Bestemmelsen giver heller ikke ejeren ret til at anmode om en undersøgelse i forbindelse med en klage over politiets afgørelse om aflivning.

Bestemmelsen kan endvidere ikke påberåbes af besidderen i de tilfælde, hvor politiet træffer afgørelse om, at hunden skal aflives, fordi et pålæg om at føre hunden i snor eller iføre hunden forsvarlig mundkurv er blevet overtrådt.

Det er ikke efter bestemmelsen et krav, at undersøgelsen foretages i samspil med besidderen, og det beror i øvrigt på de konkrete omstændigheder, hvorledes undersøgelsen skal foretages. I de tilfælde, hvor et menneske f.eks. er blevet skambidt, er der således intet til hinder for, at den sagkyndige foretager sin vurdering alene på grundlag af de oplysninger, der foreligger i sagen. I øvrigt vil der i de nævnte tilfælde straks kunne træffes afgørelse om at lade hunden anbringe i pension, jf. lovens § 6 b, stk. 1.

Justitsministeriet har i samarbejde med Den Danske Dyr lægeforening og Dansk Selskab for Klinisk Veterinær Etologi udpeget et antal hundesagkyndige, som kan bistå politiet i disse sager.

Politiet afholder omkostningerne ved den sagkyndige undersøgelse af hundens adfærd, men politiet kan kræve beløbet refunderet af besidderen, jf. lovens § 6 a, stk. 3. Det er overladt til politiets skøn at afgøre, i hvilke tilfælde besidderen skal refundere det af politiet afholdte beløb. I den forbindelse kan det f.eks. tillægges betydning, om sagens udfald bliver, at hunden skal aflives.

Efter lovens § 6 b, stk. 1, kan politiet træffe afgørelse om, at en hund skal anbringes i hundepension eller lignende, mens politiet undersøger, om der er grundlag for at træffe afgørelse om aflivning – og efter en sådan afgørelse, indtil aflivningen kan effektueres.

Bestemmelsen har til formål at give politiet mulighed for at forhindre, at en hund forvolder skade på mennesker, dyr eller ting i det tidsrum, hvor politiet undersøger, om den pågældende hund skal aflives. Endvidere har bestemmelsen til formål at hindre, at hunden gemmes af vejen, f.eks. hos familie eller venner, inden der er truffet afgørelse i sagen.

Om der er behov for at fjerne hunden fra dens besidder, er overladt til politiets skøn. Bestemmelsen forudsætter imidlertid i almindelighed, at sagen er af en sådan karakter, at politiet anser det for overvejende sandsynligt, at der vil blive truffet afgørelse om, at hunden skal aflives.

Politiet afholder omkostningerne ved hundens anbringelse i pension, men kan kræve beløbet refunderet af besidderen, jf. lovens § 6 b, stk. 4. Det overlades til politiets skøn at afgøre, i hvilke tilfælde besidderen skal refundere det beløb, som politiet har afholdt, herunder om refusionen skal ske helt eller delvist. I den forbindelse kan det f.eks. tillægges betydning, om sagens udfald bliver, at hunden skal aflives, eller om hunden har været anbragt i pension i et længere tidsrum på grund af forhold, som besidderen ikke har haft indflydelse på.

Politidirektørens afgørelser efter hundeloven, herunder pålæg om brug af snor og forsvarlig mundkurv samt om aflivning, kan påklages til Rigspolitietschefen.

Efter hundelovens § 6 c, stk. 1, er fristen for at klage over en afgørelse om aflivning truffet af politiet 10 dage efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Hvis klagefristen udløber på en lørdag, søndag, helligdag eller grundlovsdag, forlænges fristen til den efterfølgende hverdag.

Baggrunden for, at der ved ændringen af hundeloven i 2003 blev indført denne klagefrist, var ifølge forarbejderne til bestemmelsen, at der er behov for, at sager af den omhandlende type afgøres hurtigt. Hunden må i disse tilfælde antages at udgøre en fare for sine omgivelser, og den kan efter omstændighederne være anbragt i en hundepension eller lignende, indtil endelig afgørelse er truffet.

Hvis Rigspolitietschefen ikke har modtaget en klage inden udløbet af klagefristen, kan politiet aflive hunden. Det forudsættes, at der er en tæt kontakt mellem politiet og Rigspolitietschefen for at klarlægge, om der klages rettidigt.

Efter hundelovens § 6 c, stk. 2, har rettidig klage opsættende virkning, medmindre justitsministeren (nu Rigspolitichefen) bestemmer andet. Hunden kan således først aflives, når klagefristen er udløbet, uden påklage er sket, eller når Rigspolitichefen har stadfæstet den trufne afgørelse om aflivning. Hvis besidderen samtykker til aflivningen, vil aflivning naturligvis kunne foretages straks.

Der er dog mulighed for at bestemme, at en klage ikke skal have opsættende virkning. Det forudsættes, at denne adgang anvendes i meget begrænset omfang, f.eks. i den situation, hvor en hund er så farlig, at den ikke på forsvarlig vis kan anbringes i en hundepension, og den derfor må aflives før udløbet af klagefristen, eller før klagesagen er færdigbehandlet.

Det bemærkes, at en hund, der lider – f.eks. som følge af deltagelse i en hundekamp – vil kunne aflives for at undgå unødigt, alvorlig lidelse for hunden i overensstemmelse med bestemmelserne herom i dyreværnslovens kapitel 4.

Det følger endvidere af hundelovens ordning, at også de øvrige afgørelser, som træffes af politiet efter loven, kan påklages til Rigspolitichefen. For sådanne afgørelser gælder ingen klagefrist.

3.2. *Anbefalinger fra Udvalget om hunde*

3.2.1. *Præcisering af betingelserne for at give pålæg*

Udvalget om hunde foreslår, at det præciseres, at der kan meddeles pålæg efter hundelovens § 6, stk. 2, hvis hundens eller besidderens adfærd er af en sådan karakter, at den er egnet til at skabe frygt i sine omgivelser, selv om hunden ikke har vist konkrete tegn på at være farlig.

Det fremgår af forarbejderne til den nuværende § 6, stk. 2, jf. lovforslag nr. L 164 af 26. februar 2003, at en hund bl.a. kan anses for farlig, hvis den skaber frygt i sine omgivelser, f.eks. ved på en truende eller aggressiv måde at fare frem eller forfølge folk. Selv om eksemplificeringen ikke er udtømmende, kan det ikke afvises, at den er blevet opfattet sådan i praksis, og den gældende formulering af § 6, stk. 2, fokuserer også mere på hundens farlighed end på den frygt, som hunden skaber i sine omgivelser. Det vurderes derfor, at der er behov for i lovteksten at understrege politiets mulighed for at gribe ind over for hunde, der skaber frygt i deres omgivelser.

Udvalget foreslår derfor, at betingelserne for at give pålæg efter hundelovens § 6, stk. 2, formuleres således (tilføjelsen er fremhævet med kursiv):

»Hvis en hund har forvoldt skade på et andet menneske eller anden væsentlig skade, *hvis hundens eller besidderens adfærd er af en*

sådan karakter, at den er egnet til at skabe frygt i sine omgivelser, eller der i øvrigt er grundlag for at antage, at den pågældende hund kan være farlig for sine omgivelser, kan politidirektøren ...«

Udvalget understreger, at den foreslåede tilføjelse til bestemmelsen ikke giver politiet adgang til at gribe ind alene på grundlag af hundens fysiske fremtræden, dvs. fordi den ligner en kamp- eller muskelhund. Der skal efter den foreslåede bestemmelse foreligge konkrete, objektivt konstaterbare holdepunkter i hundens eller besidderens adfærd som begrundelse for at give et pålæg efter dette led i bestemmelsen. Det er omvendt lige så klart, at der – af hensyn til omgivelsernes tryghed – undertiden må stilles større krav til f.eks. besidderens kontrol over og dressur af en stor og muskuløs hund med stærke kæber end over en mindre hund.

Det er hensigten med den ændrede formulering at understrege hensynet til og vigtigheden af, at der sættes ind over for den begrundede utryghed, som der i nogle tilfælde kan være med hensyn til bestemte hunde, f.eks. hvor ejeren ikke udviser ansvarlighed i forbindelse med sin omgang med og hold af hunden. Bestemmelsen skal således skabe grundlag for at politiet – ud over de eksempler, der er nævnt i forarbejderne til den gældende bestemmelse – kan gribe ind med relevante pålæg, f.eks. over for hundeejere, som lufter en stor og stærk hund i en lang line, så den reelt ”rydder gaden” for andre mennesker, som søger væk for at komme uden for hundens rækkevidde, som lader deres hund strejfe omkring i områder med børn eller lignende, eller som på anden måde i sin omgang med hunden ikke tager tilstrækkeligt hensyn til andres sikkerhed og tryghed, f.eks. ved at holde en sådan hund i en have, der ikke er forsvarligt indhegnet eller ikke umiddelbart fremstår som sådan.

3.2.2. *Pålæg om indhegning, luftning og bånd*

Udvalget foreslår, at politiet skal kunne give besidderen af hund pålæg om, at den ejendom, hvor hunden holdes, skal være indhegnet. Udvalget bemærker i den forbindelse, at man har noteret sig, at flere hundean greb er sket i forbindelse med, at den angribende hund er løbet ud af ejerens have.

Det er udvalgets opfattelse, at et pålæg om indhegning bør omfatte hele det område, hvor hunden kan færdes frit uden bånd og mundkurv. Udvalget finder endvidere, at indhegningen i givet fald skal bestå af et solidt hegn, som er mindst 1,8 meter højt, for at indhegningen effektivt kan beskytte mod, at hunden forcerer indhegningen. Herudover skal der som indgang til ejendommen etableres en sluselåge, som skal bestå af to låger med en gang

imellem, således at hunden ikke kan løbe ud, når lågen åbnes.

Udvalget foreslår endvidere, at politiet skal kunne give besidderen af en hund pålæg om, at hunden kun må luftes af ejeren (besidderen) og eventuelt af andre navngivne (myndige) personer, der er i stand til at håndtere hunden på fornuftig vis, og pålæg om, at hunden ikke må luftes sammen med andre hunde.

Udvalget finder, at det er hensigtsmæssigt at give politiet mulighed for at stille sådanne krav, hvor det er relevant på grund af hundens farlighed eller dennes eller ejerens konkrete adfærd. Der er således væsentlig forskel på, hvilken kontrol en voksen, der kender hunden, har over denne, og hvilke muligheder den pågældende har for at gribe ind over for aggressionsproblemer, sammenlignet med den kontrol mv. en fremmed eller et barn kan have, ligesom det alt andet lige er væsentlig nemmere at have kontrol over én hund end flere.

Endelig foreslår udvalget, at der i forbindelse med meddelelse af et pålæg om at føre hunden i bånd efter hundelovens § 6, stk. 2, skal kunne stilles krav til båndet, navnlig således at det ikke vil være tilladt at føre hunden i en såkaldt flexi-line. Efter udvalgets opfattelse bør et pålæg om bånd efter § 6, stk. 2, i almindelighed indeholde et pålæg om at føre hunden i en fast line, der højst er 2 meter lang.

3.3. Justitsministeriets overvejelser

3.3.1. Præcisering af betingelserne for at give pålæg

Justitsministeriet kan tilslutte sig udvalgets anbefaling af, at det præciseres, at et pålæg kan udstedes, hvis hundens eller besidderens adfærd er af en sådan karakter, at den er egnet til at skabe frygt i sine omgivelser.

Det foreslås på den baggrund, at bestemmelsen i § 6, stk. 2, præciseres i overensstemmelse med udvalgets anbefalinger.

I den forbindelse bemærkes det, at en rent subjektiv frygt for en hund heller ikke efter den foreslåede præcisering af bestemmelsen i sig selv kan føre til, at der meddeles et pålæg. Der skal således – bl.a. i de eksempler på den foreslåede bestemmelses anvendelse, som udvalget nævner, jf. pkt. 3.2.1. ovenfor – foreligge omstændigheder, der efter en objektiv vurdering gør hundens eller besidderens adfærd egnet til at skabe frygt i omgivelserne.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 6 (hundelovens § 6, stk. 2).

3.3.2. Pålæg om indhegning, luftning og bånd

Justitsministeriet kan tilslutte sig udvalgets forslag om en udvidelse af politiets reaktionsmuligheder i situationer, hvor en hund har forvoldt skade, eller der i øvrigt er grundlag for at antage, at den pågældende hund kan være farlig for sine omgivelser.

Det foreslås på den baggrund, at hundelovens § 6, stk. 2, ændres, således at det fremgår af bestemmelsen, at politiet – ud over de eksisterende muligheder for at give pålæg om bånd og/eller mundkurv – kan give pålæg om, at den ejendom, hvor hunden holdes, indhegnes af et hegn på op til 1,8 meter, der skal være forsynet med en sluselåge.

Det bemærkes i den forbindelse, at hundeutvalgets forslag om pålæg om opsætning af hegn er formuleret således, at hegnet skal være mindst 1,8 meter højt. Imidlertid må det efter Justitsministeriets opfattelse bero på de konkrete forhold, om det er nødvendigt, at hegnet har en højde på 1,8 meter. Lovforslaget er derfor formuleret således, at politiet kan give pålæg om, at hegnet skal være op til 1,8 meter højt. Politiet må således i forbindelse med udstedelsen af et pålæg foretage en konkret vurdering af, hvor højt hegnet skal være, for at det effektivt beskytter mod, at den hund, som pålægget vedrører, kan forcere indhegningen.

Endvidere foreslås det, at politiet skal kunne give pålæg om, at hunden kun må luftes af besidderen eller af andre navngivne, myndige personer, og pålæg om, at hunden ikke må luftes sammen med andre hunde. Herudover foreslås det, at det præciseres, at et påbud om mundkurv indebærer, at hunden skal være forsynet med en forsvarlig, lukket mundkurv. Endelig foreslås det, at det præciseres, at der i forbindelse med den eksisterende mulighed for at udstede pålæg om, at hunden skal føres i bånd, i almindelighed bør stilles krav om, at der skal være tale om en fast line, der højst er 2 meter lang.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 6 (hundelovens § 6, stk. 2).

3.3.3. Aflivning ved skambidning

Efter Justitsministeriets opfattelse er det vigtigt at sikre, at politiet har de nødvendige redskaber til at gribe ind over for farlige hunde.

Dette var også baggrunden for, at regeringen i 2003 tog initiativ til at ændre hundeloven. Formålet med denne lovændring var bl.a. at forbedre politiets muligheder for at gribe ind over for hunde, der – uanset race – har vist sig at være farlige for deres omgivelser, eller som har vist tegn på at kunne være farlige eller skræmmende, men som endnu ikke konkret har forvoldt skade.

Som anført ovenfor under pkt. 3.1. kan politiet således nu bl.a. træffe afgørelse om at lade en hund aflive, allerede inden den forvolder skade, hvis hunden har sådanne egenskaber, at den er eller kan være farlig for sine omgivelser, jf. hundelovens § 6, stk. 2, nr. 2.

Inden politiet træffer afgørelse om aflivning af en hund efter lovens § 6, stk. 2, nr. 2, kan politiet kræve, at hundens besidder medvirker ved en hundesagkyndig undersøgelse af hundens adfærd, jf. lovens § 6 a, stk. 1. Undersøgelsen vil særligt skulle afdække, om hunden er velafbalanceret eller har en så lav tærskelværdi for aggression, at den er eller kan være farlig for sine omgivelser, herunder om besidderen har den nødvendige kontrol over hunden.

Om en sagkyndig vurdering bør indhentes, afhænger ifølge forarbejderne til bestemmelsen af en konkret vurdering af sagens omstændigheder.

Hvis en hund allerede har forvoldt en ikke ubetydelig skade – f.eks. hvor en hund har angrebet, herunder bidt eller skambidt, sagesløse mennesker eller dyr – der viser, at hunden reagerer mere aggressivt end sædvanligt for hunde, vil politiet ifølge lovens forarbejder kunne træffe afgørelse om aflivning uden undersøgelse. I så fald kan hundens besidder dog forlange en undersøgelse, inden politiet træffer afgørelse, jf. hundelovens § 6 a, stk. 2.

I de senere år har man alt for ofte kunnet høre eller læse om overfald begået af hunde. Mange gange har offeret været en anden hund, men desværre har man også set alvorlige overfald på mennesker.

Justitsministeriet foreslår derfor, at der – ud over de ændringer af hundeloven, som Udvalget om hunde har foreslået – indføres en pligt for politiet til, hvis en hund ved et overfald har skambidt et menneske eller en anden hund, at træffe afgørelse om aflivning af hunden uden hundesagkyndig undersøgelse. Politiet skal i sådanne tilfælde således alene afdække, om hunden ved et overfald har skambidt et menneske eller en anden hund. Hvis dette er tilfældet, skal politiet træffe afgørelse om aflivning. Politiet skal ikke lade hunden blive undersøgt af en hundesagkyndig, inden politiet træffer afgørelse om aflivning, ligesom besidderen af hunden heller ikke skal kunne kræve en sådan undersøgelse.

Ved skambidning forstås ”at skade slemt ved bid”. Skade skal forstås i overensstemmelse med brugen af ordet i straffelovens § 245, stk. 2, dog således at skaden kan påføres både mennesker og hunde. Som skade anses bl.a. sår eller flænger, der kræver syning. Skader på et menneske vil almindeligvis have nødvendiggjort lægehjælp eller længere tids sygeleje eller uarbejdsdygtighed, og skader på andre hunde vil almindeligvis have nødvendiggjort dyrlægehjælp. Hvis det er nødvendigt at

aflive den angrebne hund på grund af dens skader, eller hunden dør i forbindelse med angrebet, vil der ligeledes være tale om skambidning.

Det forudsættes, at aflivning efter den foreslåede bestemmelse ikke kan ske, hvis overfaldet og skambidningen undtagelsesvis er fremkaldt ved et uretmæssigt og umiddelbart forudgående angreb mod den pågældende hund (eller dens besidder), sådan at hundens adfærd må betragtes som et naturligt selvforsvar eller forsvar af hundens besidder.

Det vil f.eks. være tilfældet, hvis en person begår vold mod hundens besidder, eller en person, herunder besidderen selv, slår og mishandler hunden.

Hvis f.eks. den skambidte hund er i bånd, og den angribende hund er løs, må det som udgangspunkt formodes, at der foreligger en situation, hvor den angribende hund skal aflives. Hvis den angribende hund derimod er i bånd, mens den skambidte hund er løs, vil det bero på en konkret vurdering af sagens omstændigheder, om der er tale om en situation, der er omfattet af den foreslåede bestemmelse, eller om den angribende hund alene har forsvaret sig. Det samme gør sig gældende i situationer, hvor begge hunde er løse.

Som anført omfatter den foreslåede bestemmelse skambidning af mennesker og andre hunde.

Bestemmelsen omfatter således også tilfælde, hvor en hund ved et overfald skambider en person, som f.eks. bevæger sig ind på hundens territorium i form af besidderens have, ejendom el. lign. (postbude, håndværkere mv.). Er der derimod tale om, at vedkommende person uretmæssigt er trængt ind på hundens territorium i form af besidderens have, ejendom eller lignende (f.eks. en indbrudstyv), og skambidningen sker under omstændigheder, der må karakteriseres som et naturligt forsvar af besidderens ejendom, vil den foreslåede bestemmelse ikke finde anvendelse.

Bestemmelsen omfatter ikke tilfælde, hvor hunde skambider andre dyr end hunde, som f.eks. mus, rotter, fugle, katte, råvildt, får, heste eller køer. Det skyldes, at skambidning i sådanne tilfælde ofte vil kunne være uden sammenhæng med en særlig aggressiv adfærd hos hunden, men i stedet udtryk for almindelige naturlige instinkter. Eksempelvis vil det være tilfældet, hvis en kat bevæger sig ind på hundens territorium i form af besidderens have, ejendom eller lignende og derefter bliver skambidt af hunden.

Hvis en hund f.eks. bevæger sig ind på fremmed ejendom og skambider et andet dyr end en hund, vil der i overensstemmelse med, hvad der allerede gælder i dag, være mulighed for at anvende bestemmelsen i de gældende bestemmelser i hundelovens § 6, stk. 2, nr. 1 og

2, herunder træffe afgørelse om aflivning, hvis det efter en konkret vurdering, der efter omstændighederne kan være baseret på en hundesagkyndig undersøgelse, må antages, at hunden er farlig for sine omgivelser. Det gælder således bl.a., hvis hunden har skambidt får, køer eller heste.

Kan skaden ikke kategoriseres som skambidning af et menneske eller en anden hund, eller har der undtagelsesvis været tale om et uretmæssigt angreb mod hunden (eller dens besidder), finder hundelovens § 6, stk. 2, anvendelse.

Det vil sige, at politidirektøren, som det er tilfældet i dag, f.eks. kan træffe afgørelse om, at hunden enten skal føres i bånd eller forsynes med forsvarlig mundkurv eller begge dele eller skal aflives. Politiet kan i sådanne tilfælde beslutte, at der skal foretages en sagkyndig undersøgelse af hunden. Besidderen af hunden kan tillige kræve, at der foretages en sådan undersøgelse i tilfælde, hvor politiet ikke finder grundlag herfor, jf. § 6 a, stk. 2.

Vurderingen af, om en hund i sådanne tilfælde er farlig for dens omgivelser, herunder hvilken type af pålæg, der eventuelt skal udstedes, bygger på et samlet skøn over sagens omstændigheder.

For så vidt angår muligheden for at meddele påbud om, at hunden skal føres i bånd, bemærkes, at dette fortsat vil være relevant ikke alene for besiddere af hunde, der bor uden for byer og områder med bymæssig bebyggelse, men også for besiddere af hunde, der bor i byer og områder med bymæssig bebyggelse, og hvor en kommunalbestyrelse har besluttet ikke at benytte sig af adgangen til at bestemme, at der i kommunen eller nærmere opregnede områder af kommunen skal gælde en pligt til at føre hunde i bånd.

Endvidere foreslås det, at politiet afholder omkostningerne ved hundens aflivning. Beløbet kan imidlertid kræves refunderet af besidderen, jf. forslaget til hundelovens § 6, stk. 6, ligesom refusionskravet tillægges udpantningsret, jf. hundelovens § 12 c, som ændret ved lovforslagets § 1, nr. 10. Dette svarer til den nuværende ordning for aflivning efter hundelovens § 6.

Justitsministeriet anser det endvidere for hensigtsmæssigt, at den mulighed, som politiet har i dag for i medfør af hundelovens § 6 b at træffe afgørelse om, at en hund i det tidsrum, hvor politiet undersøger, om der er grundlag for at træffe afgørelse om aflivning – og hvis en sådan afgørelse træffes, indtil aflivningen kan effektueres – kan anbringe hunden i hundepension eller lignende, også kommer til at gælde i en situation, hvor politiet undersøger, om betingelserne for at træffe afgørelse om aflivning efter det foreslåede stk. 5 er opfyldt.

En sådan afgørelse om hundens anbringelse i pension har til formål at forhindre, at hunden i det nævnte tidsrum forvolder skade på mennesker, dyr eller ting, eller at hundens ejer eller besidder gemmer hunden af vejen, f.eks. hos familie eller venner. Det forudsættes, at politiet i almindelighed benytter denne mulighed for under sagens behandling at anbringe hunden i pension, hvis de foreliggende oplysninger peger i retning af, at hunden ved et overfald har skambidt et menneske eller en anden hund, sådan at der vil skulle træffes afgørelse om aflivning.

Endvidere foreslår Justitsministeriet, at besidderen af en hund får mulighed for at klage til Rigspolitichefen over en afgørelse om aflivning truffet af politiet i medfør af det foreslåede stk. 5.

Fristen for at klage over en afgørelse om aflivning af en hund truffet af politidirektøren efter § 6, stk. 2, nr. 2, eller stk. 4 eller den foreslåede bestemmelse i stk. 5, er 10 dage efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Hvis klagefristen udløber på en lørdag, søndag, helligdag eller grundlovsdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Effektivering af en afgørelse om aflivning vil altid skulle afvente klagefristens udløb, medmindre hundeejeren giver afkald på sin klageret inden fristens udløb. Klagefristen bør efter Justitsministeriets opfattelse fastsættes til 10 dage. Dette svarer til den ordning, der gælder i dag for politiets afgørelser om aflivning efter bl.a. hundelovens § 6, stk. 2, nr. 2.

Klage til Rigspolitichefen har opsættende virkning, medmindre Rigspolitichefen bestemmer andet, jf. hundelovens § 6 c, stk. 2. Imidlertid forudsættes det som anført ovenfor, at hunden i sager af den her omhandlede karakter i almindelighed bliver anbragt i pension under sagens behandling.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 8, 10 og 11, 14 og 18 (hundelovens § 6, § 6 b, stk. 1, § 6 c, stk. 1-2, § 12, stk. 1, og § 12 c).

4. Regler om, at pålæg følger hunden

4.1. Gældende ret

Et pålæg meddelt efter hundelovens § 6, stk. 2 eller 3, rettes mod hundens besidder, og pålægget følger således ikke hunden ved overdragelse eller salg til en anden myndig person.

Når en besidder af en hund gives pålæg om, at hunden skal føres i snor eller være forsynet med forsvarlig mundkurv, eller besidderen er blevet pålagt en bøde, fordi hunden har forvoldt skade, registreres dette i Det Centrale Kriminalregister under hundens ejer. Det er så-

ledes kun muligt via registret at få oplyst, om en bestemt person er meddelt pålæg vedrørende en hund, mens der ikke kan søges efter, om der er meddelt et pålæg vedrørende en bestemt hund.

Efter hundelovens § 6, stk. 6, skal besidderen ved en hunds overflytning til en anden politikreds underrette politiet i denne kreds om, at der er meddelt et pålæg i medfør af loven. Denne underretningspligt har også tidligere været en del af hundeloven, men ved ændringen af hundeloven i 2003 er bestemmelsen blevet strafsanktioneret, således at undladelse af at underrette politiet om hundes overflytning kan straffes med bøde, jf. lovens § 12, stk. 1.

Af forarbejderne til bestemmelsen fremgår det, at når politiet bliver opmærksom på en hunds overflytning fra en politikreds til en anden, bør politiet i videst muligt omfang underrette den politikreds, hvortil overflytningen er sket, om, at der er meddelt pålæg i medfør af hundeloven.

4.2. anbefalinger fra Udvalget om hunde

Udvalget anbefaler, at et pålæg om bånd eller mundkurv efter § 6, stk. 2, nr. 1, eller stk. 3, bør følge hunden ved overdragelse, således at pålægget gælder umiddelbart over for en ny besidder.

Udvalget foreslår på den baggrund, at hundelovens § 6, stk. 6, om underretning ved overflytning til en anden politikreds erstattes af følgende bestemmelse:

»Overdrages hunden til en anden besidder, gælder et pålæg efter stk. 2, nr. 1, eller stk. 3, umiddelbart over for den nye besidder.«

Udvalget bemærker, at der ved overdragelse skal forstås enhver form for salg, gave, bytte og lignende. Overlades hunden midlertidigt til en anden til pasning eller lignende, vil et eventuelt pålæg fortsat gælde i forhold til hunden og adressaten for pålægget (dvs. besidderen), og det er således dennes ansvar, at den midlertidige hundepasser overholder pålægget.

En ny besidder, der vil sikre sig, at den hund, som vedkommende erhverver, er fri for pålæg, må således ved henvendelse til politiet sikre sig, at der ikke er registreret noget pålæg vedrørende hunden. Hvis den nye besidder undlader dette – eller i øvrigt hævder ikke at kende til pålægget – vil vedkommende kunne straffes for at overtræde pålægget, jf. betænkningens pkt. 7.8.

4.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan tilslutte sig udvalgets anbefaling om, at et pålæg efter hundeloven bør følge hunden, så-

ledes at pålægget gælder umiddelbart over for en ny besidder.

Det foreslås på den baggrund, at hundelovens § 6, stk. 6, ændres i overensstemmelse med udvalgets forslag, således at det nu fremgår af bestemmelsen, at et pålæg om indhegning, luftning, bånd eller mundkurv eller en afgørelse om aflivning skal gælde umiddelbart over for en ny besidder.

Justitsministeriet er enig i, at en sådan ordning forudsætter, at pålægget registreres på hunden og ikke – som i dag – alene på hundens ejer.

5. Pligt til at føre hunde i bånd

5.1. Gældende ret

Reglerne om, hvornår en hund skal føres i bånd, er fastsat i hundelovens § 3. Bestemmelsen stammer fra den oprindelige hundelov fra 1938 (lov nr. 164 af 18. maj 1937), der trådte i kraft den 1. januar 1938.

Efter hundelovens § 3, stk. 1, 1-3. pkt., er det forbudt i byer og områder med bymæssig bebyggelse at lade hunde færdes på gader, veje, stier eller pladser mv., der er åbne for almindelig færdsel, uden at de enten føres i bånd eller er i følge med en person, som har fuldt herredømme over dem. En hund anses ikke for at være under ledsagelse, hvis den kun er under tilsyn fra besidderens bolig eller forretningslokale. Føres hunde i bånd, skal båndet være så kort, at hunden holdes tæt ind til ledsageren. Overtrædelse af hundelovens § 3, stk. 1, 1-3. pkt., straffes med bøde, jf. lovens § 12, stk. 1.

Begrebet fuldt herredømme er ikke nærmere defineret i lovens forarbejder. Under førstebehandlingen i Landstinget af forslag til lov om hunde den 20. november 1936 blev begrebet ”fuldt herredømme” imidlertid drøftet på foranledning af den socialdemokratiske ordfører, som bl.a. udtrykte bekymring for fortolkningen og håndhævelsen af bestemmelsen. Hertil svarende justitsministeren, at ”fuldt herredømme” i almindelighed må betyde, at:

»Manden har Hunden lige op ad sig. Man kan ikke tillade ham at lade den strejfe rundt, selv om den vender tilbage, naar han fløjter, for undervejs kan den afstedkomme, som det ogsaa er blevet nævnt, forskellige Ulykker, medens det derimod, hvor det drejer sig om Pladser som Frederiksberg Have eller Søndermarken, jo ikke har samme betydning, at Hunden gaar lige op ad Ejeren, naar han altid har Herredømmet«.

Ifølge retspraksis synes det at være afgørende, om ejeren vil kunne standse hunden, hvis den f.eks. angriber

andre dyr. Som eksempel kan nævnes en sag fra 1959, hvor en løsgående hund angreb og dræbte en kat på trods af, at ejeren forsøgte at gribe ind. Østre Landsret fastslog, at ejeren ikke havde fuldt herredømme over hunden, da den på trods af ejerens indgreb alligevel angreb en omstørfende kat.

I hundelovens § 3, stk. 1, 4-9. pkt., er der fastsat nærmere regler om fremlysning, salg eller aflivning af hunde, der færdes løse i byer og områder med bymæssig bebyggelse uden at være i følge med en person, der har fuldt herredømme over dem. I sådanne tilfælde indfanger politiet hunden og underretter besidderen. Er hunden ikke mærket og registreret, fremlyses den. Det gælder dog ikke, hvis hunden bærer skilt som nævnt i hundelovens § 1, stk. 1. Hvis besidderen ikke inden 3 døgn efter, at underretning eller fremlysning har fundet sted, indløser hunden ved at betale de udgifter, som optagelsen har medført, kan politiet afhænde hunden eller lade den aflive. Et eventuelt overskud ved afhændelsen tilfalder ejeren, hvis han melder sig inden 3 måneder og godtgør sin ret, og ellers statskassen. Justitsministeren kan endvidere fastsætte nærmere regler om afhændelse af optagne hunde.

Justitsministeriet har i § 18 i cirkulære nr. 148 af 2. august 1963 om hundelovens administration fastsat nærmere regler for salg af optagne hunde. Det fremgår bl.a. heraf, at afhændelse af en hund foretrækkes frem for aflivning, hvis der er mulighed for at finde en køber inden for en rimelig frist.

Af hundelovens § 3, stk. 2, fremgår det, at der i politivedtægterne kan optages bestemmelse om, at hunde på de i stk. 1 nævnte steder (dvs. gader, veje, stier, eller pladser mv., der er åbne for almindelig færdsel) altid skal føres i bånd. Det kan endvidere af færdselshensyn bestemmes, at hovedreglen i stk. 1, 1. pkt. (dvs. om at hunde skal føres i bånd eller være i følge med en person, som har fuldt herredømme over dem), uden for de dér nævnte områder skal komme til anvendelse for bestemt angivne veje eller ejendomme.

Det fremgår af forarbejderne til hundeloven, at baggrunden for hundelovens § 3, stk. 2, bl.a. var, at man ville overlade det til det lokale politi/kommunalbestyrelsen at træffe beslutning om, hvorvidt hunde altid skal føres i bånd på gader, veje, stier, pladser mv., der er åbne for almindelig færdsel.

I overensstemmelse med hundelovens § 3, stk. 2, indeholdt de tidligere politivedtægter forskellige regler om, at hunde i forskellige situationer skulle føres i bånd.

Politivedtægterne blev ophævet med virkning fra 1. juli 2005, jf. § 26 i lov nr. 444 af 9. juni 2004 om politiets

virksomhed (politiloven). Hundelovens § 3, stk. 2, har som følge heraf mistet sin betydning.

Efter politilovens § 23, stk. 1, kan justitsministeren fastsætte regler om sikring af den offentlige orden samt beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed, forebyggelse af fare eller ulempe for færdslen, dyr på offentligt sted, offentlige anlæg, husnumre og opslag, erhvervsvirksomhed på veje, offentlige forlystelser, renholdelse af veje mv.

Justitsministeriet har med hjemmel i denne bestemmelse udstedt bekendtgørelse nr. 511 af 20. juni 2005 om politiets sikring af den offentlige orden og beskyttelse af enkeltpersoners og den offentlige sikkerhed mv., samt politiets adgang til at iværksætte midlertidige foranstaltninger med senere ændringer.

Efter bekendtgørelsens § 16 skal besøgende i offentlige anlæg overholde de ordensbestemmelser, som er bekendtgjort ved opslag, og følge de anvisninger til ordenens overholdelse, som gives af de tilsynsførende.

Det samme gælder ordensbestemmelser, som er bekendtgjort ved opslag, og som efter indhentet udtalelse fra kommunalbestyrelsen er godkendt af politidirektøren for nærmere afgrænsede private eller offentlige arealer, på veje eller andre steder, hvortil der er almindelig adgang, jf. bekendtgørelsens § 2.

Det fremgik af § 33, stk. 2, i den nu ophævede politivedtægt for København, at hunde på gader og i offentlige anlæg skulle føres i bånd, der er så kort, at hunden holdes tæt ind til ledsageren. Politiet kunne dog med kommunalbestyrelsens tilslutning gøre undtagelse fra denne bestemmelse for dele af byen.

En tilsvarende bestemmelse fandtes i politivedtægterne for Frederiksberg, Århus og Horsens, men bestemmelsen fandtes ikke i den nu ophævede normalpolitivedtægt, som Justitsministeriet havde udarbejdet.

Før den 1. juli 2005, hvor politivedtægterne blev ophævet, var det således alene i 4 (København, Frederiksberg, Århus og Horsens) af landets dengang 54 politikredse, at der fandtes et ubetinget krav om båndpligt for hunde på gader og i offentlige anlæg.

Af hundelovens § 3, stk. 3, følger endvidere, at uden for København, Frederiksberg og Gentofte samt byer med over 15.000 indbyggere skal schæferhunde, dobermanpinschere, rottweilere, bulldogge, bokser, newfoundlandere, sct. bernhardshunde, grand danois'er, leonbergere, skotske hyrdehunde, broholmere, mynder, dalmatinere, hønsehunde (tysk korthår, pointer, setter, griffon) krydsninger af disse racer samt enhver større hund, der efter sin race eller sin karakter kan sidestilles med de nævnte hunde, føres i snor eller holdes indelukket eller forsvarligt bundet fra solnedgang til solopgang,

dog mindst i tiden fra kl. 18 til kl. 6. Bestemmelsen gælder ikke hunde, der benyttes af politiet, hæren, skov- og jagtbetjente, vagtselskaber og lignende, eller jagthunde, der af en person, der har fuldt herredømme over dem, anvendes til jagt inden for den i jagtloven fastsatte jagttid.

Bestemmelsen stammer ligeledes fra hundeloven fra 1938. Det fremgår af forarbejderne til lovændringen, at tidsbegrænsningen fra kl. 18 til kl. 6 skulle udelukke, at hunde slippes løs tidlige sommermorgener, før der er mennesker på marken, således at de under omstrejfen kan overfalde vildt og husdyr, uden at der er større mulighed for at hindre dette.

Efter hundelovens § 3, stk. 4, påhviler det besidderen af en hund uden for byer og områder med bymæssig bebyggelse at drage omsorg for, at den ikke strejfer om.

Denne bestemmelse blev indsat i hundeloven i 1962 (lov nr. 194 af 12. juni 1962), og det fremgår af forarbejderne til lovændringen, at formålet med bestemmelsen var at dæmme op for omstrejfende hundes overfald på andre dyr i landkommunerne.

Endelig følger det af hundelovens § 3, stk. 6, at politiet under ganske særlige omstændigheder kan tillade, at bestemmelserne i stk. 1, 1. pkt., og stk. 3, samt de i medfør af stk. 2 udfærdigede politivedtægter fraviges for et begrænset tidsrum.

Denne bestemmelse stammer fra hundeloven fra 1938. Det fremgår af forarbejderne til loven, at det kunne være af sikkerhedsmæssig betydning, især for personer, der bor på ensomt beliggende steder, at hunde kan gå løse udendørs hele døgnet igennem.

Efter naturbeskyttelseslovens § 22, jf. lovbekendtgørelse nr. 1042 af 20. oktober 2008, som ændret ved lov nr. 1336 af 19. december 2008, skal hunde i perioden 1. april-30. september føres i snor på strandbredder og andre kyststrækninger. Endvidere skal hunde efter samme lovs § 23, stk. 1, § 24, stk. 1, og § 25, stk. 1, føres i snor i skove samt på udyrkede og klitfredede arealer.

Det fremgår imidlertid samtidig af § 23, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1314 af 20. november 2006 om offentlighedens adgang til at færdes og opholde sig i naturen (adgangsbekendtgørelsen), at på private enkeltmandsejede veje og stier skal hunde føres i snor. Endvidere fremgår det af bekendtgørelsens § 25, stk. 1, at alle, der færdes i naturen, skal rette sig efter de anvisninger, der gives dem af ejeren eller dennes repræsentant, eller som det fremgår af skiltning eller på anden måde. Det fremgår endelig af bekendtgørelsens § 25, stk. 2, at ejeren, i det omfang det ikke strider mod andre bestemmelser, kan give tilladelse til andet og mere, end der følger af

naturbeskyttelseslovens regler herom og af denne bekendtgørelse.

Skov- og Naturstyrelsen, kommuner og andre skovejere har på den baggrund i afgrænsede områder – kaldet hundeskove – givet besidderen af en hund ret til at færdes med hund, uden at hunden er i snor. Det er den enkelte skovej, som nærmere fastlægger reglerne for sin hundskov.

Adgangsbekendtgørelsen giver kun ejeren mulighed for at udvide retten for skovgæster til at bruge vedkommendes skov på anden måde, hvis dette er reguleret i naturbeskyttelsesloven eller adgangsbekendtgørelsen.

Kommunalbestyrelserne kan endelig i medfør af § 13 i bekendtgørelse nr. 165 af 23. februar 2009 om badevand og badeområder udstede forskrifter angående hundes tilstedeværelse i vandet og på stranden.

5.2. Justitsministeriets overvejelser

Som anført ovenfor under pkt. 5.1. følger det af hundelovens § 3, stk. 1, 1-3. pkt., at hunde enten skal føres i snor eller være i følge med en person, som har fuldt herredømme over dem, når de færdes på gader, veje, stier eller pladser m.v., der er åbne for almindelig færdsel, i byer og områder med bymæssig bebyggelse. En hund anses ikke for at være under ledsagelse, hvis den kun er under tilsyn fra besidderens bolig eller forretningslokale. Føres hunde i bånd, skal båndet være så kort, at hunden holdes tæt ind til ledsageren.

I mange tilfælde færdes besiddere af hunde med deres hunde i byer og områder med bymæssig bebyggelse, uden at hunden er i bånd, og det gælder også i situationer, hvor man kan stille spørgsmålstejn ved, om besidderen har fuldt herredømme over hunden. Dette kan skabe utryghed hos andre borgere.

Det er imidlertid ikke nødvendigvis i alle landets kommuner, at dette er et problem. Herudover kan det være, at det kun er i bestemte områder af en kommune, at der er problemer af denne art. Det ville derfor efter Justitsministeriets opfattelse være uforholdsmæssigt at kræve, at alle besiddere af hunde i byer og områder med bymæssig bebyggelse altid skal have hunden i snor, når de færdes på gader, veje, stier eller pladser m.v., der er åbne for almindelig færdsel. Det beror således efter Justitsministeriets opfattelse på en vurdering af de lokale forhold, hvorvidt der i en kommune bør indføres regler om båndpligt for alle hunde.

På den baggrund foreslår Justitsministeriet, at der i hundelovens § 3 indsættes et nyt stk. 2, hvorefter kommunalbestyrelsen kan bestemme, at der i kommunen eller nærmere opregnede områder af kommunen skal gælde en pligt til i byer og områder med bymæssig be-

byggelse altid at føre en hund i bånd på gader, veje, stier eller pladser mv., der er åbne for almindelig færdsel.

Den enkelte kommunalbestyrelse får hermed adgang til på baggrund af en samlet vurdering af de lokale forhold at beslutte, om der i byer og områder med bymæssig bebyggelse skal gælde en båndpligt. Til brug for denne vurdering kan kommunalbestyrelsen, hvis den finder behov for det, indhente nærmere oplysninger fra den stedlige politidirektør om antallet af sager med hundeeffald, løsgående hunde mv. Imidlertid er det som anført kommunalbestyrelsen – og ikke politiet – der på grundlag af bl.a. sådanne oplysninger skal vurdere, om der er behov for at indføre en båndpligt.

I lighed med den gældende formulering i hundeloven fremgår det af den foreslåede bestemmelse, at båndet skal være så kort, at hunden kan holdes tæt ind til ledsageren. Heri ligger, at båndet ikke må være så langt, at vedkommende reelt ikke har kontrol over hunden. Det vil ikke være i strid med den foreslåede bestemmelse, at hunden – sådan som der er udbredt praksis for – føres i en såkaldt flexi-line, der i fuld længde kan være adskillige meter lang (f.eks. 5 eller 8 meter). Det bemærkes herved, at sådanne flexi-linjer er udstyret med en låsemekanisme, som gør, at hundens besidder har mulighed for at kontrollere hundens færden ved at låse linjen i den ønskede længde. Hundens besidder kan således gøre flexi-linjen kortere, hvis der er behov for det. Flexi-linjer findes til hunde i forskellige vægtklasser, og det forudsættes, at den anvendte flexi-line er tilstrækkelig stærk til, at den kan holde, hvis hunden pludselig forsøger at springe frem.

Overtrædelse af bestemmelser, der er fastsat af kommunalbestyrelsen i medfør af § 3, stk. 2, om, at hunde skal føres i bånd, foreslås straffet med bøde, jf. den foreslåede ændring af hundelovens § 12, stk. 1.

Det er derfor vigtigt, at det sikres, at eventuelle beslutninger om, at hunde skal føres i bånd i en kommune eller nærmere opregnede områder af kommunen, bliver behørigt offentliggjort (kundgjort). Det vil efter Justitsministeriets opfattelse som minimum sige på kommunens hjemmeside og i den lokale dagspresse. Herudover vil det – afhængigt af de lokale forhold – kunne være hensigtsmæssigt at informere borgerne om båndpligten ved opsætning af skilte.

Som anført omfatter den foreslåede bestemmelse en adgang for kommunalbestyrelsen til at træffe beslutning om båndpligt i ”byer og områder med bymæssig bebyggelse”. Denne afgrænsning findes allerede i den gældende hundelovs § 3, og Justitsministeriet er ikke bekendt med, at denne afgrænsning tidligere har givet anledning til væsentlige afgrænsningsproblemer.

Hvis der imidlertid i en konkret sag undtagelsesvis måtte blive rejst spørgsmål om forståelsen af udtrykket »byer og områder med bymæssig bebyggelse«, forudsættes det, at der tages udgangspunkt i færdselslovens begreb »tættere bebygget område« – det vil sige, at der tages udgangspunkt i den afmærkning, som findes i form af de såkaldte silhuet-tavler, som inden for færdselslovens anvendelsesområde markerer grænsen mellem »tættere bebygget område« og andre områder. Måtte der være tilfælde, hvor der er tale om f.eks. en grusvej, sti eller lignende, og hvor der ikke er opstillet en silhuet-tavle for at markere bygrænsen, vil det afgørende være, om området naturligt må opfattes som en del af et byområde.

Justitsministeriet foreslår endvidere, at der indsættes en bestemmelse, der bemyndiger justitsministeren til at fastsætte regler om, at visse hunde ikke er omfattet af kommunale beslutninger efter stk. 2 om båndpligt.

Der vil således efter Justitsministeriets opfattelse være et behov for f.eks. at kunne undtage servicehunde, førerhunde og hunde, der benyttes af politiet, hæren, ansatte på Skov- og Naturstyrelsens arealer (f.eks. vildtkonsulenter, skovfogeder, skovriddere og skovløbere), vagtselskaber og lignende, samt jagthunde, der anvendes i forbindelse med regulering eller jagt i henhold til reglerne i lov om jagt og vildtforvaltning, fra kommunale beslutninger om båndpligt, når de færdes i byer og områder med bymæssig bebyggelse, forudsat at de er ifølge med en person, der har fuldt herredømme over dem. Endvidere vil der efter Justitsministeriets opfattelse kunne være behov for at undtage hunde, der deltager i organiseret hundetræning på sportspladser eller lignende, fra kommunale beslutninger om båndpligt, når de færdes i byer og områder med bymæssig bebyggelse.

Uden for byer og områder med bymæssig bebyggelse gælder hundelovens § 3, stk. 4, hvorefter det påhviler besidderen af en hund at drage omsorg for, at hunden ikke strejfer om. Herudover er der i naturbeskyttelsesloven og regler udstedt i medfør heraf udstedt særlige regler for hunde, der færdes på strande, i skove, udyrkede og klitfredede arealer samt på veje og stier i det åbne landskab.

Det fremgår således af naturbeskyttelseslovens § 22, at hunde i perioden 1. april-30. september skal føres i snor på strandbredder og andre kyststrækninger. Endvidere skal hunde efter samme lovs § 23, stk. 1, § 24, stk. 1, og § 25, stk. 1, føres i snor i skove samt på udyrkede og klitfredede arealer. Endvidere fremgår det af § 23, stk. 1, i bekendtgørelse nr. 1314 af 20. november 2006 om offentlighedens adgang til at færdes og opholde sig i naturen (adgangsbekendtgørelsen), at hunde skal føres i snor på private enkeltmandsejede veje og stier. Kom-

munalbestyrelserne kan endelig i medfør af § 13 i bekendtgørelse nr. 165 af 23. februar 2009 om badevand og badeområder udstede forskrifter angående hundes tilstedeværelse i vandet og på stranden.

I øvrigt indebærer lovforslaget, at hundelovens § 3, stk. 3, ophæves. Efter denne bestemmelse skal en række nærmere opregnede hunderacer, krydsninger af disse racer samt enhver større hund, der efter sin race eller sin karakter kan sidestilles med disse hunde, uden for København, Frederiksberg og Gentofte samt byer med over 15.000 indbyggere føres i bånd eller holdes indelukket eller forsvarligt bundet fra solnedgang til solopgang, dog mindst i tiden fra kl. 18 til kl. 6. Dette gælder dog ikke hunde, der benyttes af politiet, hæren, skov- og jagtbejtjente, vagtselskaber og lignende, eller jagthunde, der af en person, der har fuldt herredømme over dem, anvendes til jagt inden for den i jagtloven fastsatte jagttid.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 4, 5 og 14 (hundelovens § 3 og § 12, stk. 1).

6. Mærkning og registrering af hunde

6.1. Gældende ret

Efter hundelovens § 1, stk. 1, skal besidderen af en hund sørge for, at hunden, fra den er 4 måneder gammel, er mærket og registreret samt bærer halsbånd forsynet med et skilt, der angiver besidderens navn og adresse.

Justitsministeren kan efter lovens § 1, stk. 2, fastsætte nærmere bestemmelser om mærkning, registrering og gebyr og om udformning af skiltet, jf. stk. 1. Endvidere kan justitsministeren bestemme, at mærknings- og registreringsordningen skal administreres af en eller flere private organisationer, og at besidderen af en hund skal give de nødvendige oplysninger samt indbetale gebyr til disse organisationer.

Ifølge lovens § 1, stk. 3, kan politiet lade en hund mærke og registrere for besidderens regning, hvis hunden i strid med stk. 1 ikke er mærket og registreret.

Justitsministeren har med hjemmel i bl.a. lovens § 1, stk. 2, udstedt bekendtgørelse nr. 1500 af 20. december 2004 om mærkning og registrering af hunde. Bekendtgørelsen er senest ændret ved bekendtgørelse nr. 1338 af 17. december 2009.

Efter bekendtgørelsens § 1, stk. 1, skal besidderen af en hund født efter den 1. januar 1993, sørge for, at hunden er mærket og anmeldt til registrering i Dansk Hunderegister, senest når den er 4 måneder gammel.

Dansk Hunderegister er ansvarlig for registrering af hunde. Dansk Hunderegister er en forening, der efter aftale med Justitsministeriet er stiftet af Dyrenes Beskyt-

telse, Dansk Kennel Klub, Dyrenes Dags Komité og Den Danske Dyrlægeforening, jf. bekendtgørelsens § 2.

Pligten til at sørge for mærkning og registrering af en hund gælder også ved indførsel af hunde, der er over 4 måneder gamle. Pligten påhviler den, der indfører hunden her i landet, og vedkommende skal sørge for, at hunden inden 4 uger efter indførslen er mærket og anmeldt til registrering, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 2. Ved indførsel af hunde, der er under 4 måneder gamle, påhviler pligten den person, der besidder hunden, når den er 4 måneder gammel.

Der er ikke noget til hinder for, at mærkning og registrering foretages, før hunden er 4 måneder gammel. Besidderen af en hund, der er over 4 måneder gammel, skal opbevare dokumentation for, at hunden er registreret, jf. bekendtgørelsens § 1, stk. 3.

Besidderen skal ved anmeldelse af en hund til registrering give oplysning om navn, adresse, fødselsdato samt telefonnummer. Hundens stambogs- eller kaldenavn, ID-nummer, fødselsdato, køn, race og farve skal endvidere oplyses. Hvis hunden har både et stambogs- og et kaldenavn, skal begge disse navne registreres, jf. bekendtgørelsens § 8, stk. 1, nr. 1 og 2.

Hvis der sker ændringer i de registrerede oplysninger, skal besidderen af hunden inden 4 uger foretage anmeldelse herom til Dansk Hunderegister, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 1. Hvis hunden skifter ejer, påhviler denne pligt erhververen af hunden, jf. bekendtgørelsens § 12, stk. 2.

Efter bekendtgørelsens § 13 kan besidderen af en hund endvidere foretage anmeldelse om hundens død til Dansk Hunderegister.

Dansk Hunderegister er forpligtet til at slette oplysninger om registrering af en hund i Dansk Hunderegister 18 år efter den pågældende hunds fødselsdato. Herudover skal Dansk Hunderegister foretage sletning, hvis der indgives anmeldelse efter § 13, jf. bekendtgørelsens § 14, stk. 1 og 2.

Efter bekendtgørelsens § 14, stk. 3, slettes ved registrering af ændringer de oplysninger, som anmeldelsen om ændring vedrører, bortset fra oplysninger om tidligere ejere. Disse oplysninger slettes i overensstemmelse med stk. 1 og 2, dvs. enten ved anmeldelse om hundens død eller 18 år efter den pågældende hunds fødselsdato.

For registrering af en hund betales 125 kr. til dækning af Dansk Hunderegisters omkostninger ved registreringen, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 1. Betalingen gælder for registrering af hunden i hele dens levetid. Anmeldelse af ændringer i registret er gratis, jf. bekendtgørelsens § 3, stk. 2, jf. §§ 12 og 13.

Overtrædelse af bekendtgørelsen straffes med bøde, medmindre højere straf er forskyldt efter den øvrige lovgivning, jf. bekendtgørelsens § 18, stk. 1.

6.2. *Anbefalinger fra Udvalget om hunde*

Justitsministeriets Udvalg om hunde finder, at det er et væsentligt element i en effektiv håndhævelse af hundelovens regler om farlige hunde, at flest mulige hunde er mærket og registreret. Udvalget foreslår derfor, at hundelovens § 1, stk. 3, ændres fra en "kan"-regel til en "skal"-regel, således at politiet fremover vil få pligt til at lade en hund mærke og registrere for besidderens regning, hvis den ikke er det i forvejen.

6.3. *Justitsministeriets overvejelser*

Justitsministeriet kan tilslutte sig udvalgets forslag om, at politiet fremover skal have pligt til at lade en hund mærke og registrere for besidderens regning.

Det foreslås på den baggrund, at bestemmelsen i lovens § 1, stk. 3, ændres i overensstemmelse med udvalgets anbefalinger.

Justitsministeriet bemærker endvidere, at formålet med mærknings- og registreringspligten i hundelovens § 1 navnlig er at sikre, at en bortløben hund hurtigt kan tilbagegives til besidderen. Herudover er formålet at sikre mere ordnede forhold med hensyn til hundeholdet her i landet. Reglerne bevirker således tillige, at man kan finde frem til den person, der er ansvarlig i tilfælde, hvor en hund har forvoldt skade på et menneske eller et dyr, jf. hundelovens §§ 6 og 8.

Det har tidligere været drøftet at ændre tidspunktet for, hvornår en hund senest skal være mærket og registreret. Justitsministeriet besvarede således i forbindelse med behandlingen af den seneste ændring af hundeloven spørgsmål nr. 4 af 26. marts 2003 fra Folketingets Retsudvalg, hvori udvalget bl.a. anmodede om ministerens holdning til en nedsættelse af registreringsalderen fra 4 måneder til 8 uger. Af Justitsministeriets besvarelse fremgår bl.a., at Dansk Hunderegister havde udtalt sig imod forslaget, da en nedsættelse af registreringsalderen vil medføre, at også hunde, der eksporteres inden udløbet af 4 måneders fristen for registrering, vil skulle mærkes og registreres, hvilket vil resultere i unødvendige udgifter for opdrætteren. Forslaget vil endvidere indebære en forøget arbejdsmængde for Dansk Hunderegister i forbindelse med registrering af 1. ejerskifte, som ikke vil blive finansieret af forøgede indtægter for registeret.

Ved brev af 27. februar 2008 rettede Dansk Hunderegister henvendelse til Justitsministeriet og oplyste, at

foreningen har ændret holdning til spørgsmålet om, hvornår hunde senest skal være mærket og registreret.

Dansk Hunderegister finder således nu, at mærknings- og registreringsalderen for hunde bør nedsættes fra 4 måneder til 8 uger. Dansk Hunderegister lægger vægt på, at levering af en hundehvalp efter Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 817 af 22. juli 2004 om overdragelse af hundehvalpe tidligst må ske, når hvalpen er 8 uger. Det vil derfor efter Dansk Hunderegisters opfattelse være hensigtsmæssigt, hvis mærknings- og registreringspligten indtræder senest samtidig med, at hvalpen kan forlade den besidder, som har haft den i sin varetægt siden fødslen. Det er endvidere Dansk Hunderegisters vurdering, at en nedsættelse af mærknings- og registreringsalderen ikke vil give anledning til væsentligt forøget arbejde i forbindelse med registrering af ændringer i besiddelsesforholdet.

Efter Justitsministeriets opfattelse er det vigtigt, at alle hunde er mærkede og registrerede, således at det kan fastslås, hvem der er besidder af hunden. Det er ikke kun af betydning i forhold til at sikre, at bortløbne hunde hurtigt kan tilbagegives til besidderen. Det sikrer også, at det er muligt at finde frem til den person, der er ansvarlig i tilfælde, hvor en hund har forvoldt skade på et menneske eller et andet dyr, jf. hundelovens §§ 6 og 8.

Justitsministeriet er på den baggrund enig med Dansk Hunderegister i, at mærknings- og registreringsalderen for hunde bør nedsættes fra 4 måneder til 8 uger.

Det foreslås derfor, at besidderen af en hund fremover skal sørge for, at hunden, inden den er 8 uger gammel, er mærket og registreret.

En nedsættelse af mærknings- og registreringsalderen indebærer, at der skal foretages ændringer i en række af bestemmelserne i Justitsministeriets bekendtgørelse nr. 1500 af 20. december 2004 om mærkning og registrering af hunde med senere ændringer.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 1 og 2 (hundelovens § 1, stk. 1 og 3).

7. *Forhøjet sanktionsniveau mv.*

7.1. *Gældende ret*

Efter hundelovens § 12, stk. 1, straffes den, der overtræder bl.a. hundelovens § 6, stk. 1 eller 6, eller et i medfør af bl.a. § 6, stk. 2 eller 3, givet pålæg, med bøde.

Endvidere straffes på samme måde den, der hidser en hund på nogen eller undlader at holde sin hund tilbage, når han bemærker, at den overfalder nogen, jf. lovens § 12, stk. 2. Bestemmelsen relaterer sig ikke entydigt til en bestemt af hundelovens regler, men kan ses som en særlig grov overtrædelse af agtpågivenhedsbestemmel-

sen i hundelovens § 6, stk. 1. En adfærd af den nævnte karakter kan efter omstændighederne tillige indebære en overtrædelse af straffelovens §§ 244-249 om vold mv.

Rigsadvokaten har den 10. august 2009 udsendt meddelelse nr. 5/2009 om bødepåstande ved visse særlovs-

overtrædelser, som ophæver Rigsadvokatens tidligere udsendte vejledning om bødetakster fra 1991. Ved meddelelsen er fastsat følgende retningslinjer for anklagemyndighedens bødepåstande (bødetakster):

»Overtrædelse af § 1, stk. 1, ved som besidder af en hund ikke at have sørget for, at hunden, fra den er 4 måneder gammel, er mærket og registreret samt bærer halsbånd forsynet med et skilt, der angiver besidderens navn og adresse	600 kr.
Overtrædelse af § 3, stk. 1, 1.-3. pkt., ved at have ladet en hund færdes uden ledsagelse på gader, veje, stier eller pladser mv., der er åbne for almindelig færdsel, i byer og områder med bymæssig bebyggelse	600 kr.
Overtrædelsen i kombination med bid eller forvoldt skade, idet bødepåstanden i øvrigt kan forhøjes under hensyn til skadernes omfang	1.200 kr.
Overtrædelse af § 3, stk. 4, ved uden for byer og områder med bymæssig bebyggelse som besidder af en hund at have undladt at drage omsorg for, at den ikke strejfer om	600 kr.
Overtrædelse af § 6, stk. 1, ved som besidder af en hund at have undladt at træffe de foranstaltninger, der efter forholdene må anses påkrævet for at forebygge, at hunden volder andre skade, idet bødepåstanden i øvrigt kan forhøjes under hensyn til skadernes omfang	1.200 kr.
Overtrædelse af § 8, stk. 2, ved som besidder af en hund at have undladt at holde den ansvarsforsikret	600 kr.
Overtrædelse af pålæg givet i medfør af § 4 eller § 6, stk. 2, nr. 1, eller stk. 3, jf. § 12, stk. 1	800 kr.«

Det fremgår af meddelelsen, at de vejledende bødepåstande er forhøjet med mere end løn- og prisudviklingen siden 1991 under hensyn til, at der er en øget opmærksomhed med henblik på at undgå, at hunde volder skader, og under hensyn til, at bøderne bør kunne have en præventiv virkning. Ved de nævnte retningslinjer blev bøderne således forhøjet med mere end 47 procent i forhold til de tidligere bødetakster fra 1991.

Efter hundelovens § 12 a, stk. 1, kan retten til at beskæftige sig personligt med hunde ved dom for et strafbart forhold frakendes for bestandigt eller for et nærmere fastsat tidsrum, hvis den pågældende har anvendt en hund til angreb på eller som trussel mod mennesker eller dyr, har undladt at holde sin hund tilbage, da vedkommende bemærkede, at hunden overfaldt mennesker eller dyr, som ejer eller besidder har ladet en hund deltage i en hundekamp eller har afholdt hundekampe.

Er retten til at beskæftige sig med hunde frakendt for længere tid end 5 år efter § 12 a, stk. 1, kan spørgsmålet om generhvervelse af retten inden frakendelsestidens udløb indbringes for domstolene. Indbringelse sker efter reglerne i straffelovens § 78, stk. 3, og kan tidligst finde

sted, når der er forløbet 2 år af frakendelsestiden. Retten kan kun tilbagegives, når ganske særlige omstændigheder foreligger. Har vedkommende tidligere været frakendt retten til at beskæftige sig personligt med hunde efter bestemmelsen i § 12 a, stk. 1, kan generhvervelse inden frakendelsestidens udløb kun ske ganske undtagelsesvis.

Bestemmelsen i § 12 a er indsat i hundeloven i 2003 for at hindre, at personer, der har anvendt en hund på en af de ovenfor nævnte måder, fremover anskaffer sig en hund med henblik på at anvende denne på samme måde. Med udtrykket "beskæftige sig personligt" sigtes bl.a. til, at personen ikke må eje, besidde eller passe hunde. Retten til at beskæftige sig professionelt med hunde kan efter omstændighederne tillige frakendes i medfør af straffelovens § 79. Betingelserne i straffelovens § 79 er imidlertid strengere, idet bestemmelsen forudsætter, at vedkommende dømmes for et strafbart forhold, der begrundes en nærliggende fare for misbrug af stillingen, og at der endvidere er særlige omstændigheder, der taler for frakendelsen.

Efter hundelovens § 12, stk. 4, straffes med bøde eller under skærpene omstændigheder fængsel indtil 4 måneder den, der beskæftiger sig personligt med hunde, uanset at vedkommende er frakendt retten hertil, jf. hundelovens § 12 a, stk. 1. Med bøde eller under skærpene omstændigheder med fængsel indtil 4 måneder straffes endvidere den, der med kendskab til, at en person er frakendt retten til at beskæftige sig personligt med hunde efter § 12 a, stk. 1, overlader en hund i den pågældendes varetægt, jf. § 12, stk. 5.

7.2. anbefalinger fra Udvalget om hunde

Udvalget om hunde anbefaler, at bødestrafen for overtrædelser af hundeloven eller pålæg udstedt i medfør af denne lov forhøjes mærkbart. Dette skal ske af

Overtrædelse af § 1, stk. 1, ved som besidder af en hund ikke at have sørget for, at hunden, fra den er 4 måneder gammel, er mærket og registreret	2.000 kr.
Overtrædelse af § 1, stk. 1, ved som besidder af en hund ikke at have sørget for, at hunden, fra den er 4 måneder gammel, bærer halsbånd forsynet med et skilt, der angiver besidderens navn og adresse	1.000 kr.
Overtrædelse af § 3, stk. 1, 1.-3. pkt., ved at have ladet en hund færdes uden ledsagelse på gader, veje, stier eller pladser mv., der er åbne for almindelig færdsel, i byer og områder med bymæssig bebyggelse	2.000 kr.
Overtrædelsen i kombination med bid eller forvoldt skade, idet bødepåstanden i øvrigt kan forhøjes under hensyn til skadernes omfang	4.000 kr.
Overtrædelse af § 3, stk. 4, ved uden for byer og områder med bymæssig bebyggelse som besidder af en hund at have undladt at drage omsorg for, at den ikke strejfer om	2.000 kr.
Overtrædelse af § 6, stk. 1, ved som besidder af en hund at have undladt at træffe de foranstaltninger, der efter forholdene må anses påkrævet for at forebygge, at hunden volder andre skade, idet bødepåstanden i øvrigt kan forhøjes under hensyn til skadernes omfang	4.000 kr.
Overtrædelse af § 8, stk. 2, ved som besidder af en hund at have undladt at holde den ansvarsforsikret 3.000 kr.	
Overtrædelse af pålæg givet i medfør af § 6, stk. 2, nr. 1, eller stk. 3, jf. § 12, stk. 1	3.000 kr.

Udvalget foreslår endvidere, at førstegangstilfælde af overtrædelse af bestemmelser om en eventuel båndpligt som udgangspunkt straffes med en bøde 2.000 kr.

Herudover foreslår udvalget, at der skal udmåles en skærpet bøde i situationer, hvor en person hidser en hund på nogen eller undlader at holde en hund tilbage, når han bemærker, at den overfalder nogen. Som et udgangspunkt for strafudmålingen foreslår udvalget, at en overtrædelse af denne bestemmelse i førstegangstilfælde straffes med en bøde på 4.000 kr.

præventive grunde som led i en forstærket indsats for at modvirke, at hunde overfalder og bider mennesker og andre hunde, og for at sikre, at bøderne står i passende forhold til de besparelser, der er opnået ved f.eks. ikke at have mærket og registreret sin hund eller ved ikke at holde den ansvarsforsikret.

Udvalget foreslår på den baggrund, at der indsættes en bestemmelse om, at der ved fastsættelse af bøder for overtrædelse af § 1, stk. 1, § 3, stk. 1, 1.-3. pkt., § 3, stk. 4, § 6, stk. 1, § 8, stk. 2, eller et pålæg udstedt i medfør af § 6, stk. 2 eller 3, udmåles en skærpet bøde.

Som et udgangspunkt for strafudmålingen anbefaler udvalget, at en overtrædelse af de nævnte bestemmelser i førstegangstilfælde straffes således:

Endelig finder udvalget, at der bør ske en forhøjelse af straffene for overtrædelse af forbuddet mod hundekampe. Efter udvalgets opfattelse bør udgangspunktet for strafudmålingen i en situation, hvor der ikke er arrangeret væddemål, og hvor hundene (endnu) ikke har påført hinanden skader af betydning, være en bøde på 10.000 kr. Er der tale om en mere organiseret hundekamp, herunder med væddemål, eller er en eller begge hunde blevet skambidt, bør udgangspunktet være en kortere frihedsstraf, hvis nærmere længde bør fastsættes i lyset af sagens konkrete omstændigheder.

I gentagelsestilfælde finder udvalget, at bødestraffene som udgangspunkt bør forhøjes med 50 procent.

Udvalget foreslår endvidere, at den eksisterende mulighed for at frakende en person retten til at beskæftige sig personligt med hunde – for bestandig eller for et nærmere fastsat tidsrum – skal udvides til at omfatte situationer, hvor den pågældende i gentagne tilfælde er dømt for overtrædelse af hundelovens § 3, stk. 1, 1.-3. pkt., eller stk. 4, § 6, stk. 1, eller for overtrædelse af pålæg givet i medfør af § 6, stk. 2, nr. 1, eller stk. 3, jf. § 12, stk. 1.

Bestemmelsen vil give mulighed for rettighedsfrakendelse i tredjegangstilfælde af overtrædelse af hundelovens bestemmelser om båndpligt mv., om pligten til at træffe foranstaltninger for at forebygge, at hunden volder andre skade, samt ved overtrædelse af pålæg om bånd og mundkurv samt de af udvalget foreslåede pålæg om indhegning af have mv. og om hvem, der må lufte hunden. Det er ikke en betingelse for at anvende bestemmelsen, at det er de samme bestemmelser eller pålæg, der er overtrådt alle tre gange. Uanset, at der er tale om en »kan«-regel, forudsætter udvalget, at der som altovervejende hovedregel sker frakendelse, medmindre der foreligger helt særlige formildende omstændigheder.

7.3. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet kan tilslutte sig udvalgets anbefalinger om en skærpelse af bødestraffene for overtrædelse af en række af hundelovens regler.

Justitsministeriet foreslår på den baggrund, at der i hundelovens § 12, stk. 2, indsættes en bestemmelse, hvorefter der ved fastsættelse af bøder for overtrædelse af lovens § 1, stk. 1, § 3, stk. 1, 1.-3. pkt., eller stk. 4, § 6, stk. 1, § 8, stk. 2, bestemmelser fastsat af kommunalbestyrelsen i medfør af § 3, stk. 2, eller et pålæg udstedt i medfør af § 6, stk. 2 eller 3, udmåles en skærpet bøde.

Justitsministeriet foreslår endvidere, at den hidtidige bestemmelse i hundelovens § 12, stk. 2, indsættes som 2. pkt. i den ovenfor foreslåede nyaffattelse af § 12, stk. 2, således at det tydeliggøres, at der også i tilfælde, hvor en person hidser en hund på nogen eller undlader at holde sin hund tilbage, når han bemærker, at den overfalder nogen, skal udmåles en skærpet bøde.

Herudover foreslår Justitsministeriet, at der foretages mindre tekniske ændringer i § 12, stk. 3-5.

Justitsministeriet kan herudover tilslutte sig, at der ved udmåling af bøderne skal tages udgangspunktet i de af udvalget foreslåede bødeniveauer. Justitsministeriet skal dog bemærke, at fastsættelsen af straffen i sager om overtrædelse af hundeloven fortsat vil bero på domsto-

lenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde. De angivne strafniveauer vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag er omstændigheder, der taler herfor. Straffelovens øvrige almindelige regler om straffens fastsættelse vil således fortsat finde anvendelse i sager om overtrædelse af hundeloven, herunder straffelovens § 81 om skærpene omstændigheder, § 82 om formildende omstændigheder og § 83 om fastsættelse af straffen under den angivne strafferamme og strafbortfald i særlige tilfælde.

Justitsministeriet kan herudover tilslutte sig udvalgets forslag om, at det skal være muligt at frakende en person retten til at beskæftige sig personligt med hunde, hvis den pågældende gentagne gange er straffet for overtrædelse af hundelovens bestemmelser om båndpligt mv. eller for overtrædelse af pålæg meddelt i medfør af hundeloven.

Som anført i udvalgets betænkning vil bestemmelsen give mulighed for rettighedsfrakendelse i tredjegangstilfælde af overtrædelse af hundeloven eller pålæg udstedt i medfør af hundeloven. Det må bero på domstolens konkrete vurdering, om der skal ske frakendelse. Der bør dog i tredjegangstilfælde som hovedregel sker frakendelse, medmindre der foreligger særlige formildende omstændigheder.

Der henvises til lovforslagets § 1, nr. 14-17 (hundelovens §§ 12 og 12 a).

8. Midlertidig frakendelse af retten til at have med dyr at gøre

8.1. Gældende ret

Efter dyreværnslovens § 29, stk. 1, kan den, der ved dom findes skyldig i mishandling eller grovere uforsvarlig behandling af dyr for bestandig eller for et nærmere fastsat tidsrum frakendes retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr. Det samme gælder den, der efter tidligere at have gjort sig skyldig i uforsvarlig behandling af dyr på ny findes skyldig i sådan overtrædelse. Overtrædelse af forbuddet straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder. Det kan ved dommen i sagen bestemmes, at anke ikke har opsættende virkning.

Dyreværnslovens § 29, stk. 2, indeholder særlige regler om generhvervelse af retten til at beskæftige sig med dyr.

Efter dyreværnslovens § 29, stk. 3, straffes med bøde eller under skærpene omstændigheder med fængsel indtil 4 måneder den, der med kendskab til et forbud efter stk. 1 overlader dyr i en anden persons varetægt, såfremt der herved etableres en tilstand i strid med forbuddet.

Dyreværnslovens § 29 giver alene retten mulighed for at træffe afgørelse om rettighedsfrakendelse i forbindelse med, at den pågældende dømmes for mishandling, grovere uforsvarlig behandling af dyr eller et gentagelsestilfælde af uforsvarlig behandling af dyr. Retten har efter bestemmelsen således ikke mulighed for at træffe afgørelse om rettighedsfrakendelse under en verserende sag.

Under en verserende sag har politiet imidlertid i medfør af dyreværnslovens §§ 21 og 22 mulighed for at gribe ind over for den ansvarlige for dyret.

Efter dyreværnslovens § 21 kan politiet – hvis et dyr behandles uforsvarligt – således give den ansvarlige for dyret et pålæg om dyrets behandling. I de tilfælde, hvor dyret er sygt eller kommet uheldeligt til skade, og det vil medføre unødigt lidelse at lade dyret leve, kan politiet endvidere efter samme bestemmelse i dyreværnsloven give den ansvarlige for dyret pålæg om aflivning af dyret.

Som eksempel på bestemmelsens anvendelsesområde kan nævnes, at retspraksis bl.a. har opretholdt et pålæg fra politiet om, at en gårdejer ikke måtte deltage i den fysiske pasning af gårdens besætning.

Hvis den ansvarlige for dyret ikke efterkommer et behandlingspålæg, er politiet efter dyreværnslovens § 22, stk. 1, forpligtet til at sørge for dyrets pasning. Politiet kan i den forbindelse anbringe dyret et andet sted. Har politiet udstedt et aflivningspålæg, der ikke efterkommes, skal politiet sørge for, at dyret aflives.

Hvis forholdene taler for det, kan politiet efter dyreværnslovens § 22, stk. 2, endvidere straks eller senere bestemme, at dyret skal sælges eller aflives. Det fremgår af bestemmelsen, at sådanne særlige forhold kan være dyrets tilstand, udsigten til, at ejeren kan passe dyret igen, og udgiften ved dyrets placering et andet sted.

Under en verserende sag har politiet efter omstændighederne endvidere mulighed for at benytte sig af de almindelige regler i retsplejeloven om beslaglæggelse og således fjerne et dyr fra den person, der er mistænkt for at behandle dyret uforsvarligt.

De nærmere betingelser for beslaglæggelse fremgår af retsplejelovens § 802. Ifølge denne bestemmelse kan politiet bl.a. beslaglægge en genstand, som en mistænkt har rådighed over, hvis den pågældende med rimelig grund er mistænkt for en lovovertrædelse, der er undergivet offentlig påtale, og der er grund til at antage, at genstanden bør konfiskeres.

Konfiskation foretages af retten, og reglerne herom er fastsat i straffeloven. Det fremgår af straffelovens § 75, stk. 2, at der bl.a. kan ske konfiskation af en genstand, der har været brugt eller bestemt til at bruges ved en

strafbar handling, og genstande, med hensyn til hvilke der i øvrigt er begået en strafbar handling, hvis det anses for påkrævet for at forebygge yderligere lovovertrædelser, eller særlige omstændigheder i øvrigt taler derfor.

Det bemærkes i øvrigt, at straffelovens § 79, stk. 4, indeholder en bestemmelse om midlertidig rettighedsfrakendelse under en verserende straffesag. Denne bestemmelse kan imidlertid ikke anvendes i en sag om frakendelse af retten til at beskæftige sig med dyr, idet dyreværnslovens § 29 har karakter af en særregel, der på området træder i stedet for den almindelige regel i straffelovens § 79, jf. Folketingstidende 1990-91, 2. samling, sp. 759.

Spørgsmålet om midlertidig rettighedsfrakendelse i dyreværnsager har også været drøftet i Folketinget bl.a. i forbindelse med forslag til folketingsbeslutning om mulighed for politiet til at meddele midlertidigt forbud mod at have med dyr at gøre i sager om grov dyremishandling (B 71 af 16. december 2008), jf. Folketingstidende 2008-09, Folketingets forhandlinger, s. 3016 ff.

8.2. Justitsministeriets overvejelser

Den gældende lovgivning giver allerede politiet gode muligheder for at gribe ind over for dyremishandling, grov uforsvarlig behandling og uforsvarlig behandling af dyr, mens en sag herom verserer. Som anført ovenfor under pkt. 8.1. er der således bl.a. mulighed for efter dyreværnslovens §§ 21-22 at udstede et behandlingspålæg eller et aflivningspålæg til den ansvarlige for dyret. Det kan dog ikke ganske udelukkes, at det i visse tilfælde vil kunne være hensigtsmæssigt, at der ved siden af de eksisterende muligheder for at gribe ind bliver åbnet mulighed for, at retten kan træffe afgørelse om midlertidig frakendelse under en sag, som kan resultere i en dom om frakendelse efter dyreværnslovens § 29, stk. 1.

Justitsministeriet finder derfor, at der i dyreværnslovens § 29 bør indsættes en bestemmelse, som giver retten mulighed for – under en verserende sag omfattet af bestemmelsens stk. 1 – at forbyde en person at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr.

En midlertidig frakendelse efter den foreslåede bestemmelse forudsættes alene at ske i de tilfælde, hvor den politimæssige efterforskning er bragt så langt, at der er en rimeligt begrundet mistanke om, at der foreligger et strafbart forhold som omhandlet i dyreværnslovens § 29, stk. 1. Endvidere forudsættes en midlertidig frakendelse alene at ske, hvis der er en nærliggende fare for, at den pågældende under sagen på ny vil foretage enten dyremishandling, grov uforsvarlig behandling eller uforsvarlig behandling af dyr.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 2 og 3 (dyreværnslovens § 29).

9. Den eksterritoriale gyldighed af reglerne om transport af dyr

9.1. Gældende ret

Der har været rejst spørgsmål om de danske myndigheders mulighed for at retsforfølge overtrædelser af de danske regler om transport af dyr, hvis overtrædelserne har fundet sted i udlandet. Der henvises i den forbindelse til spørgsmål nr. 199 af 2. april 2008 fra Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri til fødevarerministeren.

Justitsministeriet har til brug for fødevarerministerens besvarelse af det ovennævnte spørgsmål oplyst, at det efter Justitsministeriets opfattelse må antages, at bestemmelserne i §§ 7-10 i bekendtgørelse nr. 1729 af 21. december 2006 om beskyttelse af dyr under transport (transportbekendtgørelsen) har eksterritorial gyldighed, sådan at reglerne også omfatter transporter i andre EU-lande.

Justitsministeriet har i den forbindelse lagt vægt på, at transportbekendtgørelsen bl.a. er udstedt med hjemmel i dyreværnslovens § 4 a, stk. 2, hvorefter justitsministeren kan fastsætte de regler, der er nødvendige for anvendelsen af Det Europæiske Fællesskabs forordninger om forsvarlig behandling af dyr og om dyrs velfærd. Reglerne i transportbekendtgørelsens §§ 7-10 supplerer således reglerne i forordning nr. 1/2005/EF af 22. december 2004 om beskyttelse af dyr under transport og dermed forbundne aktiviteter mv. (transportforordningen) ved på en række punkter at fastlægge mere præcise krav end de krav, der følger af forordningen.

Endvidere har Justitsministeriet lagt vægt på, at der hverken i dyreværnsloven eller i forarbejderne til denne lov er taget stilling til spørgsmålet om reglernes territoriale udstrækning, ligesom der heller ikke synes at være retspraksis, der tager stilling til spørgsmålet.

På baggrund af den nære sammenhæng mellem transportbekendtgørelsens §§ 7-10 og transportforordningen – og da der ikke er øvrige fortolkningsbidrag, som udelukker eksterritorial gyldighed af regler udstedt i medfør af dyreværnsloven – må det efter Justitsministeriets opfattelse antages, at §§ 7-10 har eksterritorial virkning, sådan at reglerne også omfatter transporter i andre EU-lande.

Der kan i øvrigt henvises til fødevarerministerens supplerede besvarelse af 17. juli 2009 af spørgsmål nr. 199 fra Folketingets Udvalg for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri.

9.2. Justitsministeriets overvejelser

Som anført ovenfor under pkt. 9.1 er det Justitsministeriets opfattelse, at bestemmelserne i §§ 7-10 i bekendtgørelse nr. 1729 af 21. december 2006 om beskyttelse af dyr under transport (transportbekendtgørelsen) har eksterritorial gyldighed, sådan at reglerne også omfatter transporter i andre EU-lande.

Med henblik på at der ikke fremover må kunne opstå tvivl om, hvorvidt de danske regler om beskyttelse af dyr under transport også gælder i udlandet, foreslås, at der indsættes en bestemmelse i dyreværnsloven, der præciserer, at regler om transport af dyr, der er udstedt med hjemmel i dyreværnsloven, også finder anvendelse på handlinger foretaget i udlandet.

Bestemmelsen indebærer, at det præciseres, at danske domstole kan pådømme sager vedrørende overtrædelser af transportreglerne, der er begået i udlandet, hvis der tillige er dansk straffemyndighed, jf. straffelovens §§ 6-12.

Mulighederne for, at danske domstole kan pådømme en straffesag, afhænger som udgangspunkt af, om handlingen er foretaget inden for den danske stat (§ 6) eller uden for den danske stat (§§ 7-8 b).

Efter straffelovens § 9, stk. 4, anses en lovovertrædelse i sin helhed for at være begået her i landet, når en del af lovovertrædelsen er begået i den danske stat. Der vil således være dansk straffemyndighed for så vidt angår overtrædelser i udlandet af regler om transport af dyr udstedt i medfør af dyreværnsloven, når en del af lovovertrædelsen er begået i Danmark, jf. straffelovens § 9, stk. 4, jf. § 6.

Det indebærer efter Justitsministeriets opfattelse, at der i almindelighed vil være dansk straffemyndighed ved f.eks. overtrædelser af transportbekendtgørelsens regel om, at udsættersøer ikke anses for egnede til transporter i mere end otte timer, hvis transporten påbegyndes i Danmark – uagtet at transporttiden først overstiger otte timer i udlandet.

Hvis der er tale om overtrædelser af transportreglerne, der er foretaget uden for den danske stat, er det en forudsætning for dansk straffemyndighed, at overtrædelsen er begået af en dansk statsborger eller en person bosat m.v. i Danmark, og at den pågældende handling tillige er strafbar efter gerningslandets lovgivning.

Der henvises til lovforslagets § 2, nr. 4 (dyreværnslovens § 30 a).

10. Øvrige forslag

Det foreslås, at hundelovens § 7 ophæves.

Efter hundelovens § 7 er det forbudt uden politiets tilladelse at drive erhvervmæssig handel med eller opdræt af hunde. Bestemmelsen er imidlertid overflødig som følge af, at erhvervmæssig handel med og opdræt af dyr efter dyreværnslovens § 18, stk. 1, kun må drives med politidirektørens tilladelse. Det samme gælder for drift af dyrepensioner og dyreinternater samt formidling af dyr. Tilladelsen skal angive, hvilke dyr den omfatter. Tilladelse kan tilbagekaldes, når særlige forhold taler derfor. Dyreværnslovens § 18 vedrører efter sin ordlyd handel med og opdræt af dyr generelt, herunder også hunde.

Det bemærkes, at Folketinget den 29. maj 2009 vedtog en ændring af dyreværnsloven, jf. lov nr. 499 af 12. juni 2009 om ændring af dyreværnsloven (Forbud mod udstilling af ørekuperede hunde, forbud mod reklame for og salg af visse genstande og hold og fremvisning af dyr i cirkus m.v.).

Ændringsloven indebærer bl.a., at bestemmelsen i dyreværnslovens § 18, stk. 1, ændres, således at det fremover vil være fødevareregionerne, der skal meddele tilladelse til drift af bl.a. dyrepensioner. Ændringen trådte i kraft den 1. januar 2010.

Endvidere foreslås det, at navnet »Assurandør-Societetet« i hundelovens § 8, stk. 3, ændres til »Forsikring & Pension«. Assurandør-Societetet blev i 1997 lagt sammen med Arbejdsmarkedspensionsrådet (AMPR) under navnet Rådet for Dansk Forsikring og Pension. Den 1. januar 1999 ændredes navnet til Forsikring & Pension.

Herudover foreslås det, at der i dyreværnslovens § 10 indsættes et stk. 3, hvoraf det fremgår, at bestemmelsen i stk. 1, hvorefter justitsministeren kan fastsætte regler om forbud mod hold af dyr, der kan frembyde fare eller skabe frygt, ikke fremover kan anvendes til at fastsætte regler om forbud mod farlige hunde, idet dette spørgsmål nu reguleres i hundeloven.

11. Økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige

Lovforslaget skønnes at kunne have visse økonomiske og administrative konsekvenser for det offentlige i forbindelse med politiets håndhævelse af de foreslåede skærper af hundelovens regler, herunder som følge af behovet for at registrere pålæg på hunde, jf. ovenfor under pkt. 4. Lovforslaget medfører dermed visse begrænsede merudgifter for politiet, der vil blive finansieret inden for politiets eksisterende rammer.

Lovforslaget skønnes ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for regionerne og ingen af betydning for kommunerne.

12. Økonomiske og administrative konsekvenser for erhvervslivet

Med lovforslaget indføres et forbud mod besiddelse og avl af 13 angivne hunderacer og krydsninger, hvori de pågældende racer indgår.

Det foreslås, at der etableres en udfasningsordning for personer, der på tidspunktet for lovforslagets fremsættelse har etableret selvstændig virksomhed med avl af hunde, der er omfattet af forbuddet, jf. pkt. 2.3.3 ovenfor.

Lovforslaget vurderes på den anførte baggrund ikke at have økonomiske eller administrative konsekvenser for erhvervslivet af betydning.

13. Administrative konsekvenser for borgere

Som følge af, at mærknings- og registreringsalderen nedsættes til 8 uger, vil der kunne opstå flere tilfælde, hvor køberen af en hund skal foretage omregistrering af hunden i Dansk Hunderegister. Dette vil f.eks. gælde, hvor en hund først sælges, når den er ældre end 8 uger, og det ikke har været muligt at foretage registrering i køberens navn. Anmeldelse af ændringer i Dansk Hunderegister er gratis.

Lovforslaget vil ikke i øvrigt have administrative konsekvenser for borgerne.

14. Miljømæssige konsekvenser

Lovforslaget har ingen miljømæssige konsekvenser.

15. Forholdet til EU-retten

Ifølge den foreslåede bestemmelse i § 1 a, stk. 3, i lov om hunde, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 3, er erhvervmæssig indførsel af en række hunderacer og krydsninger, hvori de nævnte hunde indgår, forbudt.

Forbuddet vil omfatte såvel hunde, der indføres i Danmark fra tredjelande, som hunde, der indføres fra andre EU-medlemslande, og som derfor omfattes af EU-rettens regler om fri bevægelighed. Et sådant forbud vil udgøre en handelshindring, jf. EUF-traktatens artikel 34.

Det er imidlertid Justitsministeriets opfattelse, at indførselsforbuddet kan begrundes i et eller flere af de hensyn, der i henhold til EUF-Traktatens artikel 36 kan retfærdiggøre handelshindringer. Det er endvidere Justitsministeriets vurdering, at forbuddet overholder betingelserne i EUF-Traktatens artikel 36 og opfylder proportionalitetskravet.

Der henvises i øvrigt til lovforslagets afsnit 2.3.2.

De foreslåede bestemmelser i §§ 1 a og 1 b i lov om hunde, som affattet ved lovforslagets § 1, nr. 3, må anses for omfattet af definitionen af en såkaldt teknisk forskrift efter informationsproceduredirektivet (Europa-Parla-

mentets of Rådets direktiv 98/34/EF af 22. juni 1998, som ændret ved direktiv 98/48/EF). Lovforslaget skal derfor notificeres til Kommissionen, og notifikationsperioden, der som udgangspunkt er 3 måneder, skal være udløbet, før bestemmelserne i lovforslagets § 1, nr. 3, kan vedtages.

16. Hørte myndigheder og organisationer mv.

Et tidligere lovudkast, der indeholdt en del af de ændringer, som er omfattet af dette lovforslag, og Udvalget om hundes delbetænkning om farlige hunde har været sendt i høring hos følgende myndigheder og organisationer mv.:

Advokatrådet, Alle Dyrs Ret, Daniche, Danmarks civile Hundeførerforening, Danmarks Jægerforbund, Dansk Arbejdsgiverforening, Dansk Blindesamfund, Dansk Breton Klub, Dansk Erhverv, Danske Advokater, Danske Hundeejeres Landsforening, Dansk Hunderegister, Dansk Industri, Dansk Jagthunde Udvalg, Dansk

Kennel Klub, Dansk Racehunde Union, Dansk Ruhår Klub, Dansk Vizsla Klub, Danske Regioner, Den Danske Dommerforening, Den Danske Dyrlægeforening, Den Danske Hundeforening, Det Biovidenskabelige Fakultet v/ Københavns Universitet, Det Dyreetiske Råd, Det Jordbrugsvidenskabelige Fakultet v/ Aarhus Universitet, Det Veterinære Sundhedsråd, Dommerfuldmægtigforeningen, Dyrenes Beskyttelse, Dyreværnsforeningen Freja, Dyreværnsorganisationernes Samarbejdsorganisation (DOSO), Dyreværnsrådet, Forbrugerrådet, Foreningen af Offentlige Anklagere, Forsikring & Pension, Fællesrepræsentationen for Specialklubber for stående Jagthunde i Danmark, Hundens Tarv, Klubben for Field Trial Spaniels, Kommunernes Landsforening, Korthaarklubben, OASA (Organisation Against the Suffering of Animals) Politiforbundet i Danmark, Rigsadvokaten, Rigspolitiet, Rådet vedrørende hold af særlige dyr, Servicehunde til handicappede, Østre Landsret, Vestre Landsret og samtlige byretter.

17. Sammenfattende skema

	Positive konsekvenser/ Mindreudgifter	Negative konsekvenser/ merudgifter
Økonomiske konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Visse økonomiske konsekvenser for det offentlige i forbindelse med politiets håndhævelse af de foreslåede skærper af hundelovens regler. Ingen økonomiske konsekvenser for regionerne og ingen af betydning for kommunerne.
Administrative konsekvenser for stat, regioner og kommuner	Ingen	Visse administrative konsekvenser for det offentlige i forbindelse med politiets håndhævelse af de foreslåede skærper af hundelovens regler. Ingen administrative konsekvenser for regionerne og ingen af betydning for kommunerne.
Økonomiske konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen af betydning
Administrative konsekvenser for erhvervslivet	Ingen	Ingen af betydning
Miljømæssige konsekvenser	Ingen	Ingen
Administrative konsekvenser for borgerne	Ingen	Ingen af betydning
Forholdet til EU-retten	Efter Justitsministeriets opfattelse vil det ikke være i strid med EUF-Traktatens artikel 34 (om indførselshindringer) at indføre forbud mod erhvervsmæssig indførsel af visse hunde og krydsninger, hvori de pågældende hunde indgår.	

Lovforslagets § 1, nr. 3 er som udkast notificeret i overensstemmelse med informationsproceduredirektivet.
--

Bemærkninger til lovforslagets enkelte bestemmelser

Til § 1

(Hundeloven)

Til nr. 1 (§ 1, stk. 1)

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at besidderen af en hund fremover skal sørge for, at hunden, inden den er 8 uger gammel, er mærket og registreret.

Herudover skal besidderen af en hund sørge for, at hunden, fra den er 4 måneder gammel, bærer Halsbånd forsynet med et skilt, der angiver besidderens navn og adresse. Formålet med denne skiltningspligt er at gøre det muligt umiddelbart at se, hvem en hund tilhører i tilfælde, hvor hunden f.eks. er bortløbet eller har voldt skade på en person, ejendom eller andet. Denne del af den foreslåede bestemmelse svarer til den allerede gældende skiltningspligt i hundelovens § 1.

Der henvises i øvrigt til pkt. 6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2 (§ 1, stk. 3)

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at hundelovens § 1, stk. 3, hvorefter politiet kan lade en hund registrere eller mærke for besidderens regning, ændres, så politiet fremover får pligt til at lade en hund mærke og registrere for besidderens regning, hvis hunden i strid med hundelovens § 1, stk. 1, ikke er mærket og registreret.

Der henvises i øvrigt til pkt. 6 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 3 (§§ 1 a og 1 b)

Den foreslåede bestemmelse i § 1 a indebærer, at der indføres et forbud mod besiddelse og avl af følgende hunde: Pitbull terrier, tosa inu, amerikansk staffordshire terrier, fila brasileiro, dogo argentino, amerikansk bulldog, boerboel, kangal, centralasiatisk ovtcharka, kaukasiske ovtcharka, sydrussiske ovtcharka, tornjak og sarplaninac samt krydsninger, hvori de nævnte hunde indgår.

Endvidere foreslås det, at der indføres et forbud mod erhvervsmæssig indførsel af de pågældende hunde.

Forbuddet mod erhvervsmæssig indførsel vil få selvstændig betydning i de situationer, hvor det kan give anledning til tvivl, om der tillige er tale om besiddelse af hundene, f.eks. hvor en person transporterer forbudte

hunde for en importør eller lignende. I andre tilfælde vil forholdet allerede være omfattet af forbuddet mod besiddelse af de pågældende hunde.

Forbuddet mod erhvervsmæssig indførsel omfatter ikke hunde, der alene er i transit her i landet. Transport af hunde tilhørende de forbudte racer, eller krydsninger, hvori disse hunde indgår, er således fortsat muligt, forudsat at hundene ikke forlader transportmidlet, og transporten foregår uden unødige ophold her i landet.

Da forbuddet er begrænset til erhvervsmæssig indførsel er det heller ikke til hinder for, at personer, der i kraft af den foreslåede overgangsordning, jf. lovforslagets § 3, stk. 4, lovligt besidder de nævnte hunde, kan medtage deres hunde på ferie i udlandet og herefter genindføre dem i Danmark.

Det fremgår af den foreslåede § 1 b, stk. 1, at hunde, der holdes eller indføres i strid med § 1 a, aflives ved politiets foranstaltning.

Hvis der er tvivl om, hvorvidt en hund tilhører én af de racer eller krydsninger heraf, som er omfattet af forbuddet i § 1 a, kan politiet stille krav om, at besidderen dokumenterer en hunds race eller type, jf. § 1 b, stk. 2.

Et sådant krav om dokumentation af hundens race eller type vil f.eks. også kunne stilles, hvis politiet i forbindelse med andre politiforretninger kommer i kontakt med en hund, der ser ud som en af de forbudte racer.

Besidderens forpligtelse til at dokumentere, at hunden ikke tilhører en af de forbudte racer, vil således kunne blive aktueliseret, hvis politiet, f.eks. på baggrund af hundens udseende eller oplysninger fra besidderen eller andre, har rimelig grund til at formode, at der kan være tale om en hund, der er omfattet af forbuddet. I praksis vil bestemmelsen indebære, at besiddere af hunde, der kan forveksles med en af de forbudte hunderacer, skal kunne skaffe den nødvendige dokumentation for, at deres hund ikke er omfattet af forbuddet.

Der stilles ikke i lovteksten nærmere krav til, hvordan besidderen dokumenterer, at der ikke er tale om en forbudt hund. Besidderen kan f.eks. fremlægge en stambog eller dna-attest vedrørende hunden og dens forældre, eller besidderen kan fremlægge erklæringer fra personer, der kan redegøre for hundens afstamning.

Det bemærkes, at der i forbindelse med forbuddets ikrafttræden vil blive udarbejdet en vejledning til hundeloven. Vejledningen vil bl.a. indeholde en positivliste over hunderacer, der lovligt kan holdes, men hvor der er risiko for forveksling med hunderacer, der er omfattet af forbuddet. Positivlisten kan således tjene som en vej-

ledning til personer, der vil være sikre på, at den hund, de køber, ikke er omfattet af forbuddet. Positivlisten vil blive opdateret løbende.

Hvis besidderen ikke straks kan fremlægge tilstrækkelig dokumentation, træffer politiet de nødvendige foranstaltninger med henblik på midlertidigt at fjerne hunden fra besidderen, jf. § 1 b, stk. 3. Hunden vil således kunne anbringes i en pension eller lignende, indtil spørgsmålet om dens race er afklaret.

Hvis besidderen ikke inden for den frist, som politiet fastsætter, har fremlagt tilstrækkelig dokumentation for, at hunden ikke tilhører én af de forbudte racer eller krydsninger heraf, anses hunden for at være holdt i strid med forbuddet i § 1 a. Konsekvensen heraf er, at hunden skal aflives ved politiets foranstaltning, jf. § 1 b, stk. 1.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4 og 5 (§ 3)

Efter den foreslåede bestemmelse i stk. 2, kan kommunalbestyrelsen bestemme, at der i kommunen eller nærmere opregnede områder af kommunen skal gælde en pligt til i byer og områder med bymæssig bebyggelse altid at føre en hund i bånd på gader, veje, stier eller pladser mv., der er åbne for almindelig færdsel.

Til brug for denne vurdering kan kommunalbestyrelsen, hvis den finder behov for det, indhente nærmere oplysninger fra den stedlige politidirektør om antallet af sager med hundeoverfald, løsgående hunde mv. Imidlertid er det som anført kommunalbestyrelsen – og ikke politiet – der på grundlag af bl.a. sådanne oplysninger skal vurdere, om der er behov for at indføre en båndpligt.

I lighed med den gældende formulering i hundeloven fremgår det af den foreslåede bestemmelse, at båndet skal være så kort, at hunden kan holdes tæt ind til ledsageren. Heri ligger, at båndet ikke må være så langt, at vedkommende reelt ikke har kontrol over hunden. Det vil ikke være i strid med den foreslåede bestemmelse, at hunden – sådan som der er udbredt praksis for – føres i en såkaldt flexi-line, der i fuld længde kan være adskillige meter lang (f.eks. 5 eller 8 meter). Det bemærkes herved, at sådanne flexi-liner er udstyret med en låsemekanisme, som gør, at hundens besidder har mulighed for at kontrollere hundens færden ved at låse linen i den ønskede længde. Hundens besidder kan således gøre flexi-linen kortere, hvis der er behov for det. Flexi-liner findes til hunde i forskellige vægtklasser, og det forudsættes, at den anvendte flexi-line er tilstrækkelig stærk til, at den kan holde, hvis hunden pludselig forsøger at springe frem.

Overtrædelse af bestemmelser, der er fastsat af kommunalbestyrelsen i medfør af § 3, stk. 2, om, at hunde skal føres i bånd, foreslås straffet med bøde, jf. den foreslåede ændring af hundelovens § 12, stk. 1.

Det er derfor vigtigt, at det sikres, at eventuelle beslutninger om, at hunde skal føres i bånd i en kommune eller nærmere opregnede områder af kommunen, bliver behørigt offentliggjort (kundgjort). Det vil efter Justitsministeriets opfattelse som minimum sige på kommunens hjemmeside og i den lokale dagspresse. Herudover vil det – afhængigt af de lokale forhold – kunne være hensigtsmæssigt at informere borgerne om båndpligten ved opsætning af skilte.

Som anført omfatter den foreslåede bestemmelse en adgang for kommunen til at træffe beslutning om båndpligt i »byer og områder med bymæssig bebyggelse«. Denne afgrænsning findes allerede i den gældende hundelovs § 3, og Justitsministeriet er ikke bekendt med, at denne afgrænsning tidligere har givet anledning til væsentlige afgrænsningsproblemer.

Hvis der imidlertid i en konkret sag undtagelsesvis måtte blive rejst spørgsmål om forståelsen af udtrykket »byer og områder med bymæssig bebyggelse«, forudsættes det, at der tages udgangspunkt i færdselslovens begreb »tættere bebygget område« – det vil sige, at der tages udgangspunkt i den afmærkning, som findes i form af de såkaldte silhuet-tavler, som inden for færdselslovens anvendelsesområde markerer grænsen mellem »tættere bebygget område« og andre områder. Måtte der være tilfælde, hvor der er tale om f.eks. en grusvej, sti eller lignende, og hvor der ikke er opstillet en silhuet-tavle for at markere bygrænsen, vil det afgørende være, om området naturligt må opfattes som en del af et byområde.

Uden for byer og områder med bymæssig bebyggelse gælder hundelovens § 3, stk. 4, hvorefter det påhviler besidderen af en hund at drage omsorg for, at hunden ikke strejfer om. Herudover er der i naturbeskyttelsesloven og regler udstedt i medfør heraf udstedt særlige regler for hunde, der færdes på strande, i skove, udyrkede og klitfredede arealer samt på veje og stier i det åbne landskab.

Med den foreslåede bestemmelse i stk. 6 skabes der hjemmel til, at justitsministeren administrativt kan undtage visse hunde fra kommunale beslutninger efter stk. 2 om båndpligt.

Der vil således efter Justitsministeriets opfattelse være et behov for f.eks. at kunne undtage servicehunde, førerhunde og hunde, der benyttes af politiet, hæren, ansatte på Skov- og Naturstyrelsens arealer (f.eks. vildtkonsulenter, skovfogeder, skovriddere og skovløbere),

vagtselskaber og lignende, samt jagthunde, der anvendes i forbindelse med regulering eller jagt i henhold til reglerne i lov om jagt og vildtforvaltning, fra kommunale beslutninger om båndpligt, når de færdes i byer og områder med bymæssig bebyggelse, forudsat at de er ifølge med en person, der har fuldt herredømme over dem. Endvidere vil der efter Justitsministeriets opfattelse kunne være behov for at undtage hunde, der deltager i organiseret hundetræning på sportspladser eller lignende, fra kommunale beslutninger om båndpligt, når de færdes i byer og områder med bymæssig bebyggelse.

Der henvises i øvrigt til pkt. 5 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 6 (§ 6, stk. 2)

Med den foreslåede bestemmelse i § 6, stk. 2, præciseres det, at der kan udstedes pålæg efter hundeloven, hvis hundens eller besidderens adfærd er af en sådan karakter, at den er egnet til at skabe frygt i sine omgivelser.

Det fremgår af forarbejderne til den nuværende § 6, stk. 2, jf. lovforslag nr. L 164 af 26. februar 2003, at en hund bl.a. kan anses for farlig, hvis den skaber frygt i sine omgivelser, f.eks. ved på en truende eller aggressiv måde at fare frem eller forfølge folk. Selv om eksemplificeringen ikke er udtømmende, kan det ikke afvises, at den er blevet opfattet sådan i praksis, og den gældende formulering af § 6, stk. 2, fokuserer også mere på hundens farlighed end på den frygt, som hunden skaber i sine omgivelser. Det vurderes derfor, at der er behov for i lovtæksten at understrege politiets mulighed for at gribe ind over for hunde, der skaber frygt i deres omgivelser.

Den foreslåede ændring giver ikke politiet adgang til at gribe ind alene på grundlag af hundens fysiske fremtræden, dvs. fordi den ligner en kamp- eller muskelhund.

Der skal efter den foreslåede bestemmelse foreligge konkrete, objektivt konstaterbare holdepunkter i hundens eller besidderens adfærd som begrundelse for at give et pålæg efter dette led i bestemmelsen. Det er omvendt lige så klart, at der – af hensyn til omgivelsernes tryghed – undertiden må stilles større krav til f.eks. besidderens kontrol over, og dressur af, en stor og muskuløs hund med stærke kæber end over en mindre hund.

Det er hensigten med den ændrede formulering at understrege hensynet til og vigtigheden af, at der sættes ind over for den begrundede utryghed, som der i nogle tilfælde kan være med hensyn til bestemte hunde, f.eks. hvor ejeren ikke udviser ansvarlighed i forbindelse med sin omgang med og hold af hunden. Bestemmelsen skal således skabe grundlag for at politiet – ud over de eksempler, der er nævnt i forarbejderne til den gældende bestemmelse – kan gribe ind med relevante pålæg, f.eks.

over for hundeejere, som lufter en stor og stærk hund i en lang line, så den reelt ”rydder gaden” for andre mennesker, som søger væk for at komme uden for hundens rækkevidde, som lader deres hund strejfe omkring i områder med børn e.l., eller som på anden måde i sin omgang med hunden ikke tager tilstrækkeligt hensyn til andres sikkerhed og tryghed, f.eks. ved at holde en sådan hund i en have, der ikke er forsvarligt indhegnet eller ikke umiddelbart fremstår som sådan.

I den forbindelse bemærkes det, at en rent subjektiv frygt for en hund heller ikke efter den foreslåede præcisering af bestemmelsen i sig selv kan føre til, at der meddeles et pålæg. Der skal således – bl.a. i de ovennævnte eksempler – foreligge omstændigheder, der efter en objektiv vurdering gør hundens eller besidderens adfærd egnet til at skabe frygt i omgivelserne.

Den nugældende henvisning til hunde, som der er grundlag for at antage kan være farlige for deres omgivelser, er bibeholdt i bestemmelsen, idet det ikke kan udelukkes, at der kan vise sig behov for at gribe ind over for hunde, hvor det ikke godtgøres, at hunden eller besidderen konkret har udvist en adfærd, der har været egnet til at skabe frygt, men hvor politiet på et mere indirekte grundlag finder behov at iværksætte en hundesagkyndig undersøgelse, som viser at hunden kan være farlig for sine omgivelser, og at det er nødvendigt og berettiget at aflive hunden eller at give besidderen pålæg.

Det kan f.eks. være, hvor den pågældende besidder tidligere har fået aflivet en hund som farlig, og hvor der er begrundet formodning for, at også den nuværende hund er farlig. Det er næppe tænkeligt, at politiet kan dokumentere en hunds farlighed på anden måde end ved henvisning til hundens eller besidderens adfærd eller en hundesagkyndig undersøgelse, men bestemmelsens formulering udelukker det ikke. Det er i det hele hensigten med den ændrede formulering at udvide og ikke indskrænke politiets mulighed for at gribe ind over for farlige og utryghedsskabende hunde.

Den foreslåede bestemmelse indebærer endvidere en udvidelse af de reaktionsmuligheder, politiet har i henhold til § 6, stk. 2.

Efter den foreslåede bestemmelse i § 6, stk. 2, nr. 1, skal politiet kunne give pålæg om, at ejerens ejendom indhegnes, således af hunden ikke kan slippe ud, når den færdes løs i haven. Et pålæg om indhegning skal omfatte hele det område, hvor hunden kan færdes frit uden bånd og mundkurv. Indhegningen skal bestå af et solidt hegn, som er forsynet med en sluselåge bestående af to låger med en gang imellem, således at hunden ikke kan løbe ud, når lågen åbnes. Ifølge bestemmelsen kan der gives pålæg om etablering af et hegn på op til 1,8 meter. Po-

litiet skal i forbindelse med udstedelsen af et pålæg foretage en konkret vurdering af, hvor højt hegnet skal være, for at det effektivt beskytter mod, at den hund, som pålægget vedrører, kan forcere indhegningen.

Endvidere foreslås det, jf. § 6, stk. 2, nr. 2, at politiet – ud over de eksisterende muligheder for at give pålæg om bånd og/eller mundkurv – skal kunne give pålæg om, at hunden kun må luftes af ejeren (besidderen) og eventuelt af andre navngivne, myndige personer, der er i stand til at håndtere hunden på fornuftig vis, og pålæg om, at hunden ikke må luftes sammen med andre hunde. Der er således væsentlig forskel på, hvilken kontrol en voksen, der kender hunden, har over denne, og hvilke muligheder den pågældende har for at gribe ind over for aggressionsproblemer, sammenlignet med den kontrol mv. en fremmed eller et barn kan have, ligesom det alt andet lige er væsentlig nemmere at have kontrol over én hund end flere.

Herudover foreslås det, at det i § 6, stk. 2, nr. 3, præciseres, at et påbud om mundkurv indebærer, at hunden skal være forsynet med en forsvarlig, lukket mundkurv. Herved forstås en mundkurv, der giver mulighed for, at hunden kan åbne munden uden at kunne bide.

Endelig foreslås det, at det præciseres, at der i forbindelse med den eksisterende mulighed for at udstede pålæg om, at hunden skal føres i bånd, i almindelighed bør stilles krav om, at der skal være tale om en fast line, der højst er 2 meter lang.

Bestemmelsen i § 6, stk. 2, nr. 4, hvorefter politiet kan træffe afgørelse om at lade hunden aflive, er videreført fra den gældende hundelov.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 7 (§ 6, stk. 3 og 4)

Der er tale om konsekvensændringer som følge af den foreslåede ændring af § 6, stk. 2.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 8 (§ 6, stk. 5 og 6)

Med det foreslåede § 6, stk. 5, udvides politiets muligheder for at gribe ind over for hunde, der har vist sig farlige, idet de har overfaldet og skambidt et menneske eller en anden hund. Efter bestemmelsen skal politiet i sådanne situationer træffe afgørelse om aflivning af hunden. Afgørelsen skal træffes uden, at sagen skal forelægges for en hundesagkyndig. Hundens besidder skal heller ikke kunne kræve en sådan undersøgelse.

Ved skambidning forstås »at skade slemt ved bid«. Skade skal forstås i overensstemmelse med brugen af ordet i straffelovens § 245, stk. 2, dog således at skaden kan påføres både mennesker og andre hunde. Som skade anses bl.a. sår eller flænger, der kræver syning. Skader på et menneske vil almindeligvis have nødvendiggjort lægehjælp eller længere tids sygeleje eller uarbejdsdygtighed, og skader på andre hunde vil almindeligvis have nødvendiggjort dyrlægehjælp. Hvis det er nødvendigt at aflive den angrebne hund på grund af dens skader, eller hunden dør i forbindelse med angrebet, vil der ligeledes være tale om skambidning.

Det forudsættes, at aflivning efter den foreslåede bestemmelse ikke kan ske, hvis overfaldet og skambidningen undtagelsesvis er fremkaldt ved et uretmæssigt og umiddelbart forudgående angreb mod den pågældende hund (eller dens besidder), sådan at hundens adfærd må betragtes som et naturligt selvforsvar eller forsvar af hundens besidder.

Det vil f.eks. være tilfældet, hvis en person begår vold mod hundens besidder, eller en person, herunder besidderen selv, slår og mishandler hunden.

Hvis f.eks. den skambidte hund er i bånd, og den angribende hund er løs, må det som udgangspunkt antages, at der foreligger en situation, hvor den angribende hund skal aflives. Hvis derimod den angribende hund er i bånd, mens den skambidte hund er løs, vil det bero på en konkret vurdering af sagens omstændigheder, om der er tale om en situation, der er omfattet af den foreslåede bestemmelse, eller om den angribende hund alene har forsvaret sig. Det samme gør sig gældende i situationer, hvor begge hunde er løse.

Som anført omfatter den foreslåede bestemmelse skambidning af mennesker og andre hunde.

Bestemmelsen omfatter således også tilfælde, hvor en hund ved et overfald skambider en person, som f.eks. bevæger sig ind på hundens territorium i form af besidderens have, ejendom el. lign. (postbude, håndværkere mv.). Er der derimod tale om, at vedkommende person uretmæssigt er trængt ind på hundens territorium i form af besidderens have, ejendom el. lign. (f.eks. en indbrudstyv), og skambidningen sker under omstændigheder, der må karakteriseres som et naturligt forsvar af besidderens ejendom, vil den foreslåede bestemmelse ikke finde anvendelse.

Bestemmelsen omfatter ikke tilfælde, hvor hunde skambider andre dyr end hunde, som f.eks. mus, rotter, fugle, katte, råvildt, får, heste eller køer. Det skyldes, at skambidning i sådanne tilfælde ofte vil kunne være uden sammenhæng med en særlig aggressiv adfærd hos hunden, men i stedet udtryk for naturlige instinkter. Eksem-

pelvis vil det være tilfældet, hvis en kat bevæger sig ind på hundens territorium i form af besidderens have, ejendom el. lign. og derefter bliver skambidt af hunden.

Hvis en hund f.eks. bevæger sig ind på fremmed ejendom og skambider et andet dyr end en hund, vil der i overensstemmelse med, hvad der allerede gælder i dag, være mulighed for at anvende bestemmelsen i hundelovens § 6, stk. 2, herunder træffe afgørelse om aflivning, hvis det efter en konkret vurdering, der efter omstændighederne kan være baseret på en hundesagkyndig undersøgelse, må antages, at hunden er farlig for sine omgivelser. Det gælder således bl.a., hvis hunden har skambidt får, køer eller heste.

Kan skaden ikke kategoriseres som skambidning af et menneske eller en anden hund, eller har der undtagelsesvis været tale om et uretmæssigt angreb på hunden (eller dens besidder), finder hundelovens § 6, stk. 2, anvendelse.

Det vil sige, at politidirektøren, som det er tilfældet i dag, f.eks. kan træffe afgørelse om, at hunden skal føres i bånd eller forsynes med forsvarlig mundkurv eller begge dele eller skal aflives. Politiet kan i sådanne tilfælde beslutte, at der skal foretages en sagkyndig undersøgelse af hunden. Besidderen af hunden kan tillige kræve, at der foretages en sådan undersøgelse i tilfælde, hvor politiet ikke finder grundlag herfor, jf. § 6 a, stk. 2.

Vurderingen af, om en hund i sådanne tilfælde er farlig for dens omgivelser, herunder hvilken type af pålæg, der eventuelt skal udstedes, bygger på et samlet skøn over sagens omstændigheder.

For så vidt angår muligheden for at meddele påbud om, at hunden skal føres i bånd, bemærkes, at dette fortsat vil være relevant ikke alene for besidderen af hunde, der bor uden for byer og områder med bymæssig bebyggelse, men også for besidderen af hunde, der bor i byer og områder med bymæssig bebyggelse, og hvor en kommunalbestyrelse har besluttet ikke at benytte sig af adgangen til at bestemme, at der i kommunen eller nærmere opregnede områder af kommunen skal gælde en pligt til at føre hunde i bånd.

Det foreslås i § 6, stk. 6, at politiet afholder omkostningerne ved hundens aflivning. Det vil sige også i tilfælde af en aflivning som følge af skambidning efter den foreslåede bestemmelse i § 6, stk. 5. Politiet kan dog kræve beløbet refunderet af besidderen. Dette svarer til den nuværende ordning i hundelovens § 6, stk. 5.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 9 (§ 6, stk. 7)

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at et pålæg efter § 6, stk. 2, nr.1-3, eller stk. 3, fremover skal følge hunden ved overdragelse eller salg til en anden. Tilsvarende skal gælde for en afgørelse om aflivning efter § 6, stk. 2, nr. 4, eller stk. 4 eller 5.

Ved overdragelse forstås enhver form for salg, gave, bytte og lignende. Overlades hunden midlertidigt til en anden til pasning eller lignende, vil et eventuelt pålæg fortsat gælde i forhold til hunden og adressaten for pålægget (dvs. besidderen), og det er således dennes ansvar, at den midlertidige hundepasser overholder pålægget.

En ny besidder, der vil sikre sig, at den hund, vedkommende erhverver, er fri for pålæg, må således ved henvendelse til politiet sikre sig, at der ikke er registreret noget pålæg vedrørende hunden.

Der henvises i øvrigt til pkt. 4 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 10 og 11 (§§ 6 b og 6 c)

Den foreslåede ændring af § 6 b, stk. 1, indebærer, at politiet kan beslutte at anbringe en hund i pension, indtil der eventuelt træffes afgørelse om aflivning af hunden efter § 1 b, stk. 1 eller § 6, stk. 5. Hvis der træffes afgørelse om, at hunden skal aflives, kan politiet endvidere beslutte, at hunden skal forblive i pensionen, indtil afgørelsen kan fuldbyrdes. Politidirektøren afholder omkostningerne ved hundens anbringelse i pension, men kan kræve beløbet refunderet af besidderen, jf. § 6 b, stk. 4.

Politidirektørens afgørelser efter hundeloven, herunder afgørelser om aflivning, jf. § 1 b, stk. 1 eller § 6, stk. 5, kan påklages til Rigspolitiet.

Den foreslåede ændring af § 6 c, stk. 1, indebærer, at fristen for at klage til Rigspolitiet over en afgørelse om aflivning af hunden efter § 1 b eller § 6, stk. 5, er 10 dage efter, at afgørelsen er meddelt besidderen. Hvis klagefristen udløber på en lørdag, søndag, helligdag eller grundlovsdag, forlænges fristen til den efterfølgende hverdag.

Rettidig klage har opsættende virkning, jf. § 6 c, stk. 2, medmindre Rigspolitiet bestemmer andet. Hunden kan således først aflives, når klagefristen er udløbet, uden påklage er sket, eller når Rigspolitiet har stadfæstet den trufne afgørelse om aflivning. Hvis besidderen samtykker til hundens aflivning, vil aflivning dog kunne foretages straks.

Rigspolitiet har mulighed for at bestemme, at en klage ikke skal have opsættende virkning. Det forudsættes, at denne adgang anvendes i meget begrænset omfang,

f.eks. i den situation, hvor en hund er så farlig, at den ikke på forsvarlig vis kan anbringes i en hundepension, og den derfor må aflives før udløbet af klagefristen, eller før klagesagen er færdigbehandlet.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2 og 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 12 (§ 7)

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at dyreværnslovens § 18 om tilladelse til erhvervmæssig handel med og opdræt af dyr m.v. efter sin ordlyd omfatter handel med og opdræt af dyr generelt, herunder også hunde. Hundelovens § 7 bør derfor ophæves.

Der henvises i øvrigt til pkt. 10 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 13 (§ 8, stk. 3)

Den foreslåede ændring er en konsekvens af, at Assurandør-Societetet siden 1999 har heddet Forsikring & Pension.

Der henvises i øvrigt til pkt. 10 i de almindelige bemærkninger.

Til nr. 14 (§ 12, stk. 1 og 2)

Ændringerne af § 12, stk. 1, er konsekvensrettelser som følge af de foreslåede ændringer af §§ 3 og 6 og ophævelsen af § 7.

Den foreslåede bestemmelse i § 12, stk. 2, indebærer, at der sker en forhøjelse af bødestrafen for en række overtrædelser af hundeloven eller af pålæg udstedt i medfør af hundeloven, idet der for disse overtrædelser skal udmåles en skærpet bøde.

De foreslåede ændringer af § 12, stk. 3-5, er af rent teknisk karakter.

Forhøjelsen af bøderne sker af præventive årsager som led i en forstærket indsats for at modvirke, at hunde overfalder og bider mennesker og andre hunde, og for at sikre, at de står i passende forhold til de besparelser, der er opnået ved f.eks. at undlade af mærke og registrere sin hund eller ved ikke at holde den ansvarsforsikret.

Som et udgangspunkt for strafudmålingen forudsættes det, at en overtrædelse af bestemmelserne i førstegangstilfælde straffes således:

Overtrædelse af § 1, stk. 1, ved som besidder af en hund ikke at have sørget for, at hunden, inden den er 8 uger gammel, er mærket og registreret	2.000 kr.
Overtrædelse af § 1, stk. 1, ved som besidder af en hund ikke at have sørget for, at hunden, fra den er 4 måneder gammel, bærer halsbånd forsynet med et skilt, der angiver besidderens navn og adresse	1.000 kr.
Overtrædelse af § 3, stk. 1, 1.-3. pkt. ved at have ladet en hund færdes uden ledsagelse på gader, veje, stier eller pladser mv., der er åbne for almindelig færdsel, i byer og områder med bymæssig bebyggelse	2.000 kr.
Overtrædelse af bestemmelser fastsat af kommunalbestyrelsen i medfør af § 3, stk. 2, om at hunde skal føres i bånd	2.000 kr.
Overtrædelsen i kombination med bid eller forvoldt skade, idet bødepåstanden i øvrigt kan forhøjes under hensyn til skadernes omfang	4.000 kr.
Overtrædelse af § 3, stk. 3, ved uden for byer og områder med bymæssig bebyggelse som besidder af en hund at have undladt at drage omsorg for, at den ikke strejfer om	2.000 kr.
Overtrædelse af § 6, stk. 1, ved som besidder af en hund at have undladt at træffe de foranstaltninger, der efter forholdene må anses påkrævet for at forebygge, at hunden volder andre skade, idet bødepåstanden i øvrigt kan forhøjes under hensyn til skadernes omfang	4.000 kr.
Overtrædelse af § 8, stk. 2, ved som besidder af en hund at have undladt at holde den ansvarsforsikret	3.000 kr.
Overtrædelse af pålæg givet i medfør af § 6, stk. 2, nr. 1-3, eller stk. 3, jf. § 12, stk. 1	3.000 kr.

Den foreslåede bestemmelse indebærer endvidere, at der skal udmåles en skærpet bøde, hvis en person hidser en hund på nogen eller undlader at holde sin hund tilbage, når han bemærker, at den overfalder nogen. Som et udgangspunkt for strafudmålingen forudsættes det, at en overtrædelse af denne bestemmelse i førstegangstilfælde straffes med en bøde på 4.000 kr.

Efter § 12, stk. 3, straffes overtrædelse af forbuddet mod hundekampe med bøde eller fængsel i indtil 1 år. Udgangspunktet for strafudmålingen i en situation, hvor der ikke er arrangeret væddemål, og hvor hundene (endnu) ikke har påført hinanden skader af betydning, bør være en bøde på 10.000 kr. Er der tale om en mere organiseret hundekamp, herunder med væddemål, eller er en eller begge hunde blevet skambidt, bør udgangspunktet være en kortere frihedsstraf, hvis nærmere længde bør fastsættes i lyset af sagens konkrete omstændigheder.

I gentagelsestilfælde forudsættes det, at de nævnte bødestrafte som udgangspunkt forhøjes med 50 procent.

Fastsættelsen af straffen i sager om overtrædelse af hundeloven vil i øvrigt fortsat bero på domstolens konkrete vurdering i det enkelte tilfælde, og de angivne strafniveauer vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag er omstændigheder, der taler herfor. Straffelovens øvrige almindelige regler om straffens fastsættelse vil således fortsat finde anvendelse i sager om overtrædelse af hundeloven, herunder straffelovens § 81 om skærpende omstændigheder, § 82 om formildende omstændigheder og § 83 om fastsættelse af straffen under den angivne strafferamme og strafbortfald i særlige tilfælde.

Der henvises i øvrigt til pkt. 7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 15-17 (§ 12 a)

Den foreslåede bestemmelse indebærer, at det bliver muligt at frakende en person retten til at beskæftige sig personligt med hunde – for bestandig eller for et nærmere fastsat tidsrum – hvis den pågældende i gentagne tilfælde er straffet for overtrædelse af hundelovens § 3, stk. 1, 1.-3. pkt., og stk. 4, § 6, stk. 1, for overtrædelser af bestemmelser om båndpligt fastsat i medfør af § 3, stk. 2, eller for overtrædelse af pålæg givet i medfør af § 6, stk. 2, nr. 1-3, eller stk. 3, jf. § 12, stk. 1.

Bestemmelsen vil give mulighed for rettighedsfrakendelse i tredjegangstilfælde af overtrædelse af hundelovens bestemmelser om båndpligt mv., om pligten til at træffe foranstaltninger for at forebygge, at hunden volder andre skade, samt ved overtrædelse af pålæg om

bånd og mundkurv samt de af udvalget foreslåede pålæg om indhegning af have mv. og om hvem, der må lufte hunden. Det er ikke en betingelse for at anvende bestemmelsen, at det er de samme bestemmelser eller pålæg, der er overtrådt begge gange.

Det må bero på domstolens konkrete vurdering, om der skal ske frakendelse. Der bør dog i tredjegangstilfælde som hovedregel sker frakendelse, medmindre der foreligger særlige formildende omstændigheder.

Der henvises i øvrigt til pkt. 7 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 18 (§ 12 c)

Hundelovens § 12 c omhandler udpantningsret for så vidt angår omkostninger, som politiet har afholdt. Den foreslåede ændring er en konsekvensrettelse som følge af de foreslåede ændringer af lovens § 6.

Der henvises i øvrigt til pkt. 3 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 2

(Dyreværnsloven)

Til nr. 1 (§ 10)

Det foreslåede stk. 3 indebærer, at bestemmelsen i stk. 1, hvorefter justitsministeren kan fastsætte regler om forbud mod hold af dyr, der kan frembyde fare eller skabe frygt, ikke fremover kan anvendes til at fastsætte regler om forbud mod farlige hunde, idet dette spørgsmål nu reguleres i hundeloven.

Der henvises i øvrigt til pkt. 2 og 10 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 2 og 3 (§ 29)

Med det foreslåede stk. 3 får retten mulighed for at forbyde en sigtet eller tiltalt at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr, indtil en sag omfattet af dyreværnslovens § 29, stk. 1, er endeligt afgjort. Det midlertidige forbud kan – ligesom en frakendelse ved dom efter dyreværnslovens § 29, stk. 1 – begrænses til at angå bestemte arter og antal af dyr. Overtrædelse af det midlertidige forbud straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder. Det kan ved kendelsen i sagen bestemmes, at kære ikke har opsættende virkning. Afsiges der med hensyn til rettighedsfrakendelse frifindende dom, bortfalder forbuddet, selv om dommen ankes.

Henvisningen i den foreslåede bestemmelse til dyreværnslovens § 29, stk. 1, indebærer, at den pågældende sag skal omhandle dyremishandling, grov uforsvarlig behandling af dyr eller et gentagelsestilfælde af uforsvarlig behandling af dyr. Der kan således ikke i medfør af bestemmelsen ske en midlertidig frakendelse, hvis sagen alene vedrører uforsvarlig behandling af dyr, og den sigtede eller tiltalte ikke tidligere er dømt herfor.

En midlertidig frakendelse efter den foreslåede bestemmelse forudsættes alene at ske i de tilfælde, hvor den politimæssige efterforskning er bragt så langt, at der er en rimeligt begrundet mistanke om, at der foreligger et strafbart forhold som omhandlet i dyreværnslovens § 29, stk. 1. Endvidere forudsættes en midlertidig frakendelse alene at ske, hvis der er en nærliggende fare for, at den pågældende under sagen på ny vil foretage enten dyremishandling, grov uforsvarlig behandling eller uforsvarlig behandling af dyr.

Det følger af den gældende § 29, stk. 3, i dyreværnsloven, at den, der med kendskab til et forbud efter stk. 1, overlader dyr i en anden persons varetægt, straffes med bøde eller under skærpene omstændigheder med fængsel indtil 4 måneder, hvis der herved etableres en tilstand i strid med forbuddet.

Den foreslåede ændring af bestemmelsen indebærer, at det ligeledes bliver strafbart at overlade dyr i en anden persons varetægt, hvis den pågældende midlertidigt er blevet frakendt retten til at beskæftige sig med dyr efter det foreslåede stk. 3, jf. denne lovs § 2, nr. 1.

Der henvises i øvrigt til pkt. 8 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til nr. 4 (§ 30 a)

Med den foreslåede bestemmelse præciseres det, at regler om transport af dyr udstedt i medfør af dyreværnsloven finder anvendelse på handlinger foretaget i udlandet.

Danske domstole kan således pådømme sager vedrørende overtrædelser af transportreglerne, der er begået i udlandet, hvis der tillige er dansk straffemyndighed, jf. bestemmelserne i straffelovens §§ 6-12.

Der henvises i øvrigt til pkt. 9 i lovforslagets almindelige bemærkninger.

Til § 3

Bestemmelsen fastsætter lovens ikrafttrædelsestidspunkt. Det foreslås, at loven træder i kraft den 1. juli 2010, og at bekendtgørelse nr. 748 af 14. november 1991 om forbud mod hold af særligt farlige hunde bortfalder ved lovens ikrafttræden.

Det foreslås endvidere, at forpligtelsen til at lade en hund mærke og registrere, inden den er 8 uger gammel, kun skal gælde for hunde, der er født efter lovens ikrafttræden.

Hunde, der er født før lovens ikrafttræden, dvs. senest den 30. juni 2010, skal i overensstemmelse med de hidtil gældende regler være mærket og registreret senest 4 måneder efter hundens fødsel.

Herudover foreslås det, at der indføres en overgangsordning, der indebærer, at personer, der på tidspunktet for lovforslagets fremsættelse var besidder af en af de forbudte hunde eller krydsninger heraf, kan beholde hunden. Dette gælder dog ikke for hunde af racerne pitbull terrier eller tosa inu, idet besiddelse og avl af disse hunde har været forbudt siden 1991.

Til brug for konstateringen af, hvornår en hund er erhvervet, vil politiet kunne indhente oplysninger fra Dansk Hunderegister.

Det er – i modsætning til ordningen efter den foreslåede § 1 b i hundeloven – politiet, der skal dokumentere, at en hund tilhører en af de racer, der omfattes af forbuddet i hundelovens § 1 a, stk. 1, nr. 3-13, eller at der er tale om en krydsning, hvori en eller flere af de nævnte hunderacer indgår. Politiet vil i tvivlstilfælde kunne indhente sagkyndig bistand fra særligt udpegede dyrlæger, der har den nødvendige faglige indsigt til, ud fra en test af hundens adfærd og en bedømmelse af dens udseende at afgøre, om hunden tilhører en af de forbudte racer eller krydsninger, hvori de pågældende racer indgår.

Overgangsordningen indebærer, at hunde, der omfattes af ordningen ikke må overdrages. Hundene skal endvidere altid føres i bånd og være forsynet med forsvarende lukket mundkurv, når de befinder sig på gader, veje, stier, pladser m.v., der er åbne for almindelig færdsel. Båndet skal være en fast line med en maksimal længde på 2 meter. Kravene om bånd og mundkurv skal også gælde på såkaldte fritløbsområder, hvor disse hunde – i modsætning til andre hunde – således ikke må løbe frit.

Overtrædelse af reglerne om, at hunden ikke må overdrages og altid skal føres i bånd og være iført mundkurv, straffes med bøde. Bødeniveauet bør som udgangspunkt svare til niveauet for overtrædelse af pålæg om bånd og/eller mundkurv meddelt i medfør af hundelovens § 6, stk. 2. Der henvises i den forbindelse til bemærkningerne til denne lovs § 1, nr. 14.

Endelig foreslås det, at der etableres en udfasningsordning for personer, der har etableret selvstændig virksomhed med opdræt af hunde, der er omfattet af forbuddet. Dette gælder dog ikke for hunde af racerne

pitbull terrier eller tosa inu, idet avl af disse hunde har været forbudt siden 1991.

Ordningen giver de pågældende allerede etablerede opdrættere af hunde adgang til at fortsætte deres virksomhed indtil den 30. juni 2015. Det foreslåede forbud mod besiddelse af hunde af de nævnte racer vil imidlertid indebære, at opdrætterne ikke lovligt vil kunne afsætte deres hunde til købere, der bor i Danmark. Opdrættere, der fortsætter deres virksomhed med opdræt af de på-

gældende hunde i udfasningsperioden, vil således skulle afsætte deres hunde til købere i udlandet.

Til § 4

Bestemmelsen fastsætter lovens territoriale anvendelsesområde og indebærer, at loven ikke gælder på Færøerne og i Grønland. Det skyldes, at dyrevelfærd er et hjemmestyreanliggende for Færøerne og et selvstyreaanliggende for Grønland.

Lovforslaget sammenholdt med gældende ret

Gældende formulering

Lovforslaget

§ 1

I lov om hunde, jf. lovbekendtgørelse nr. 259 af 12. april 2005, som ændret ved § 4 i lov nr. 554 af 24. juni 2006 og § 17 i lov nr. 538 af 8. juni 2006, foretages følgende ændringer:

1. § 1, stk. 1, affattes således:

§ 1. Besidderen af en hund skal sørge for, at hunden, fra den er 4 måneder gammel, er mærket og registreret samt bærer halsbånd forsynet med et skilt, der angiver besidderens navn og adresse.

Stk. 2. ---

Stk. 3. Politiet kan lade en hund mærke og registrere for besidderens regning, hvis hunden i strid med stk. 1 ikke er mærket og registreret.

»Besidderen af en hund skal sørge for, at hunden, inden den er 8 uger gammel, er mærket og registreret. Besidderen af en hund skal endvidere sørge for, at hunden, fra den er 4 måneder gammel, bærer halsbånd forsynet med et skilt, der angiver besidderens navn og adresse. «

2. I § 1, stk. 3, ændres »kan« til: »skal«.

3. Efter § 1 indsættes:

»§ 1 a. Besiddelse og avl af følgende hunde er forbudt:

- 1) Pitbull terrier.
- 2) Tosa inu.
- 3) Amerikansk staffordshire terrier.
- 4) Fila brasileiro.
- 5) Dogo argentino.
- 6) Amerikansk bulldog.
- 7) Boerboel.
- 8) Kangal.
- 9) Centralasiatisk ovtcharka.
- 10) Kaukasisk ovtcharka.
- 11) Sydrussisk ovtcharka.
- 12) Tornjak.
- 13) Sarplaninac.

Stk. 2. Forbuddet i stk. 1 finder tillige anvendelse for krydsninger, hvori de nævnte hunde indgår.

Stk. 3. Erhvervsmæssig indførsel af hunde, der er omfattet af stk. 1 eller 2, er forbudt.

§ 1 b. Hunde, der holdes eller indføres i strid med § 1 a, aflives ved politiets foranstaltning.

Stk. 2. Er der tvivl om, hvorvidt en hund tilhører en af de racer eller krydsninger heraf, som er omfattet af § 1 a, kan politiet stille krav om, at besidderen dokumenterer hundens race eller type.

Stk. 3. Hvis besidderen ikke straks kan fremlægge tilstrækkelig dokumentation, jf. stk. 2, træffer politiet foranstaltninger med henblik på midlertidigt at fjerne hunden fra besidderen.

Stk. 4. Har besidderen ikke inden for en frist, som politiet fastsætter, fremlagt tilstrækkelig dokumentation for, at hunden ikke tilhører en af de racer eller krydsninger heraf, som er omfattet af § 1 a, anses hunden for at være holdt i strid med § 1 a.”

§ 3. I byer og områder med bymæssig bebyggelse er det forbudt at lade hunde færdes på gader, veje, stier eller pladser m.v., der er åbne for almindelig færdsel, uden at de enten føres i bånd eller er i følge med en person, som har fuldt herredømme over dem. En hund anses ikke for at være under ledsagelse, fordi den er under tilsyn fra besidderens bolig eller forretningslokale. Føres hunde i bånd, skal dette være så kort, at hunden holdes tæt ind til ledsageren. Såfremt hunde på de nævnte steder færdes løse uden at være i følge med en person, der har fuldt herredømme over dem, lader politiet dem optage og underretter besidderen. Er hunden ikke mærket og registreret, fremlyses den. Det gælder dog ikke, såfremt hunden bærer skilt som nævnt i § 1, stk. 1. Hvis besidderen ikke inden 3 døgn efter, at underretning eller fremlysning har fundet sted, indløser hunden ved at betale de udgifter, som optagelsen har medført, kan politiet afhænde hunden eller lade den aflive. Et eventuelt overskud ved afhændelsen tilfalder ejeren, hvis han melder sig inden 3 måneder og godtgør sin ret, og ellers statskassen. Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om afhændelse af optagne hunde.

Stk. 2. I politivedtægterne kan der optages bestemmelse om, at hunde på de i stk. 1 nævnte steder altid skal føres i bånd, ligesom det af færdselshensyn kan bestemmes, at hovedreg-

4. § 3, stk. 2 og 3, ophæves, og i stedet indsættes:

»*Stk. 2.* Kommunalbestyrelsen kan bestemme, at der i kommunen eller nærmere opreg-

len i stk. 1, 1. pkt., uden for de der nævnte områder skal komme til anvendelse for bestemt angivne veje eller ejendomme.

Stk. 3. Uden for København, Frederiksberg og Gentofte samt byer med over 15.000 indbyggere skal schæferhunde, dobermannpinschere, rottweilere, bulldogge, boksere, newfoundlændere, sct. bernhardshunde, grand danois'er, leonbergere, skotske hyrdehunde, broholmere, mynder, dalmatinere, hønsehunde (tysk korthår, pointer, setter, griffon), krydsninger af disse racer samt enhver større hund, der efter sin race eller sin karakter kan sidestilles med de nævnte hunde, føres i bånd eller holdes indelukket eller forsvarligt bundet fra solnedgang til solopgang, dog mindst i tiden fra kl. 18 til kl. 6. Bestemmelserne gælder ikke hunde, der benyttes af politiet, hæren, skov- og jagtbetjente, vagtselskaber o. lign., eller jagthunde, der af en person, der har fuldt herredømme over dem, anvendes til jagt inden for den i jagtloven fastsatte jagttid.

Stk. 4. Uden for byer og områder med bymæssig bebyggelse påhviler det besidderen af en hund at drage omsorg for, at den ikke strejfer om.

Stk. 5. Løsgående glubske hunde må ikke uden politiets tilladelse anvendes til bevogtning af pladser.

Stk. 6. Under ganske særlige omstændigheder kan politiet tillade, at bestemmelserne i stk. 1, 1. pkt., og stk. 3, samt de i medfør af stk. 2 udfærdigede politivedtægter fraviges for et begrænset tidsrum.

§ 6. Det påhviler besidderen af en hund at træffe de foranstaltninger, der efter forholdene må anses påkrævet for at forebygge, at hunden volder andre skade.

Stk. 2. Hvis en hund har forvoldt skade på et menneske eller anden væsentlig skade eller der i øvrigt er grundlag for at antage, at den pågældende hund kan være farlig for sine omgivelser, kan politidirektøren

nede områder af kommunen skal gælde en pligt til i byer og områder med bymæssig bebyggelse altid at føre en hund i bånd på gader, veje, stier eller pladser m.v., der er åbne for almindelig færdsel. Båndet skal være så kort, at hunden holdes tæt ind til ledsageren.

«

Stk. 4-6 bliver herefter stk. 3-5.

5. § 3, stk. 6, der bliver stk. 5, affattes således:

»*Stk. 5.* Justitsministeren kan fastsætte nærmere regler om, at visse hunde ikke er omfattet af bestemmelser om båndpligt fastsat i medfør af stk. 2.«

6. § 6, stk. 2, affattes således:

»*Stk. 2.* Hvis en hund har forvoldt skade på et menneske eller anden væsentlig skade, hvis hundens eller besidderens adfærd er af en sådan karakter, at den er egnet til at skabe frygt i sine omgivelser, eller hvis der i øvrigt er grundlag for at antage, at den pågældende

- 1) give besidderen pålæg om, at hunden, når den ikke holdes indelukket, skal føres i snor eller være forsynet med forsvarlig mundkurv eller begge dele, eller
- 2) træffe afgørelse om at lade hunden aflive.

Stk. 3. Politidirektøren kan give besidderen pålæg som nævnt i stk. 2, nr. 1, hvis hunden har for vane at forulempe mennesker eller dyr ved på gader, veje, stier eller pladser m.v., der er åbne for almindelig færdsel, at fare imod dem eller forfølge dem eller at forulempe husdyr i ejendom eller på mark.

Stk. 4. Hvis et pålæg efter stk. 2, nr. 1, eller stk. 3 overtrædes, kan politidirektøren træffe afgørelse om at lade hunden aflive.

Stk. 5. Politidirektøren afholder omkostningerne ved at lade en hund aflive, jf. stk. 2, nr. 2, eller stk. 4, men kan kræve beløbet refunderet af besidderen.

Stk. 6. Overflyttes hunden til en anden politikreds, skal besidderen underrette politiet i denne om et efter stk. 2, nr. 1, eller stk. 3.

hund kan være farlig for sine omgivelser, kan politidirektøren

- 1) give besidderen pålæg om, at den ejendom, hvor hunden holdes, skal være indhegnet af et hegn på op til 1,8 meter i højden, der skal være forsynet med en sluselåge,
- 2) give besidderen pålæg om, at hunden kun må luftes af besidderen eller af andre navngivne personer over 18 år og ikke må luftes sammen med andre hunde,
- 3) give besidderen pålæg om, at hunden, når den ikke holdes indelukket, skal føres i bånd, herunder pålæg om at hunden skal føres i et bånd, der højst er 2 meter langt, skal være forsynet med forsvarlig, lukket mundkurv eller begge dele, eller
- 4) træffe afgørelse om at lade hunden aflive. «

7. I § 6, stk. 3 og 4, ændres »stk. 2, nr. 1« til: »stk. 2, nr. 1-3«.

8. § 6, stk. 5, ophæves, og i stedet indsættes:
»Stk. 5. Hvis en hund ved et overfald har skambidt et menneske eller en anden hund, skal politidirektøren lade hunden aflive.

Stk. 6. Politidirektøren afholder omkostningerne ved at lade en hund aflive, efter stk. 2, nr. 4, eller stk. 4 eller 5, men kan kræve beløbet refunderet af besidderen. «

Stk. 6 bliver herefter stk. 7.

9. § 6, stk. 6, der bliver stk. 7, affattes således:
»Stk. 7. Overdrages hunden til en anden besidder, gælder et pålæg efter stk. 2, nr. 1-3, eller stk. 3, eller en afgørelse om aflivning efter stk. 2, nr. 4, eller stk. 4 eller 5, umiddelbart over for den nye besidder. «

§ 6 b. Politiet kan beslutte at anbringe hunden i pension, indtil der er truffet afgørelse efter § 6, stk. 2, nr. 2 eller stk. 4, om aflivning af hunden, og hvis der træffes afgørelse om, at hunden skal aflives, indtil afgørelsen kan fuldbyrdes.

Stk. 2-4. ---

§ 6 c. Fristen for at klage over en afgørelse truffet af politidirektøren efter § 6, stk. 2, nr. 2, eller stk. 4, er 10 dage efter, at afgørelsen er meddelt den pågældende. Hvis klagefristen udløber på en lørdag, søndag, helligdag eller grundlovsdag, forlænges fristen til den følgende hverdag.

Stk. 2. Rettidig klage har opsættende virkning, medmindre justitsministeren bestemmer andet.

§ 7. Det er forbudt uden politiets tilladelse at drive erhvervsmæssig handel med eller erhvervsmæssig opdræt af hunde.

§ 8. Besidderen af en hund er forpligtet til at erstatte den skade, hunden forvolder. Oplyses det, at den skadelidende har medvirket til skaden, kan erstatningen dog nedsættes eller helt bortfalde.

Stk. 2. Det påhviler besidderen af en hund at holde den ansvarsforsikret. Forsikringsselskabet hæfter umiddelbart over for skadelidte for erstatning efter stk. 1. Undtaget fra forsikringspligten er hunde, der holdes af statsmyndigheder, statsinstitutioner eller kommuner.

Stk. 3. Justitsministeren fastsætter efter forhandling med Assurandør-Societetet nærmere regler til gennemførelse af bestemmelserne i stk. 2.

§ 12. Med bøde straffes den, der overtræder § 1, stk. 1, § 2, § 3, stk. 1, 1.-3. pkt., § 3, stk. 3-5, § 5, § 6, stk. 1 eller 6, § 7, § 8, stk. 2, eller et i medfør af § 4 eller § 6, stk. 2 eller 3, givet pålæg.

Stk. 2. På samme måde straffes den, der holder en hund på nogen eller undlader at holde sin hund tilbage, når han bemærker, at den overfalder nogen.

10. I § 6 b, stk. 1, og § 6 c, stk. 1, ændres »efter § 6, stk. 2, nr. 2, eller stk. 4« til: »efter § 1 b, stk. 1, eller § 6, stk. 2, nr. 4, eller stk. 4 eller 5«.

11. I § 6 c, stk. 2, ændres »justitsministeren« til: »rigspolitichefen«.

12. § 7 ophæves.

13. I § 8, stk. 3, ændres »Assurandør-Societetet« til: »Forsikring & Pension«.

14. § 12 affattes således:

- »§ 12. Med bøde straffes den, der
- 1) overtræder § 1, stk. 1, § 2, § 3, stk. 1, 1.-3. pkt., § 3, stk. 3 eller 4, § 5, § 6, stk. 1 eller 7, eller § 8, stk. 2,
 - 2) overtræder bestemmelser fastsat af kommunalbestyrelsen i medfør af § 3, stk. 2, eller

Stk. 3. Med bøde eller fængsel i indtil 1 år straffes den, der overtræder § 6 d.

Stk. 4. Med bøde eller fængsel i indtil 6 måneder straffes den, der beskæftiger sig personligt med hunde, uanset at vedkommende er frakendt retten hertil, jf. § 12 a, stk. 1.

Stk. 5. Med bøde eller under skærpende omstændigheder fængsel i indtil 4 måneder straffes den, der med kendskab til, at en person er frakendt retten til at beskæftige sig personligt med hunde efter § 12 a, stk. 1, overlader en hund i den pågældendes varetægt.

Stk. 6. I forskrifter, der udstedes i henhold til § 1, stk. 2, kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af forskrifterne.

3) overtræder et pålæg udstedt i medfør af § 4 eller § 6, stk. 2, nr. 1-3, eller stk. 3.

Stk. 2. Ved fastsættelse af bøder for overtrædelse af § 1, stk. 1, § 3, stk. 1, 1-3. pkt., § 3, stk. 4, § 6, stk. 1, § 8, stk. 2, bestemmelser fastsat af kommunalbestyrelsen i medfør af § 3, stk. 2, eller et pålæg udstedt i medfør af § 6, stk. 2, nr. 1-3, eller stk. 3, udmåles en skærpet bøde. På samme måde straffes den, der hidser en hund på nogen eller undlader at holde sin hund tilbage, når den pågældende bemærker, at den overfalder nogen.

Stk. 3. Med bøde eller fængsel indtil 1 år straffes den, der overtræder § 6 d.

Stk. 4. Med bøde eller fængsel indtil 6 måneder straffes den, der beskæftiger sig personligt med hunde, uanset at vedkommende er frakendt retten hertil, jf. § 12 a, stk. 1.

Stk. 5. Med bøde eller under skærpende omstændigheder fængsel indtil 4 måneder straffes den, der med kendskab til, at en person er frakendt retten til at beskæftige sig personligt med hunde efter § 12 a, stk. 1, overlader en hund i den pågældendes varetægt.

Stk. 6. I forskrifter, der udstedes i henhold til § 1, stk. 2, kan fastsættes straf af bøde for overtrædelse af forskrifterne.

§ 12 a. Retten til at beskæftige sig personligt med hunde kan ved dom for et strafbart forhold frakendes for bestandig eller for et nærmere fastsat tidsrum, hvis den pågældende

- 1) har anvendt en hund til angreb på eller som trussel mod mennesker eller dyr,
- 2) har undladt at holde sin hund tilbage, da vedkommende bemærkede, at hunden overfaldt mennesker eller dyr,
- 3) som ejer eller besidder har ladet en hund deltage i en hundekamp eller
- 4) har afholdt hundekampe.

Stk. 2. ---

15. I § 12 a, stk. 1, nr. 3, ændres »hundekamp eller« til: »hundekamp,«.

16. I § 12 a, stk. 1, nr. 4 ændres »hundekampe.« til: »hundekampe eller«.

17. I § 12 a, stk. 1, indsættes som nr. 5:

- »5) i gentagne tilfælde er straffet for overtrædelse af § 3, stk. 1, 1.-3. pkt., § 3, stk. 4, § 6, stk. 1, for overtrædelse af bestemmelser fastsat af kommunalbesty-

relsen i medfør af § 3, stk. 2, eller for overtrædelse af pålæg udstedt i medfør af § 6, stk. 2, nr. 1-3, eller stk. 3, jf. § 12, stk. 1.«

§ 12 c. Refusion af omkostninger afholdt i medfør af § 1, stk. 3, § 6, stk. 5, § 6 a, stk. 3, og § 6 b, stk. 4, tillægges udpantningsret.

18. I § 12 c ændres »§ 6, stk. 5,« til: »§ 6, stk. 6,«.

§ 2

I dyreværnsloven, jf. lovbekendtgørelse nr. 1343 af 4. december 2007, som ændret ved lov nr. 499 af 12. juni 2009 og § 1 i lov nr. 500 af 12. juni 2009, foretages følgende ændring:

§ 10. Justitsministeren kan fastsætte regler om forbud mod hold af dyr, der kan frembyde fare eller skabe frygt, eller som vanskeligt kan holdes i fangenskab på dyreværnsmæssigt forsvarlig måde.

Stk. 2. Politidirektøren kan træffe afgørelse om, at dyr, som holdes i strid med regler fastsat i medfør af stk. 1, om fornødent skal aflives.

1. I § 10 indsættes som stk. 3:

»Stk. 3. Bestemmelsen i stk. 1 finder ikke anvendelse på hold af hunde.«

§ 29. Den, der ved dom findes skyldig i mishandling eller grovere uforsvarlig behandling af dyr, kan ved dommen for bestandig eller for et nærmere fastsat tidsrum frakendes retten til at eje, bruge, passe eller slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr. Det samme gælder den, der efter tidligere at have gjort sig skyldig i uforsvarlig behandling af dyr på ny findes skyldig i sådan overtrædelse. Forbuddet kan begrænses til at angå bestemte arter af dyr. Overtrædelse af forbuddet straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.

Stk. 2. Er retten til at beskæftige sig med dyr frakendt for længere tid end 2 år efter stk. 1 eller efter en tidligere lov, kan spørgsmålet om generhvervelse af retten inden frakendelsestidens udløb indbringes for domstolene. Indbringelsen sker efter reglerne i straffelovens § 78, stk. 3, og kan tidligst finde sted, når der er forløbet 2 år af frakendelsestiden. Retten kan kun tilbagegives, når ganske særlige

omstændigheder foreligger. Har vedkommende tidligere været frakendt retten til at beskæftige sig med dyr, kan generhvervelse inden frakendelsestidens udløb kun ske rent undtagelsesvis og tidligst, når der er forløbet 5 år.

Stk. 3. Med bøde eller under skærpende omstændigheder med fængsel indtil 4 måneder straffes den, der med kendskab til et forbud efter stk. 1 overlader dyr i en anden persons varetægt, såfremt der herved etableres en tilstand i strid med forbuddet. § 28, stk. 9, finder tilsvarende anvendelse.

2. I § 29 indsættes efter stk. 2 som nyt stykke:

»*Stk. 3.* Retten kan under behandlingen af de sager, som er nævnt i stk. 1, ved kendelse udelukke den pågældende fra at eje, bruge, passe, slagte eller i det hele beskæftige sig personligt med dyr, indtil sagen er endeligt afgjort. Forbuddet kan begrænses til at angå bestemte arter og antal af dyr. Det kan i kendelsen bestemmes, at kære ikke har opsættende virkning. Afsiges der med hensyn til rettighedsfrakendelse frifindende dom i sagen, bortfalder forbuddet, selv om dommen ankes. Overtrædelse af forbuddet straffes med bøde eller fængsel indtil 6 måneder.«

Stk. 3 bliver herefter stk. 4.

3. I § 29, *stk. 3*, der bliver stk. 4, indsættes efter »stk. 1«: »eller stk. 3«.

4. Efter § 30 indsættes:

»§ 30 a. Regler om transport af dyr udstedt i medfør af dyreværnsloven finder også anvendelse på handlinger foretaget i udlandet.«

§ 3

Stk. 1. Loven træder i kraft den 1. juli 2010.

Stk. 2. Ved lovens ikrafttræden ophæves bekendtgørelse nr. 748 af 14. november 1991 om forbud mod hold af særligt farlige hunde.

Stk. 3. Bestemmelsen i § 1, stk. 1, 1. pkt., i lov om hunde, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 1, omfatter hunde, der er født efter lovens ikrafttræden.

Stk. 4. Personer, som [ved lovforslagets fremsættelse] besidder hunde omfattet af § 1

a, stk. 1, nr. 3-13, i lov om hunde, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 3, eller krydsninger, hvori de nævnte hunde indgår, kan fortsat besidde disse. Sådanne hunde må dog ikke overdrages. På gader, veje, stier, pladser m.v., der er åbne for almindelig færdsel, skal hundene føres i bånd og være forsynet med forsvarlig, lukket mundkurv. Båndet skal være en fast line med en maksimal længde på 2 meter.

Stk. 5. Med bøde straffes den, der overtræder stk. 4.

Stk. 6. Personer, der [ved lovforslagets fremsættelse] har etableret selvstændig virksomhed med opdræt af hunde omfattet af § 1 a, stk. 1, nr. 3-13, i lov om hunde, som affattet ved denne lovs § 1, nr. 2, eller krydsninger, hvori de nævnte hunde indgår, kan fortsætte denne virksomhed indtil den 30. juni 2015.

§ 4

Loven gælder ikke for Færøerne og Grønland.

Hunderacer omfattet af forbuddet mod besiddelse, avl og indførsel, jf. § 1 a

Pittbull terrier

Tosa inu

Amerikansk staffordshire terrier

Fila brasileiro

Dogo argentino

Amerikansk bulldog

Boerboel

Kangal

Centralasiatisk ovtcharka

Kaukasisk ovtcharka

Sydrussisk ovtcharka

Tornjak

Sarplaninac